IL 10

FAKULTA ARCHITEKTÚRY 2010–18

na stranách 2–39 v tomto čísle sú publikované
príspevky KONFUC 2018 a ďalšie príspevky o dôležitých výsledkoch FA

JÚN 2017/2018

INFORMAČNÉ LISTY FAKULTY ARCHITEKTÚRY STU V BRATISLAVE

FAKULTA ARCHITEKTÚRY 2010–2018 –BILANCOVANIE

ĽUBICA VITKOVÁ

Milé kolegyne kolegovia,

na záver svojho pôsobenia vo funkcií dekanky počas dvoch funkčných období by som rada zhrnula výsledky našej spoločnej práce. Je to súčasne i prejav vďaky prodekanom, ktorí boli mojou veľkou oporou: prof. Ing. arch. Róbertovi Špačkovi, CSc., doc. Ing. arch. Jánovi Ilkovičovi, PhD., Ing. arch. Branislavovi Puškárovi, PhD., prof. Dr. Ing. arch. Henriete Moravčíkovej a pani tajomníčke Ing. Anne Karacsonyovej, garantom študijných programov, vedúcim ústavov a oddelení a vám všetkým, ktorí ste prispeli k prezentovaným výsledkom a k pozdvihnutiu našej fakulty. Som presvedčená o tom, že sa nám i napriek mnohým ťažkostiam podarilo nastaviť fakultu tak, že je fungujúcou, otvorenou, inšpiratívnou a akceptovanou inštitúciou.
Jednotlivé oblasti fakulty sme sa snažili nastaviť tak aby ich bolo možné ďalej plynule rozvíjať a zveľaďovať.

VZDELÁVANIE

Základným poslaním fakulty je poskytovať kvalitné vzdelanie pre svojich študentov. Preto sme kvalitu vzdelávania dôsledne vyhodnocovali cez napĺňanie kritérií Komplexnej akreditácie, cez hodnotiace kritériá agentúry ARRA, či cez systém samohodnotenia kvality (Rada garantov, učiteľské konferencie, hodnotenie študentmi, talentové skúšky, ročne realizované analýzy, účasť na študentských súťažiach a prehliadkach...).
Podporovali sme zvyšovanie kvalifikačného rastu pedagogického zboru, ktorý je zásadný pre realizáciu študijných programov. Stávali sme na našich silných stránkach ako sú: zahraničné mobility študentov, študium zahraničných študentov na fakulte, výberovosť a kreativita našich študijných programov. Boli sme aktívni v rámci rôznych združení a sietí architektonických škôl a ich pracovných skupín zameraných na výučbu (EAAE, ENHSA, REA, EAHN, ECLAS...).

Práce našich študentov sme zasielali do domácich i medzinárodných súťaží, mnohé z nich sme cielene podporovali. Zintenzívnili sme spoluprácu s praxou cez pôsobenie praktizujúcich architektov, domácich i zahraničných hosťujúcich profesorov, cez spracovávanie reálnych zadaní pre samosprávy, či firmy. Podporovali sme iniciatívy študentov, či pedagógov.
V období rokov 2010–2018 sme intenzívne diskutovali o metodike vzdelávania (Učiteľské konferencie – KONFUC 11–18, zrealizovali sme audit obsahu jednotlivých predmetov, inovovali sme študijné programy a zamerali sme sa na inováciu kľúčových predmetov. Kládli sme dôraz i na medzinárodné zviditeľnenie sa v rámci inžinierskeho vzdelávania, jednak pravidelnou účasťou na medzinárodných konferenciách zameraných na výučbu a edukačné projekty, či pod gesciou WIETE. Mnohé z nich sme na fakulte organizovali. Konferencie v rámci projektov OIKOnet, UNIALL, či v rámci siete WIETE.
Počas rokov 2010–2018 sme museli reagovať na znižujúci sa počet študentov, ktorí sa hlásia a nakoniec zapíšu na štúdium, rovnako na znižujúcu sa úroveň stredoškolákov. Museli sme sa vysporiadať i s odporúčaniami Akreditačnej komisie a ňou navrhnutými opatreniami pre niektoré študijné programy. Tie sa viazali najmä na požiadavku skvalitnenia výstupov v oblasti vedy a umenia. Z toho vyplynuli i realizované opatrenia – optimalizácia počtu študijných odborov a študijných programov ako i zintenzívnenie výskumnej činnosti.
Pre napĺňanie kvality vzdelávania a meniace sa podmienky ako aj predpisy sme vytvárali legislatívny a organizačný rámec. Zintenzívnili sme propagáciu štúdia na našej fakulte.
Zrkadlom kvality vzdelávania sú ocenenia študentov. Za mnohé medzinárodné a domáce ocenenia v rámci študentských súťaží a prehliadok ako sú Cena Prof. Lacka, ABF bakalár, súťaže ISOVER, Xella, Cena Profesora Halabalu,

Mladý obal a ďalšie, v ktorých sú naši študenti pravidelne úspešní vyzdvihnem nasledovné: získanie titulu „Študentská osobnosť Slovenska 2011, 2012, 2016" v oblasti stavebníctva a architektúry (Ing. arch. Vladimír Hain, Ing. arch. Michal Ganobjak), v oblasti Kultúra a umenie (Mgr. art. Stanislav Sabo), prestížne ocenenie DMY Award 2014 za projekt Flowers for Slovakia – Lost and found, Národná ceny za dizajn 2016 – Adam Tóth, projekt Flowers for Slovakia, Národní cena za studentský dizajn 2017 GRAND - Ján Forgáč.

Inaugurácia dekanky v septembri 2010

Medzi hlavné výsledky v oblasti vzdelávania realizované v rokoch 2010–2018 patrí:
1.–2. stupeň, celoživotné vzdelávanie
› Legislatíva viazaná na pedagogiku:
– Štipendijný poriadok, disciplinárny poriadok, cena dekana, celoživotné vzdelávanie...
– Študijný poriadok – kritéria zahraničných mobilít, harmonogram, pravidlá uznávania predmetov, voliteľné predmety...
– Inovácia kritérií a systému zahraničných mobilít, harmonogram, pravidlá uznávania predmetov
› **Pôsobenie hosťujúcich profesorov,** výučba praktizujúcich architektov, zavedenie ateliéru praxe
› Optimalizácia a inovácia obsahu štúdia:
– Diskusie k jednotlivým okruhom predmetov v rámci študijných programov – obsah predmetov, ateliéry, voliteľné predmety...
– Inovácia obsahu predmetov s dôrazom na kľúčové predmety študijných programov Architektúra a Urbanizmus a Dizajn,
– Optimalizácia výučby jednotlivých predmetov z hľadiska personálneho obsadenia (snaha o prekročenie hraníc ústavov, odber pedagogických výkonov z iných fakúlt),
– Racionalizácie výučby v oblasti teoretických predmetov.
– Realizácia dotazníka k výučbe predmetov (každý semester).
› Inovácia Prijímacieho konania na Bc. stupeň štúdia
› **Pedagogické kolokviá KONFUC 2011 - 2018**
– Analýza študijných programov a predmetov
– Kontexty architektonického vzdelávania...
› Výučba v angličtine
– Systematizácia štúdia v AJ prostredníctvom garanta
– Informácie o ŠP v anglickom jazyku, zásady štúdia, charakteristika študijných programov, anotácie predmetov v anglickom jazyku – zverejnenie, brožúra
› Organizácia štúdia:
– Organizácia výučby ateliérov do „ateliérových dní" – základ pre vertikálnu a horizontálnu formu výučby (základ pre spoločnú výučbu pre rôzne ročníky, zamerania a ŠP)
– Zjednodušenie vykazovania pedagogických výkonov
– Definovanie minimálneho štandardu pedagogických výkonov pre jednotlivé funkčné miesta učiteľov
› Príprava a podanie spisov ku komplexnej akreditácií – inovácia študijných programov
› Organizácia medzinárodných konferencií o vzdelávaní 2015, 2018 v súčinnosti s WIETE
› Previazanie vzdelávania a praxe:
– Úzka súčinnosť zo Slovenskou komorou architektov
– Úzka spolupráca so samosprávami a spoločnosťami – previazanie vzdelávania a praxe

Doktorandské štúdium
› Legislatíva viazaná na PhD. štúdium
– Študijný poriadok – revízia textov o doktorandskom štúdiu
– Spracovanie prehľadného elaborátu predpisov a pravidiel DŠ na FASTU zverejnený na sieti
› Inovácia predmetov doktorandského štúdia
– redukcia predmetov a koncentrácia pedagogických kapacít (cieľ kvalita a efektívnosť),
› Zapojenie FA STU do grantu pre mladých výskumníkov v rámci STU
› Prijímacie pohovory – spresnenie bodového hodnotenia, sledovanie vypísaných tém DizP a ich viazanosti na výskumné projekty
› Prezentácia doktorandov všetkých študijných programov fakulty pred spoločnou odbornou komisiou na výročnom seminári doktorandov
› Podpora publikovania doktorandov v rámci

KONFUC 2018 A PRÍSPEVKY O VÝSLEDKOCHY FA STU 2010–18	Ľubica Vitková: Fakulta architektúry 2010–2018 –bilancovanie	2 – 6
	Naša fakulta v číslach	7 – 8
	Lea Rollová: Ústav architektúry a občianskych budov 2010–2018	9 – 11
	Andrea Bacová: O čo nám ide	11 – 12
	Pavol Pauliny: Ústav dejín a teórie architektúry a obnovy pamiatok 2010–2018	13 – 14
	Julián Keppl, Tibor Varga: Ústav ekologickej a experimentálnej architektúry v r. 2010–2018	15 – 17
	Ivan Petelen: Ústav interiéru a výstavníctva FA STU v Bratislave 2010–2018	18 – 20
	Ján Ilkovič: DNA ÚKAIS 2010–2017	21 – 23
	Bohumil Kováč: Ústav urbanizmu a územného plánovania v r. 2010–2018	24 – 25
	Pavel Gregor: Detašovaná fakulta 2013–2018	26 – 27
	Pavel Paňák: Poznámky k témam semestrálnych prác	28 – 30
	Knižnica FA STU za roky 2010–2018	31 – 32
	Publikačná činnosť FA STU za roky 2010–2017	33 – 35
	Umelecká činnosť FA STU za roky 2010–2017	36 – 37
ROZHOVOR	Na margo funkcie dekana	38 – 39
FAKULTA	DAAD 2018	40 – 42
FAKULTA	Urban market 2018/FA Open	42 – 43
FAKULTA	Noc architektúry jún 2018	44 – 45
KONFERENCIA	Konferencia EADE 2018 na FA	46 – 47
FAKULTA	Xella ocenila študentov FA	48 – 50
SÚŤAŽ	Šešelgi's Readings 2018/Študenti urbanizmu na Dňoch Jelšavy	51
KONFERENCIA/FAKULTA	REA 22 – tromfy v rukách našich študentov	52
FAKULTA	Jubilanti na FA	53
FAKULTA	Promócie	54 – 55
OZNAMY	Nové knihy v knižnici FA STU	56

vedeckého recenzovaného periodika ALFA a v časopisoch a na konferenciách zaradených v databázach WOS a Scopus
› Organizácia Medzinárodných kolokvií pre doktorandov, alebo participácia na nich (FA STU Bratislava, FA ČVUT Praha, FA VUT Brno...).
› Hosťovanie výnimočných osobností vedy (vrátane hosťujúcich profesorov)
› Realizácia post doktorandských pozícii na FA STU

K významným udalostiam na fakulte patrí udelenie titulu Dr.h.c. Prof. Ing. arch. Zdeňkovi Zavřelovi.
Ocenením spolupráce fakulty s partnerskými a stavovskými inštitúciami je i Pamätný list od dekana FA ČVUT pri príležitosti 40, výročia samostatnej Fakulty architektúry v Prahe a Pamätný list od predsedu SKA pri príležitosti 25. výročia vzniku SKA. Spoluprácu so Slovenskou komorou architektov sme považovali za kľúčovú pri výchove budúcej generácie architektov. Preto mnohí pedagógovia pôsobili a pôsobia v predstavenstve SKA, v jej výboroch a skúšobných senátoch a naopak členovia SKA aktívne pôsobia na fakulte.

Kvalitu výučby sme sa snažili umocniť i pozvanými prednáškami úspešných domácich a zahraničných architektov v súčinnosti s ARCHTUNG, 1x1, DAAD a ďalšími združeniami, či inštitúciami. Zo zahraničných architektov na FA STU vystúpili:
– Nathalie de Vries z MVRDV, Reinier de Graaf, partner v ateliéri OMA, Patrik Schumacher zo ZAHA HADID studio, Jan Gehl, Jenny Osuldsen z nórskeho ateliéru Snøhetta, Zbigniew Maćków, počas cyklu 1x1 to boli: Kersten Geers, Herwig Spiegl z viedenského ateliéru AllesWirdGut, Marco Casagrande, Alena Šrámková, Jaroslav Wertig z A8, Alex Pfanzelt a Andreas Molinga z ateliéru Casati, Mark Jenewein z Love Architects; počas November Talks to boli: Kata Marunica a Nenada Ravnića z chorvátskeho ateliéru NFO, britský architekt Will Alsop, Marco Casagrande a architekti z Fuksas studio; ďalej Maria Gonzalez a Juanjo López de la Cruz zo španielskeho ateliéru SOL89 SOL, Igor Marko, Petra Havelská; v Rámci cyklu Reflexie architektúry to boli českí architekti: Jan Šépka, Ján Stempel, Martin Rajniš, Studio H3T Architekti, Ondřej Chybík a Michal Krištof, Jitka Ressová, Zdeněk Fránek, Petr Pelčák, Mirko Baum, Roman Koucký, Michal Kuzemenský a Zdeněk Zavřel; z hosťujúcich architektov Filipe Magalhaes a Luisa Morales, ďalej teoretici architektúry a významné osobnosti európskej architektonickej historiografie ako Raquel Franklin, Daniele Pisani, Vladimír Šlapeta, Rudolf Klein, Mariann Simon, Ana-Maria Zachariade, Carmen Popescu, Fernando Serapião a mnohí ďalší...;
Prednášky domácich architektov a dizajnérov sa realizovali rámci výučby teoretických predmetov, ale i mnohých podujatí. Uveďme aspoň niektoré a niektorých prednášajúcich:
– Reflexií architektúry – Martin Drahovský, Irakli Eristavi, Martin Jančok, Juraj Koban, Peter Moravčík, Samuel Netočný, Pavol Paňák, Štefan Polakovič, Ján Studený, Matúš Vallo, Imrich Vaško a Tanja Buijs Vítková; 1x1 – Martin Kusý, Pavol Paňák, Peter Moravčík, Jurkovič, Ilja Skoček st. a ml., Martin Skoček, Marek Adamov; prednášky v rámci cyklu Women architects - Andrea Klimková, Andrea Ambrovičová Mikulajová, Katarína Viskupičová, Tatiana Buijs-Vítková a ďalšie; realizovali sme cyklus prednášok z oblasti umenia – Fresh Art. Študenti dizajnu si zas pozývali praktizujúcich dizajnérov.
Organizovali sme študentské súťaže, workshopy, exkurzie, prezentácie na Bienále architektúry a umenia v Benátkach, diskusie na aktuálne témy architektonickej a dizajnérskej praxe, či diskusie o písaní a čítaní o architektúre.
Vizitkou kreatívnych škôl sú aj inštalácie a realizácie pavilónov. Medzi najvýznamnejšie počiny tohto charakteru realizované na fakulte ale

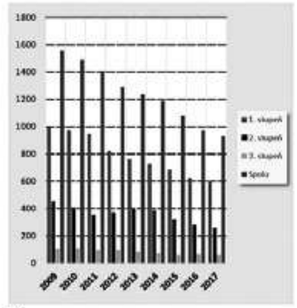

Graf. č. 1: Vývoj celkového počtu študentov na FA v rokoch 2010–2017. (a. – denná forma štúdia, b. – denná a externá forma štúdia spolu)

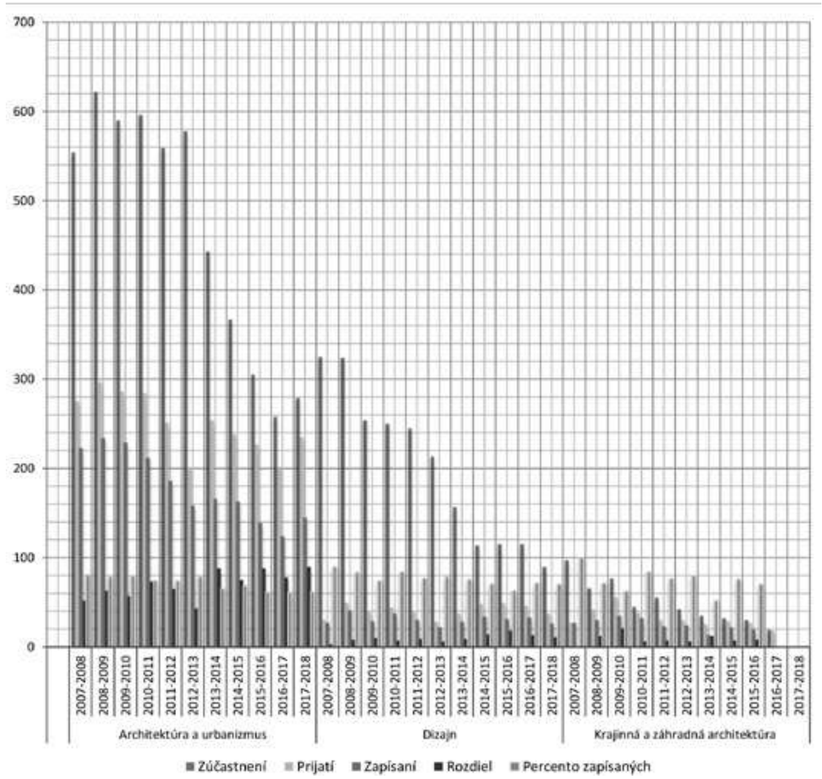

Graf č. 2: Vývoj celkového počtu študentov na prijímacích pohovoroch, prijatých a zapísaných na FA v akademických rokoch 2007/2008–2016/17.

Doc. Lubiva Vitková gratuluje prof. Henriete Moravčíkovej k otvoreniu výstavy o Fridrichovi Weinwurmovi v SNG.

Graf č. 3: Vývoj počtu absolventov 3. stupňa štúdia na FA v akademických rokoch 2010/2011–2017/18.

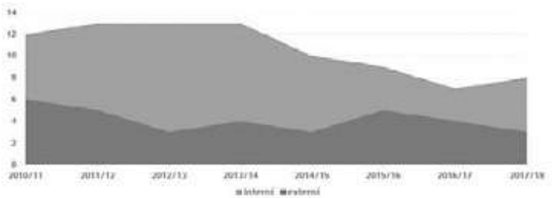

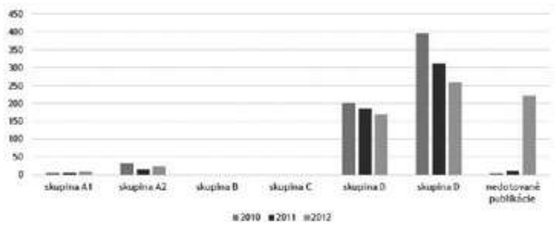

Graf č. 4: Vývoj publikačnej činnosti v rokoch 2010–2012

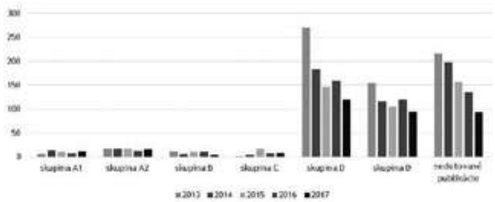

Graf č.5: Vývoj publikačnej činnosti v rokoch 2013–2017

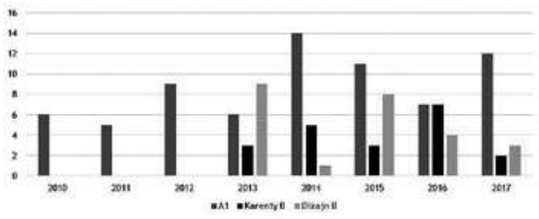

Graf č. 6: Vývoj výstupov v skupine A1, CC a patenty v rokoch 2010–2017

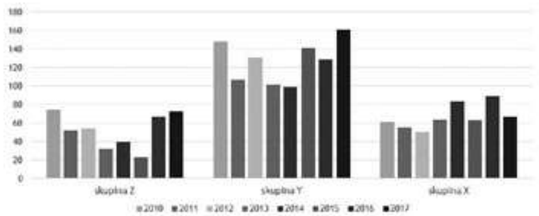

Graf č. 7: Vývoj umeleckej činnosti v rokoch 2010–2017

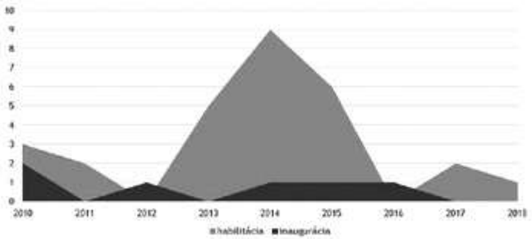

Graf č. 8: Vývoj umeleckej činnosti v rokoch 2010–2017

i mimo nej patria:
– FA Bridge, inštalácia CANbridge, pavilóny viazané na zahájenie akademického roka pod názvom – Manifest, inštalácia pri príležitosti osláv 40. výročia Fakulty architektúry a ďalšie.

vedecko-výskumná a umelecká činnosť

Manažment fakulty počas celého obdobia sledoval a vyhodnocoval vývoj úrovne vedy a výskumu na fakulte voči meniacim sa kritériám Akreditačnej komisie, MŠVVŠ SR pre financovanie VŠ, či hodnotiacim kritériám agentúry ARRA. Rovnako sme sledovali naše výstupy v porovnaní s partnerskými fakultami na Slovensku, v Čechách a v zahraničí. Museli sme sa vysporiadať s kritériami nastavenými na prevažujúce scientometrické hodnotenie u všetkých oblastí vedy a umenia, v ktorých je fakulta aktívna. Rovnako sme považovali za dôležité prelomiť naše vnútorné bariéry, istý dešpekt voči výskumu, ktorý na fakulte u mnohých kolegov panoval. Operatívne sme reagovali i na nie celkom priaznivé hodnotenie niektorých oblastí vedy a výskumu v rámci Komplexnej akreditácie 2014, ktorý vyplynul z uvedených vonkajších i vnútorných faktorov. „Zistené nedostatky" sme začali postupne odstraňovať.
S cieľom konkurencieschopnosti fakulty, zlepšenia jej hodnotenia v rámci procesu akreditácií, či zvýšenia jej rozpočtu sme v predchádzajúcom období prijali niekoľko opatrení. Týkali sa najmä podpory relevantnej publikačnej činnosti (výstupy CC, WOS, Scopus, patenty), u zamestnancov ako aj doktorandov. Rovnako sme sa zamerali na zvýšenie úspešnosti pri získavaní domácich a najmä zahraničných grantov (výskumných, umeleckých, edukačných, zo spolupráce s praxou).
Medzi zásadné opatrenia sledujúce požadovanú kvalitu a rozsah vedecko-výskumných a umeleckých aktivít, na ktoré sme sa na fakulte zamerali je motivácia zamestnancov cez ich cielené odmeňovanie definované každý rok smernicou dekanky

- **Pravidlá na odmeňovanie za publikačnú, vedeckú a ďalšiu tvorivú činnosť a zvyšovanie vedecko-pedagogickej kvalifikácie. Realizovali sme i cielenú a aktívnu podporu vedecko-výskumných aktivít** cez centrálne financovanú spoluúčasť na projektoch (grantoch), na publikáciách v databázach WOS, Scopus, CC a na medzinárodných konferenciách.
Na domácej pôde sme zorganizovali niekoľko medzinárodných konferencií viazaných na medzinárodné projekty za mnohé uvediem konferencie – OIKOnet, UNIALL, DANUrB, ďalej konferencie vo väzbe na medzinárodnú spoluprácu – konferencie WIETE, Mesto v roku 2112, Europan 13 – Forum of Cities and Juries, Public Spaces I, II. Boli a sme aktívni v medzinárodných výskumných sieťach ako aj pri formovaní architektonického výskumu v Európe. Všetky uvedené opatrenia sa premietli do zvýšenia relevantných publikačných výstupov – v skupine A1, B, C a skupine D – výskumné iné.
Za nevyhnutnosť sme považovali cielené zvyšovanie vedecko-pedagogických kvalifikácií zamestnancov a udržanie si úspešných doktorandov formou post doktorandských a pracovných pozícií.
Medzi hlavné výsledky v oblasti vedy, výskumu a umeleckej činnosti realizované v rokoch 2010–2018 patrí:
› Opatrenia pre zvýšenie podielu špičkových výstupov
› **Cielená a aktívna podpora vedecko-výskumných aktivít.**
– Vyčlenenie zdrojov pre spoluúčasť na projektoch, na publikačnej činnosti v relevantných databázach, na medzinárodných konferenciách
– Nákup odbornej literatúry
› **Cielené a priame odmeňovanie pracovníkov za výnimočné výkony vo vede, výskume a umení** a umeleckej činnosti (monografie, učebnice, vedecko-výskumné projekty, publikácie v databázach CC, WOS, Scopus), patenty, umelecké výstupy ZZZ...)
› **Analýza stavu realizácie vedecko-výskumných aktivít FA po pracoviskách a zamestnancoch**
› Uplatnenie metodiky MŠ v rámci prerozdelenia prostriedkov VaV – s cieľom zvýšiť relevantnú publikačnú a grantovú činnosť a objektivizovať výkony ústavov
› **Funkčný systém evidencie publikačnej a umeleckej činnosti**
› Informovanosť o publikačných možnostiach v relevantných vedeckých časopisoch a vydavateľstvách
› **Systematizácia miesta projektového manažéra**
› **Cielené prepájanie vedy, výskumu, vzdelávania a spolupráce s praxou**
› Systematická informovanosť o aktuálnych výzvach na projekty
› Inovácia ALFA
› Systém habilitačných a inauguračných prednášok v rámci zasadnutí VUR
› **Medzinárodné konferencie o vzdelávaní v r. 2015, 2018 (výstupy v databáze Scopus)**

Dekanka doc. Ľubica Vitková sprevádz kolegov so spriatelených zahraničných univerzít.

dekanka doc. Ľubica Vitková s architektkou MVRDV Nathalie de Vries

Mnohí pedagógovia fakulty získali za svoju vedeckú, publikačnú a umeleckú činnosť rôzne ocenenia a to v rámci STU, Slovenska, či na medzinárodnej úrovni. Za mnohé uvediem nasledovné úspechy v ostatnom osemročnom období:
cenu Prof. Kusého získali – prof. H. Moravčíková a prof. J. Pohaničová, cenu Krištáľové krídlo – arch. Š. Polakovič, prof. H. Moravčíková, Ceny Literárneho fondu – prof. J. Pohaničová, prof. H. Moravčíková, arch. N. Bartošová, ceny CEZAAR – arch. Š. Polakovič, A. Alexy, z doktorandov M. Jančok a A. Olah. Mnohí kolegovia boli nominovaní na cenu CEZAAR a ďalšie ceny (časopisu ARCH, Dušana Jurkoviča, Kultúrnej pamiatky roka – Fenix), alebo ich získali. Cenné je, keď vedecká a umelecká práca našich kolegov je uznaná ich zastúpením vo vedeckých radách, medzinárodných sieťach, či rôznych komisiách. Za mnohé spomeniem pozíciu prezidenta medzinárodného vedeckého výboru WIETE – prof. R. Špačka. Tieto ocenenia sú znakom kvality pedagogického zboru. Dôležitou súčasťou umeleckej činnosti je výstavná a kurátorská činnosť, ktorá i súčasne i dôležitou stránkou PR fakulty.

Medzi hlavné výsledky v oblasti rozvoja fakulty za roky 2010–2018 patria:
Veľké investície do objektu FA STU a do objektov v Banskej Štiavnici:
– výmena zasklenej steny vo foyer FA STU,
– výmena okien a otvorových výplní na celom objekte FA STU,
– realizácia stavebnej a technologickej časti Univerzitného vedeckého parku STU na FA,
– eliminácia architektonických, informačných a orientačných bariér na STU (realizácia výťahov, dvoch učební, úprava uholne a kotolne na multifunkčný priestor),
– realizácia odovzdávacej stanice tepla v hlavnom objekte fakulty,
– realizácia 2. etapy projektu ŠF, komplexná rekonštrukcia objektu č. 206 v Banskej Štiavnici
– prebiehajúca výmena strešnej krytiny na objekte č. 207 v Banskej Štiavnici.

Drobné investície, stavebno-technické úpravy a rekonštrukcie:
– rekonštrukcia otvorených multifunkčných priestorov pred ÚUÚP a ÚIV, rekonštrukcia miestnosti č.117, rekonštrukcia výťahov, realizácia zasklených stien na ústavoch, opravy striech, úprava študijného oddelenia, úprava časti kancelárskych priestorov na dekanáte, oprava dlažby na chodbách a balkónoch.

Vybavenie interiérov objektu FA STU a detašovaného pracoviska v Banskej Štiavnici:
– postupná výmena mobiliáru v učebniach budovy FA STU (stoly, stoličky), realizácia mobiliáru v modelovni a v priestoroch UVP, výmena mobiliáru v kancelárskych priestoroch na vybraných ústavoch, realizácia interiéru v Detašovanom pracovisku v Banskej Štiavnici, inovácia informačného systému na FA.

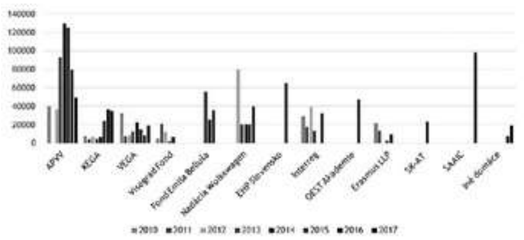

Graf č. 9: Vývoj grantovej činnosti v rokoch 2010–2017

rozvoj fakulty

Fakulta architektúry realizovala za obdobie rokov 2010–2018 niekoľko zásadných investícií do objektu Fakulty architektúry, ako aj do objektov Detašovaného pracoviska v Banskej Štiavnici. Využili sme možnosti projektov zo štrukturálnych fondov, vlastné zdroje a prostriedky pridelené z predaja majetku STU. Realizovali sme dôslednú stratégiu prípravy zámerov rozvoja, ktorú sme napĺňali cez prípravu realizačných projektov v predstihu – „do zásoby". Boli sme tak pripravení a podľa potreby a sme mohli operatívne zaradiť vhodné projekty do aktuálnych výziev.
– „Zlepšenie a modernizácia vzdelávacej technickej a informačno-komunikačnej infraštruktúry pracovísk STU" kód ITMS 26250120019 podporeného prostredníctvom Agentúry Ministerstva školstva SR pre štrukturálne fondy EÚ v Operačnom programe Výskum a vývoj podľa 5.1.3.
– „Univerzitný vedecký park STU v Bratislave", kód ITMS 26240220084 v Operačnom programe Výskum a vývoj podľa 4.2.
– Eliminácia architektonických, informačných a orientačných bariér na STU

Rovnako ako veľké investície sme cieľavedome a postupne realizovali menšie zámery zamerané na skvalitnenie prostredia, či vybavenia školy.

Úprava exteriéru okolo budovy FA STU
– čistenie fasády objektu fakulty od grafitov, úprava parkovania, realizácia stojanov na bicykle, uvoľnenie hlavného nástupu do objektu FA STU od áut.
Prípravá projektov:
– Projekt pre UVP STU – projekt rekonštrukcie priestorov na -1 podlaží budovy FA STU vrátane bývalej kotolne a priľahlých častí budovy.
– Príprava projektovej dokumentácie pre realizáciu rekonštrukcie podkrovia objektu č. 206 v Banskej Štiavnici v rámci projektu ŠF.
– Prípravá projektovej dokumentácie pre realizáciu laboratórií v rámci projektu ŠF – vedecký park STU.
– Projektová dokumentácia pre realizáciu rekonštrukcie učební (prízemie vľavo)
– Projektová dokumentácia pre realizáciu rekonštrukcie hygienických zariadení
– Projektová dokumentácia pre realizáciu rekonštrukcie priestorov kotolne
Prípravá menších projektov:
– Projekty pre multifunkčný priestor pred ÚUÚP, ÚIV, ÚEEA, štúdia interiéru verejných priestorov FA STU, projekt úpravy zelene okolo objektu FA STU, štúdia riešenia parkovania na Námestí slobody, preskúmanie priestorových možností na fungovanie osobnostných – permanentne využívaných ateliérov.
Technické vybavenie FA a detašovaného pracoviska v Banskej Štiavnici:
– Realizácia špičkového technického vybavenia UVP STU na FA, softvérové, počítačové a technické vybavenie Detašovaného pracoviska v Banskej Štiavnici, doplňanie a údržba didaktickej techniky pre potreby vzdelávacieho procesu v učebniach, počítačovej učebni a v aule fakulty, inovácia výpočtovej techniky v knižnici, zavedenie Wifi – v priestoroch knižnice, vo verejných priestoroch a učebniach fakulty, realizácia novej telefónnej ústredne.

personálna politika

Základom každej inštitúcie sú ľudia – pre fakultu sú to: kvalitní pedagogickí, vedeckí, či umeleckí pracovníci, ako aj zdatní a zanietení administratívni zamestnanci.
V snahe zabezpečiť kvalitu sme prijali nasledovné opatrenia:
– obsadzovanie miest hosťujúcich profesorov domácich aj zahraničných a profesorov emeritus,
– obsadzovanie funkčných miest výlučne na základe plnenia požadovaných kritérií,
– podpora kvalifikačného rastu zamestnancov, plán kvalifikačného rastu,
– vyčlenenie zdrojov pre externé pedagogické pôsobenie architektov a iných odborníkov z praxe,
– podpora hosťujúcich architektov zo zahraničia cez rôzne programy (SAIC, granty...),
– podporovanie zahraničných študijných pobytov našich zamestnancov
– otvorenosť systému výberových konaní (zverejnenie, členovia komisie i mimo FA),
– sledovanie vyváženej kvalifikačnej a vekovej štruktúry,
– realizácie personálnej kostry – systém pokrytia výučby predmetov v akreditovaných ŠP,
– vytváranie miest pre mladých kvalitných zamestnancov,
– realizácia post dost doktorandských pozícii,
– každoročné oceňovanie zamestnancov za významnú pedagogickú, vedeckú a umeleckú činnosť a oceňovanie zamestnancov pri výročiach založenia fakulty.

Na obmedzený rozpočet fakulty sme reagovali cez:
– racionalizáciu počtu pedagogických a VV zamestnancov
– racionalizáciu a integráciou niektorých neefektívnych činností na dekanáte
– zadávanie tematických úloh s cieleným odmeňovaním

Sociálny rozmer personálnej politiky bol realizovaný v súčinnosti s odborovou organizáciou pri poskytovaní rôznych zamestnaneckých výhod, ale aj formou ocenení a stretnutí:
– s jubilantmi (pri príležitosti, životných a pracovných jubileí),
– so zamestnancami, ktorí ukončili dlhodobý pracovný pomer

realizovaním „spomienkových promócií" našich absolventov

PR fakulty

Za najzásadnejšie kroky pri zviditeľňovaní fakulty sme považovali jej otvorenosť voči rôznym kreatívnym, výskumným a nadštandardným pedagogickým aktivitám. Otvárali sme sa zahraničným partnerom a školám, domácemu odbornému zázemiu, rovnako ako verejnosti. Snažili sme sa maximálne zhodnotiť náš kreatívny a odborný potenciál, cez organizovanie odborných a umeleckých podujatí ako boli:
› Noc architektúry 2011–2018 (15 edícií), Urban Market (4 edície), DAAD – Dni architektúry a dizajnu (aktívna spolupráca s FA STU 5 ročníkov) a ďalšie už spomínané vedecké, pedagogické a umelecké podujatia.

Jednou z ciest ako sa lepšie zviditeľniť bola i nová koncepcia výstavnej činnosti. Zamerali sme sa na výstavy s dlhším cyklom trvania (2 týždne až mesiac) i premyslenou koncepciou a kurátorským zabezpečením. Podporovali sme najmä výstavy z dotáciou rôznych grantových schém, respektíve kvalitné výstavy zo zahraničia. Za mnohé uvádzam významné výstavy, ktoré sme v priestoroch fakulty realizovali v rokoch 2010–2018:
› Dizajn pre Afriku, Archizines – výstava nezávislých architektonických časopisov, magazínov, Saint Étienne – mesto kreatívneho dizajnu pre všetkých, Flowers for Slovakia a Crafts.sk, lOST & found Flowers for Slovakia, Slow /Slov Design, Na okraji alebo miesta architektonického vz(d)oru, Dialógy, Transport Dizajn, 20 rokov dizajnu na FA, Obchodná na Obchodnej, Výstava

Mark Jenewein z LOVE Architecture v strede, zľava arch. Katarína Boháčová, doc. Ivan Gürtler, sprava dekanka doc. Ľubica Vitková a arch. Elena Šoltésová

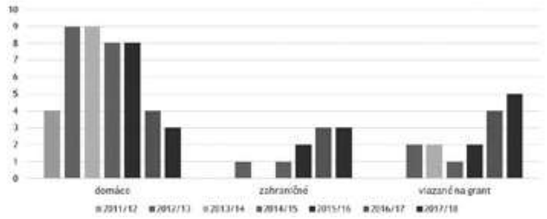

Graf č. 10: Vývoj charakteru realizovaných výstav v rokoch 2010–2017

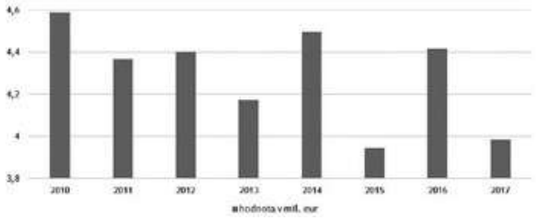

Graf č. 12: Vývoj rozpočtu FA STU v rokoch 2010 – 2017

Dizajn v Pohybe, MOMOWO a ďalšie.
Nadviazali sme na tradíciu výstav venovaných osobnostiam slovenskej architektúry. Za osemročné obdobie sme predstavili významných architektov ako sú:
› M. Marcinka, Ľ. Cvengrošová, V. Droppa, F. Konček, I. Skoček, L. Titl, V. Dedeček, B. Džadoň a J. Polášek, „emancipované architektky" – M. Krukovská, Š. Krumlová, M. Marcinková, V. Mecková, O. Ondrejičková, L. Titlová, profesor našej fakulty - T. Alexy, J. Kavan F. Trnkus, E. Hruška, L. Kušnír, J. Lacko, Laureáti ceny Dušana Hurkoviča – Absolventi FA STU, profesori a pedagógovia fakulty –ročník 52, sochár Marián Drugda, záhradný architekt A. Torma, nestori slovenskej architektúry – M. M. Harminc a stavitelia Feiglerovci...
Na fakulte sme predstavili i významné osobnosti architektúry a dizajnu zo zahraničia ako:
› Ateliér Mačków z Poľska, Paulo Mendes da Rocha: od 1958 až po dnešok z Brazílie, Adolf Benš architektonické dílo, Ceny pre francúzske architektky 2013–2016. Realizovali sme i výstavy zahraničnej architektúry: Architektúra poľskej Lodže, Švajčiarsky dotyk s krajinnou architektúrou, významné osobnosti – absolventi FA ČVUT v Prahe prostredníctvom výstavy „Obnova samostatnej architektonickej fakulty ČVUT v Prahe" a ďalšie.

Fakultu a jej aktivity sme propagovali i cez médiá, publikácie, brožúry, originálne predmety: inovovali sme časopis ILFA (informačné listy FA), pripravili sme Informačnú brožúra o FA v anglickom a slovenskom jazyku (vrátane aktualizácie), reprezentatívnu publikáciu o Vzdelávaní architektov na FA, propagačné materiály o fakulte, inovovali sme Web stránku, vyžívame online formy komunikácie, zriadili sme pozíciu PR manažérky.

ROZPOČET FAKULTY

Na napĺňanie základných funkcií fakulty mal významný vplyv objem finančných prostriedkov pridelených z ministerstva školstva, získaných z grantovej a z hospodárskej činnosti, ako aj a z ďalších zdrojov. Rozpočet fakulty za roky 2010 až 2018 výrazne poklesol. Spôsobila to najmä zmena metodiky MŠVVŠ SR pre financovanie vysokých škôl, ktorá ťažiskovo vychádza z počtu študujúcich študentov a z hodnotenia úrovne vedy, výskumu a umenia. Prepad dotačných prostriedkov z MŠVVŠ na fakultu vychádza z dôrazu na špičkové vedecká výstupy (najmä na Current Context, WOS a impact factor) a objem finančných prostriedkov získaných z výskumných grantov (teda na výstupy nie charakteristické pre naše odbory). Na znížení rozpočtu sa podpísalo i horšie hodnotenie úrovne vedy, výskumu a umenia na fakulte v rámci Komplexnej akreditácie 2014 a zrušenie dotácií pre štipendiá doktorandov. Situáciu sme riešili opatreniami zameranými na zvýšenie produktivity fakulty vo vysoko hodnotených oblastiach VaV a umenia (relevantné výstupy, grantová činnosť) cez podporu týchto činností a motiváciu zamestnancov:
– vyčlenením prostriedkov na podporu vedecko-výskumných aktivít,
– vyčlenením prostriedkov pre priame odmeňovanie výkonných pracovníkov,
– priemetom pre naše podmienky upravenej metodiky MŠ pri prerozdeľovaní finančných prostriedkov na pracoviská

Boli sme nútení pristúpiť i k redukcií počtu pracovných pozícií administratívnych a technických zamestnancov na základe zhodnotenia ich vytaženosti. Rovnako došlo k redukcií pedagogických a výskumných pracovníkov, čím sme reagovali na znižujúci sa počet študentov a súčasne sme kládli dôraz na zvýšenie kvality pedagogického zboru.
V rámci rozpočtu sme overovali i možnosť garantovať pokrytie tarifných platov na 80, alt. 70 % bez výkazníctva najmä v pedagogickej oblasti. Tú sme považovali vzhľadom na potrebu zabezpečiť výučbu ponúkaných študijných programov v kvalitnom štandarde a rozsahu ako základ. Oblasť vedy výskumu a umenia mala byť „premenlivou hodnotou na základe reálnych výstupov. Veľkosť pridelenej dotácie a nevyhnutnosť pokryť tarifné platy túto koncepciu neumožnil uplatniť.
V rámci rozpočtu fakulty sme považovali za mimoriadne dôležité hospodáriť tak, aby sme vytvárali zdroje pre rozvoj inštitúcie a systematicky skvalitňovali prostredia fakulty a pedagogický proces cez nové investície ako aj údržbu. Rovnako sme si vytvárali nevyhnutné rezervy.

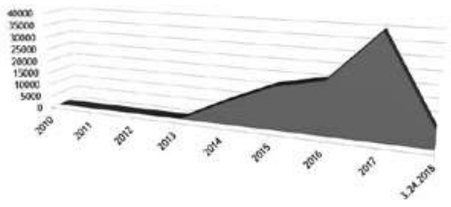

Graf č. 11: Vývoj sledovanosti fakulty cez facebook od roku 2010 – do 24. marca 2018

Milé kolegyne a kolegovia,

dovoľte mi, aby som sa vám ešte raz poďakovala za vašu prácu, mnohým z vás za výnimočné aktivity, zanietenie, obetavosť, lásku k svojmu povolaniu a k tomu čo robíte.

Novému dekanovi a vedeniu prajem priaznivú celospoločenskú atmosféru, pochopenie a prajnosť na úrovni akademického a univerzitného prostredia, ako aj súčinnosť toho domáceho.
Nech sa vám všetkým a tým i našej fakulte darí.
Bolo mi cťou,

– Lubica Vitková,
dekanka FA STU –

– foto: Matej Kováč –

Dekanka doc. Lubica Vitková s prezidentom SR Andrejom Kiskom, ktorý navštívil Noc architektúry na FA STU vo februári 2015.

Noci architektúry 2014. Zľava dekanka doc. Lubica Vitková, Nikola Winková v pozadí doc. Ján Ilkovič.

Dekanka doc. Lubica Vitková na otvorení výstavy Alexy Trnkus Kavan - Výber z diela (1965-95) v októbri 2014. Zľava arch. Nikola Winková, arch. Igor Hianik, prof. Filip Trnkus, prof. Tibor Alexy, doc. Lubica Vitková a doc. Henrieta Moravčíková.

NAŠA FAKULTA V ČÍSLACH

Študijný program	Akad. rok	Zúčastnení	Prijatí	Zapísaní	Rozdiel	Percento zapísaných (100x poč. zap./poč. prijat.) %
Architektúra a urbanizmus	2007-2008	554	275	223	52	81,00
	2008-2009	622	297	234	63	78,80
	2009-2010	590	286	229	57	80,00
	2010-2011	596	285	212	73	74,30
	2011-2012	559	251	186	65	74,10
	2012-2013	578	201	158	43	78,60
	2013-2014	443	254	166	88	65,35
	2014-2015	367	238	163	75	68,48
	2015-2016	305	227	139	88	61,23
	2016-2017	258	202	124	78	61,38
	2017-2018	**279**	**235**	**145**	**90**	**61,70**
Dizajn *(Dizajn)*	2007-2008	325	30	27	3	90,00
	2008-2009	324	49	41	8	83,60
	2009-2010	254	39	29	10	74,30
	2010-2011	250	44	37	7	84,10
	2011-2012	245	39	30	9	76,92
	2012-2013	213	28	22	6	78,57
	2013-2014	157	37	28	9	75,67
	2014-2015	114	48	34	14	70,83
	2015-2016	115	49	31	18	63,26
	2016-2017	115	46	33	13	71,74
	2017-2018	**90**	**37**	**26**	**11**	**70,27**
Krajinná a záhradná architektúra *(Krajinná a záhradná architektúra)*	2007-2008	97	27	27	0	100,00
	2008-2009	66	42	30	12	71,40
	2009-2010	77	56	35	21	62,50
	2010-2011	45	38	32	6	84,20
	2011-2012	55	30	23	7	76,66
	2012-2013	42	30	24	6	80,00
	2013-2014	35	25	13	12	52,00
	2014-2015	32	29	22	7	75,86
	2015-2016	30	27	19	8	70,37
	2016-2017	19	18	0	0	program sa neotvoril
	2017-2018	0	0	0	0	prijímacie konanie nebolo
Celkom	2016-2017	392	266	157	109	59,02
Celkom	**2017-2018**	**369**	**272**	**171**	**101**	**62,86**

1. Celkový prehľad záujmu o štúdium na fakulte v rokoch 2007/2008 – 2017/2018 v bakalárskych študijných programoch na FA STU

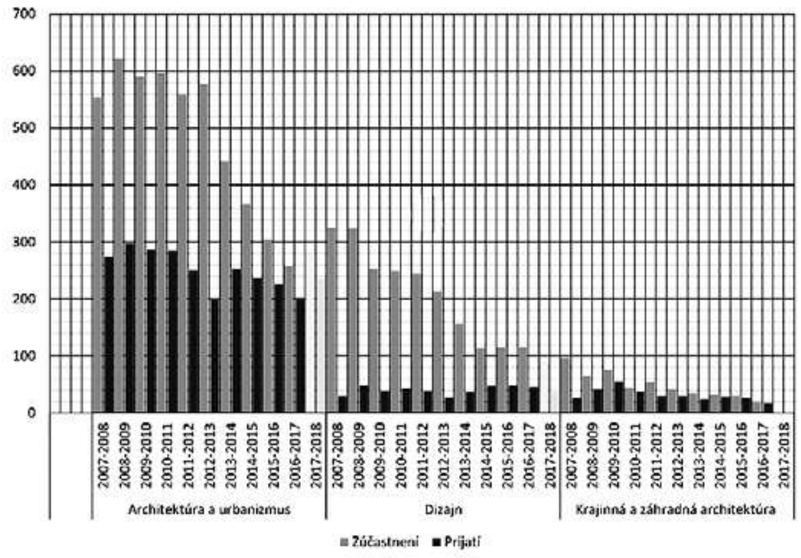

2. Priebehový graf počtov zúčastnených a prijatých uchádzačov na 1. stupeň štúdia

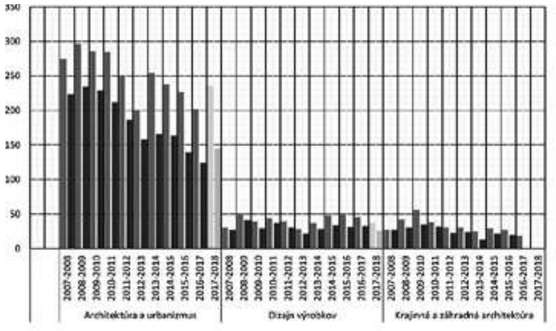

3. Priebehový graf počtov prijatých a zapísaných uchádzačov na 1. stupeň štúdia

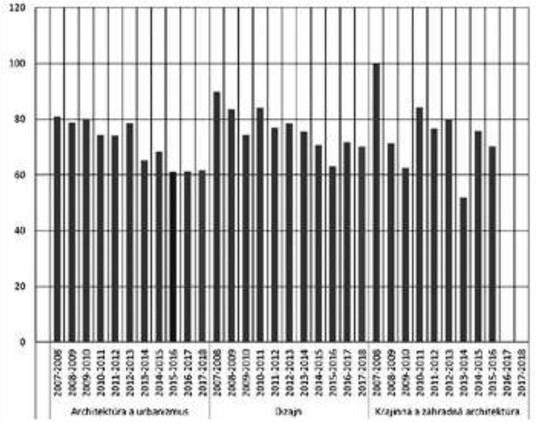

od akad. roku 2016/17 odbor zrušený

4. Grafické porovnanie pomeru zapísaných uchádzačov na bakalárske štúdium podľa študijných programov v rokoch 2007/2008 – 2016/2017

ŠP	2011/2012		2012/2013		2013/2014		2014/2015		2015/2016	2016/2017
	zapísaní 2010/2011	ukončení 2011/2012	zapísaní 2011/2012	ukončení 2012/2013	zapísaní 2012/2013	ukončení 2013/2014	zapísaní 2013/2014	ukončení 2014/2015	zapísaní 2015/2016	ukončení 2016/2017
architektúra	135	126	119	114	146	143	133	127	116	**116**
dizajn	44	38	34	35	42	42	38	35	30	**28**
urbanizmus	16	19	8	8	8	7	21	16	6	**6**
celkom	195	183	161	157	196	192	192	178	152	150

5. Počty zapísaných a ukončených študentov (začiatok a koniec inžinierskeho / magisterského študijného obdobia).

ŠP	2012/2013				2013/2014			
	zapísaní	úbytok po 1. semestri	úbytok po 1. roku	percento úbytku	zapísaní	úbytok po 1. semestri	úbytok po 1. roku	percento úbytku
architektúra a urbanizmus	158	25	7	20,25	166	24	12	21,68
dizajn	22	1	0	4,54	28	0	0	0
krajinná a záhradná architektúra	24	2	3	20,83	13	1	2	23,07
celkom	204	28	10	18,62	207	25	14	18,84

2014/2015				2015/2016				2016/2017			
zapísaní	úbytok po 1. semestri	úbytok po 1. roku	percento úbytku	zapísaní	úbytok po 1. semestri	úbytok po 1. roku	percento úbytku	zapísaní	úbytok po 1. semestri	úbytok po 1. roku	percento úbytku
163	20	16	22,08	139	25	6	22,3	124	18	2	15,12
34	1	2	8,82	31	1	0	3,22	33	3	1	12,12
22	2	3	22,72	19	0	1	5,26	0	0	0	0
219	**23**	**21**	**20,09**	**189**	**26**	**7**	**17,46**	**157**	**21**	**3**	**15,28**

6. Úspešnosť štúdia v bakalárskych študijných programoch v 1. roku štúdia s percentuálnym vyjadrením úbytku po 1. roku štúdia.

– podľa podkladov doc. Jána Ilkoviča, prodekana pre študijné záležitosti –

ÚSTAV ARCHITEKTÚRY OBČIANSKYCH BUDOV 2010–2018

LEA ROLLOVÁ

Pri bilancovaní činnosti Ústavu architektúry občianskych budov je potrebné v úvode spomenúť zásadné zmeny v organizačnej a personálnej štruktúre ústavu. Pôvodný Ústav architektúry obytných a občianskych budov bol v roku 2011 rozdelený na dva samostatné ústavy – na Ústav architektúry občianskych budov (ďalej ÚAOB) a Ústav architektúry obytných budov. Vedúcim novovzniknutého ústavu ÚAOB sa v roku 2011 stal doc. Ing. arch. Vladimír Šimkovič, PhD. a v roku 2012 Ing. arch. Štefan Polakovič, ktorý pôsobí v tejto funkcii dodnes. Od roku 2011 poklesol počet pedagogických zamestnancov ústavu o 31 % (zo šestnástich na jedenásť), zvýšil sa však počet doktorandov o 22 % (zo siedmich na deviatich).
V hodnotenom období od roku 2011 bolo na ústave obhájených:
› päť dizertačných prác (školitelia: Lea Rollová, Vladimír Šimkovič, Márius Žitňanský)
› päť habilitačných prác (docenti: Milan Andráš, Zuzana Čerešňová, Danica Končeková, Lea Rollová, Alexander Schleicher)
› jedno inauguračné konanie (profesor: Vladimír Šimkovič)

PEDAGOGIKA ÚAOB

Podiel pedagogiky ústavu tvorí cca 12 % z výkonu Fakulty architektúry STU. Pedagógovia ústavu garantujú trinásť nosných predmetov, päť výberových predmetov a participujú na výučbe ďalších siedmich predmetov:
› nosné predmety v 1. stupni: Kompozícia I, Občianske budovy I a Občianske budovy II, Ateliér navrhovania II, Projekt stavby, Univerzálne navrhovanie, Prax III, Ateliér navrhovania VII, Ateliérový seminár I a Vybrané kapitoly I (modulu M2);
› nosné predmety v 2. stupni: Výkon povolania architekta, Ateliér III, Ateliérový seminár III
› výberové predmety: Centrá voľného času, Koncepcia vnútorných priestorov, Digitálna architektúra I, Digitálna architektúra II, Revitalizácia verejných budov.
› ďalšie predmety na ktorých pôsobia učitelia ústavu: Obytné budovy, Ateliér navrhovania III, Bakalárska práca, Diplomová práca, Ateliérový seminár II, Diplomový seminár, Architektonické prostredie a dizajn, (garanti mimo ÚAOB).

Výučba ateliérových predmetov je spravidla naviazaná na požiadavky praxe, zadania ateliérových prác ÚAOB boli vypracované v spolupráci s mestami a obcami. Napríklad ateliéry v rámci Modulu M2 a ateliéry v 2. stupni štúdia boli zamerané na riešenie občianskych stavieb v Liptovskom Mikuláši, Detve, Bratislave, Rajeckých Tepliciach, Trenčíne a pod. (koordinátor Pavel Nahálka). V rámci ateliérov v 1. stupni štúdia sa riešili zadania z Blatného, Bernolákova, Bratislavy, Detvy, Rajeckých Teplíc a pod. (koordinátori: Danica Končeková, Pavel Nahálka, Zuzana Čerešňová). Ich súčasťou boli aj tvorivé pracovné semináre (Rajecké Teplice, Trenčín), odborné konferencie (Liptovský Mikuláš, Bratislava, Rajecké Teplice) a tiež publikácie a výstavy študentských ateliérových a seminárnych prác (Liptovský Mikuláš, Detva, Bratislava, Blatné, Rajecké Teplice, Trenčín, Bernolákovo), ktoré umožnili zvýšiť participáciu verejnosti na riešení problémov ich sídiel.

Na ÚAOB boli tiež organizované viaceré **študentské workshopy,** ktorých cieľom bolo priniesť inovatívne architektonické riešenia verejných priestorov – napríklad Perfect Space – DAAD Workshop Weimar, Burnt SND, Kunstdorf Dúbravica, Vianopulty, Mestské zásahy Brezno a Kežmarok (koordinátori: Štefan Polakovič, Jozef Bátor), alebo Virtuálne dunajské nábrežia (koordinátor Vladimír Šimkovič).

ÚAOB sa teší veľkému záujmu študentov v 2. stupni štúdia, za hodnotené obdobie bolo na ústave obhájených cca 220 diplomových prác. O kvalite ateliérových prác študentov na ÚAOB v 2. stupni štúdia svedčia aj **ocenenia študentských prác** – od roku 2011 získalo 16 študentov ocenenia v súťaži Cena prof. Jozefa Lacka a napríklad v rokoch 2014 – 2016 bolo **v medzinárodných súťažiach** nominovaných do finále 6 študentských prác (vedúca prác E. Oravcová): napríklad študentka A. Karasová získala odmenu v Paríži, Z. Keruľová sa dostala do finále v dvoch súťažiach (v Singapure a Dubaji) a získala trojmesačnú stáž v ateliéri Coop-Himmelblau; nominovaní do finále medzinárodných súťaží boli aj študenti K. Janáková, M. Szöllosyová, V. Paľová, J. Zelenák a P. Blaženková.

Spolupráca s praxou je implementovaná aj do výučby teoretických predmetov, na prednášky sú pozývaní významní slovenskí architekti a v rámci výučby boli organizované viaceré odborné exkurzie študentov na stavbách najmä v rámci predmetu Výkon povolania architekta (zabezpečuje doc. Milan Andráš).

Pedagógovia ústavu ÚAOB iniciovali vznik univerzitného pracoviska – **Poradenského centra STU**, založeného v roku 2018 (vedúca centra Z. Čerešňová). Poradenské centrum STU poskytuje služby najmä študentom so špecifickými potrebami. Priestorové a materiálne podmienky centra boli vytvorené zo zdrojov STU a z dotácie rozvojového projektu MŠVVaŠ SR: Eliminácia architektonických, informačných a orientačných bariér na STU v Bratislave (zodpovedný riešiteľ Lea Rollová). V rámci tohto projektu boli bezbariérovo sprístupnené všetky fakulty STU, budova Rektorátu STU a ŠD J. Hronca.

VÝSKUMNÉ, PEDAGOGICKÉ A ROZVOJOVÉ PROJEKTY ÚAOB

Výskum ÚAOB je zameraný na tvorbu budov občianskej vybavenosti, špecializuje sa najmä na Univerzálne navrhovanie (CEDA) a Digitálnu architektúru (prof. Vladimír Šimkovič.)

Seminár v Rajeckých Tepliciach

Výstava študentských prác v Rajeckých Tepliciach

Viacerí pedagógovia ÚAOB sú súčasne členmi CEDA – Výskumné a školiace centrum bezbariérového navrhovania (vedúca centra: Lea Rollová). Centrum je partnerskou organizáciou EIDD – Design for All Europe a DfA Acanet – Academic Network a spolupracuje s ďalšími zahraničnými inštitúciami napríklad s IHCD – Institute for Human Centered Design v Bostone, kde bola Z. Čerešňová na študijnom pobyte v roku 2016 (Fulbrightovo štipendium). Okrem pedagogických a výskumných aktivít, poskytujú riešitelia z CEDA odborné poradenstvo pri tvorbe projektovej dokumentácie, sú členmi odborných komisií a pracovných skupín pri príprave legislatívnych a strategických dokumentov SR a podobne (Lea Rollová, Zuzana Čerešňová, Danica Končeková).
Výskum zameraný na Digitálnu architektúru (Vladimír Šimkovič) sa orientuje na skúmanie priestorových štruktúr a ornamentálnosť v architektúre, ako aj na nové technológie, ktoré dovoľujú architektom rozšíriť škálu typových prvkov s presnosťou, s ktorou doteraz neboli schopní pracovať a s možnosťou plynulo prejsť do ich realizácie. V spolupráci s Research-Org Ing. arch. J. Pernecký prebehlo na Fakulte architektúry niekoľko medzinárodných workshopov s tematikou digitálnej fabrikácie.

Riešitelia z ÚAOB realizovali za hodnotené obdobie nasledujúce projekty:
› Erasmus + UNIALL – Accessibility of Higher Education for Students with Special Needs. 2015–KA203–008959, CEDA je koordinátor medzinárodného projektu KA2 (Strategické partnerstvá) 2015–2018, zodpovedný riešiteľ: doc. Z. Čerešňová
› Národný projekt DI, ESF: Podpora procesu DI a transformácie systému sociálnych služieb. Prijímateľ: Fond sociálneho rozvoja SR, CEDA je jedným z partnerov projektu 2012–2014 a zodpovedala za oblasť tvorby objektov sociálnych služieb z ROP, zodpovedný riešiteľ za CEDA doc. Lea Rollová
› VEGA: Univerzálne navrhovanie prostredia v súlade s požiadavkou inklúzie zdravotne limitovanej populácie do vzdelávacieho a pracovného procesu. VEGA 1/0996/11, koordinátor CEDA, 2011–2014, Zodpovedný riešiteľ: doc. Mária Samová
› Dunajský fond: Virtuálne dunajské nábrežia. 2016/1DF/4, kolektív prof. Šimkoviča, 2016, Zodpovedný riešiteľ: doktorand V. Zajíček, školiteľ prof. Vladimír Šimkovič
› Vytvorenie podmienok na štúdium pre študentov so špecifickými potrebami na STU

Tvorivý seminár k občianskej vybavenosti v rámci CMZ mesta Trenčín

Medzinárodný workshop DAAD vo Weimare – „Perfect Space"

Z. Kerulová, finále súťaže Dubai School of Architecture, medzinárodná verejná študentská architektonická súťaž, vypísaná ARCH2O

v Bratislave. 002STU–2/2013 / MŠVVŠ SR – koordinátor CEDA, Zodpovedný riešiteľ: doc. Lea Rollová

› Eliminácia architektonických, informačných a orientačných bariér na STU v Bratislave (001STU–2/2015 / MŠVVŠ SR – koordinátor CEDA, Zodpovedný riešiteľ: doc. Lea Rollová

Za účelom výmeny najnovších informácií a poznatkov vo výskume a praxi organizujú zamestnanci ústavu semináre a konferencie, napríklad v roku 2012 bola na ÚAOB zorganizovaná **vedecká konferencia ŠOV BA** – Špičková občianska vybavenosť Bratislavy, na ktorej sa zúčastnili odborníci z domáceho aj zahraničného akademického prostredia a z praxe. Výstupom z konferencie je zborník referátov z konferencie: ŠOV BA (Editori: Eva Oravcová, Pavel Nahálka). V júni 2018 organizuje ÚAOB medzinárodnú **vedeckú konferencia UNIALL** – Prístupnosť vysokoškolského vzdelávania pre študentov so špecifickými potrebami. Konferencia je organizovaná v rámci projektu financovaného z programu Erasmus+ (zodpovedný riešiteľ: Zuzana Čerešňová). Cieľ konferencie je prezentácia výstupov projektu a finálnej publikácie: Inclusive Higher Education (Editor: Zuzana Čerešňová).

A. Karasová, Odmena v medzinárodnej verejnej anonymnej architektonickej súťaži Art Academy Paris_France Montparnasse

Z. Keruľová, finále súťaže BamboaSkyscraper– SINGAPORE, medzinárodná verejná anonym. architektonická súťaž, vypísaná Super Sky Scrapers

PUBLIKAČNÁ ČINNOSŤ

Ústav architektúry občianskych budov patrí dlhodobo k produktívnym pracoviskám FA STU. Publikačná činnosť zamestnancov ústavu obsahuje viaceré vedecké monografie, kapitoly vo vedeckých monografiách, učebné texty a publikácie v impaktovaných zborníkoch a časopisoch. Počas hodnoteného obdobia zamestnanci ústavu evidujú celkovo 408 publikačných výstupov (portál – *publview.stuba.sk*), z toho je 164 výstupov zaradených do kategórie A (vyhláška MŠVVŠ SR č. 456/2012 Z. z.). K najvýznamnejším publikačným výstupom ÚAOB patria napríklad 3 vedecké monografie, 3 kapitoly vo vedeckých monografiách, 5 učebníc a 22 výstupov evidovaných v databázach WOS a SCOPUS. V súčasnosti sú v tlači ďalšie 2 vedecké monografie, ktoré sú výstupom medzinárodného projektu UNIALL (Erasmus+). Úplný prehľad publikačnej činnosti ÚAOB je dostupný na webovej stránke ústavu.

UMELECKÁ ČINNOSŤ ÚAOB

Na Ústave občianskych budov pôsobí viacero pedagógov, ktorí súčasne vykonávajú architektonickú prax. Na ústave bolo v rokoch 2011–2017 evidovaných 62 záväzných umeleckých diel („Z" kategória). K najprodukt ívnejším architektom v rámci ÚAOB patria: Alexander Schleicher (55 záznamov), Márius Žitňanský (38 záznamov), Vladimír Šimkovič (28 záznamov), Štefan Polakovič (25 záznamov) a Milan Andráš (10 záznamov).

Vedúci ústavu Ing. arch. Štefan Polakovič je medzinárodne uznávaným architektom, za svoju tvorivú činnosť získal viaceré ocenenia, napríklad v r. 2014 získal Krištáľové krídlo za architektúru, v rámci ateliéru GutGut získal 4-krát ocenenie Slovenskej komory architektov CE.ZA.AR., cenu ARCH a ďalšie ocenenia.

Alexander Schleicher s kolektívom ateliéru SPDe architekti (Štefan Lichvár, Mária Lichvárová, Michal Petráš, Alexander Schleicher a kol.) získali viaceré ocenenia v domácich a zahraničných architektonických súťažiach, napríklad v roku 2010 získali jednu 2. a 3. cenu (objekty na Františkánskom námestí, Kasárne, KULTURPARK Košice) v roku 2012 získali 3. cenu v Čechách (Prestavba pivovaru v Domažliciach a kultúrne centrum) a v roku 2016 jednu 1. cenu (Parkovací dom v Poprade) a 2. cenu (Rezidenčná zóna Triblavina).

Márius Žitňanský a Vladimír Šimkovič s kolektívom získali niekoľko ocenení v domácich architektonických súťažiach, napríklad v roku 2010 získali jednu 1. cenu (objekty na Františkánskom námestí) a dve 2. ceny (Castellum Rusovce, Hotel v Banskej Bystrici) a v roku 2011 dve 2. ceny (Antická Gerulata v Rusovciach, a Danubia Park). V medzinárodnej urbanistickej súťaži (SRN) získala 2. cenu Danica Končeková (ateliér BDA architekti) za projekt Areal Mittelmole Rostock-Warnemuende.

Umelecká činnosť v záujme rozvoja fakulty – projektová dokumentácia a autorský dozor pri realizácii rekonštrukcie priestorov fakulty pre Univerzitný vedecký park STU (Milan Andraš) a tvorba projektovej dokumentácie v rámci projektu Eliminácia architektonických, orientačných a informačných bariér na STU (Milan Andráš, Lea Rollová).

– doc. Ing. arch. Lea Rollová, PhD., zástupkyňa vedúceho Ústavu architektúry občianskych budov –

Š. Polakovič / GutGut: Panelák v Rimavskej Sobote – CE.ZA.ARCH 2014 – kategória Bytové domy

A. Schleicher/SPDe architekti – Parkovací dom v Poprade, 2016 – 1. cena

Digitálna architektúra 2017: Pavilón

Digitalna architektúra 2017, autori – B. Tholt, V. Zajíček

< Š. Polakovič/ GutGut: Chata v Senci – Ce.za.ar 2012 – kategória Rodinné domy

A. Schleicher/SPDe architekti – Prestavba Wien Museum, 2015

M. Žitňanský, V. Šimkovič: Návrh prestavby objektov č. 8,9,10 Františkánske námestie, 2010 – 1. cena

D. Končeková / BDA architekti - Areal Mittelmole Rostock-Warnemuende, 2. miesto v medzinárodnej súťaži

M. Žitňansky, V. Šimkovič – Rekonštrukcia areálu múzea Antická Gerulata, 2011 – 2. cena

O ČO NÁM IDE

ANDREA BACOVÁ

KONFUC – konferencia učiteľov, vznikla na podnet profesora Roberta Špačka pred niekoľkými rokmi. Jej cieľom bolo stretnúť sa na Deň učiteľov a diskutovať na vopred zadanú tému: raz to bola pedagogika, inokedy výskum alebo celkové hodnotenie jednotlivých ústavov. Tento rok tomu bolo tiež tak. Vedúci ústavov a kabinetov si mali pripraviť správu o práci jednotlivých kolektívov za obdobie 2010–18.

Keďže vedeckých, odborných či populárnych článkov sa napíšeme poniektorí počas roka viac ako dosť, tak úprimne musím povedať, že do tohoto sa nám akosi nikdy nechce. Veď píšeme evaluácie, vypĺňame štatistiky o našej umeleckej a publikačnej činnosti vlastne permanentne.

Čo učíme je zachytené v našom AIS-e, ako učíme prezentujeme dvakrát do roka na Noci architektúry, a prečo učíme sa nás v zásade už ani nikto nepýta. Máme totiž iné priority, ktoré nás držia nad vodou. Škoda.

Keď som pripravovala prezentáciu na KONFUC 2018 o Ústave architektúry obytných budov, tak som sa rozhodla, že vyzdvihnem tri podstatné veci – kolektív ľudí, ktorí tu pracuje, výsledky našej výuky a konkrétne činnosti, ktoré podporujú PR našej fakulty – prezentáciu smerom k širokej i odbornej verejnosti, čo považujem za veľmi dôležitú oblasť výstupov univerzitných pegagógov. Nebudem menovať všetko, vyzdvihnem tie momenty, ktoré považujem z činností nášho ústavu, za ostatných päť rokov, za podstatné.

Ťažiskom našej výuky je ateliérová tvorba budov na bývanie a na ňu naviazané teoretické predmety. Zadania, ktoré študenti riešia realizujeme v úzkej väzbe na prax. Spracovali sme tak mnohé projekty pre Galantu, Nitru, Starú Turú, Svätý Jur, Banskú Štiavnicu, bratislavské mestské časti - Devínsku Novú Ves, Vrakuňu, Dúbravku a mnohé ďalšie. Viackrát sme naviazali ateliérovú tvorbu na aktuálne súťaže – napr. na bratislavskú Cvernovku, PKO, súťaž Xella. Našimi partnermi sa pri tom stali mestské časti, obce ale aj súkromní investori, či developeri. Výstupom týchto ateliérových prác boli výstavy, katalógy, workshopy, diskusie so zadávateľmi, ale aj neformálne spoločenské posedenia s investormi. Oblúbenou i odborne veľmi zaujímavou témou sa stala na našom ústave vínna architektúra, ktorej širšiu problematiku už zopár rokov riešime v rámci Modulu M1. Okrem toho úspechu a dobrý ohlas zaznamenala aj medzinárodná súťaž Rodinný dom – očami mladých študentov, ktorá bola realizovaná s celofakultnou pôsobnosťou počas rokov 2013–2016.

Grantový projekt Regiogoes (riešený na ústave v rokoch 2013–2015) bol od začiatku nastavený tak, aby mohol byť spracovaný metodikou „research by design". Mimochodom, je to jedna z mála možných ciest, ako ustáť všetky povinnosti, tak aby sme aj odučili, ale si aj našli dostatok priestoru pre výskum. V tomto prípade sa to naozaj nielen podarilo ale aj osvedčilo. Spracovanie výstupnej monografie „Nové modely bývania" z tohto grantového projektu si však vyžadovalo už podstatne viac „súkromného" času jej autorov. Regiogoes prostredníctvom spomínanej monografie, propagačného videa, viacerých výstav a stretnutí „in situ" v riešených lokalitách (rakúska obec Zurndorf a bratislavaká Devinska Nová Ves) zabezpečili vhodnú propagáciu výsledkov projektu a PR pre FA STU. Okrem toho takýto projekt vždy preverí kvality tímovej spolupráce a ukáže schopnosti jednotlivcov i celého kolektívu. Z tohto pohľadu bol tento projekt pre nás cennou skúsenosťou, ktorá kolektív nerozložila ale naopak utužila.

Teoretická základňa nášho ústavu je založená na špecializácii jednotlivých kolegov, tak, aby sme prierezovo obsiahli všetky nosné témy problematiky bývania, ktoré sú integrované do celofakultnej predmetovej výučbovej skladby.

K nasim nosným teoretickým predmetom patria Obytné budovy (garantka Andrea Bacová), Základy architektonického navrhovania I (garantka Zuzana Tóthová), Vybrané kapitoly Modulu M1 (garantka Andrea Bacová) a tri voliteľné predmety v inžinierskom stupni štúdia: Vývojové trendy bývania (garantka Andrea Bacová), Sociálne formy bývania (garantka Zuzana Tóthová) a Revitalizácia obytného prostredia (garantka Andrea Bacová).

Vrátim sa však k ateliérom a výuke. Dôraz kladieme na klasicky spracované 3D modely, ktoré sú nielen veľmi zrozumiteľným, ale aj fotogenickým výsledkom. Zároveň je ich možné výborne komunikovať smerom k širokej verejnosti. Noci architektúry, kde pravidelne modely prezentujeme sú toho dôkazom.

Po obhajobách Ateliér III. Budovy pre bývanie, témy PKO, Cvernovka, Banská Štiavnica, v strede doc. Andrea Bacová a doc. Ľubica Selcová.

Zdá sa, že to, čo učíme a ako učíme je predsa len základom všetkého. Na pedagogike sa dá postaviť výskum, teória, spolupráca s praxou, propagácia, a v konečnom dôsledku aj presvedčenie, že to všetko má zmysel. Aj keď o pegagogike sa v ostatnom čase takmer nehovorí.
Publikačná i projekčná činnosť nášho kolektívu pomáha propagovať architektúru predovšetkým smerom k širokej verejnosti. Putovná výstava Slovenský rodinný dom 2006–2015 (doplnená rovnomennou publikáciou Andrei Bacovej) zaznamenala 6 opakovaní, z toho tri v Bratislave, po jednom v Čechách, Kanade a USA. Ďalšia výstava „I'm a women architect" propagovala architektonickú činnosť žien – architektiek, medzi ktoré bola zaradená naša kolegyňa Edita Vráblová.
K širšej propagácii architektúry a FA STU prispievajú architektonocké ocenenia kolegov Ľubomíra Závodného, Jána Pavúka, Branislava Puškára, Edity Vráblovej a doktorandiek Kataríny Bergerovej a Daniely Majzlanovej. Rovnako dôležitá pre odbornú publicitu je naša účasť v porotách, ktorých sa pravidelne zúčastňujú Andrea Bacová (Cena ARCH, Baumit Life Chellenge), Ľubomír Závodný (MultiComfort House, Česká cena za architektúru, Cena ARCH), Michal Czafik (Cenovo dostupné progresívne bývanie) a Ľubica Selcová (Xella).

Počas siedmich rokov vo funkcii vedúcej ateliéru sa na našom ústave sformoval generačne pestrofarebný a stabilný desať členný pedagogický kolektív (Ľubomír Závodný, Ľubica Selcová, Zuzana Tóthová, Branislav Puškár, Edita Vráblová, Stanislav Majcher, Ján Pavúk, Pavel Kosnáč, Michal Czafik, Andrea Bacová), ktorí má ambíciu naďalej viesť výuku zameranú na oblasť budov na bývanie, s dôrazom na kvalitu pedagogického procesu. Zároveň si uvedomujeme potrebu permanantného získavania grantových projektov i vykonávania umeleckej a publikačnej činnosti. V tomto zmysle je náš kolektív schopný pokryť všetky tieto činnosti.
Prehľad aktivít Ústavu architektúry obytných budov, prezentovaný na KONFUC 2018 si môžete pozrieť na našom ústavnom webe: *https://www.fa.stuba.sk/sk/ustavy-a-pracoviska/ustav-architektury-obytnych-budov/aktuality.html?page_id=2744*

– doc. Ing. arch. Andrea Bacová, PhD.,
vedúca Ústavu architektúry obytných budov FA STU v Bratislave –

Výstava Regiogoes na FA STU

Poster k projektu Regiogoes

Krst publikácie Nové modely bývania

Otvorenie výstavy Regiogoes v Zurndorfe, október 2014

Prezentácia knihy Slovenský rodinný dom a prednášky autorov rodinných domov aj investorov v Aule Emila Belluša

Spolupracujúci kolektív na projekte Regiogoes, Zurndorf – model návrhu

Základy architektonického navrhovania I

Pozvánka na otvorenie výstavy v Zurndorfe

Kozultácie ateliérovej práce študenta Thomasa Ivanova

Základy architektonického navrhovania II

Obálka knihy Nové modely bývania

Obálka knihy Slovenský rodinný dom 2000–2015

ÚSTAV DEJÍN A TEÓRIE ARCHITEKTÚRY A OBNOVY PAMIATOK 2010–18

PAVOL PAULINY

Ústav dejín a teórie architektúry a obnovy pamiatok (ÚDTAOP) vznikol v roku 2007 zlúčením Katedry dejín architektúry a umenia, Katedry obnovy architektonického dedičstva a Katedry teórie architektúry. Takéto zoskupenie katedier má pôvod v dlhej tradícii ústavu, ktorého história siaha do roku 1948, keď nariadením Povereníctva školstva SNR bol zriadený Ústav dejín architektúry, ktorého prednostom sa stal prof. Dr. Ing. arch. Alfréd Piffl, CSc., prvý dekan Fakulty architektúry SVŠT v Bratislave. Dlhá tradícia vzdelávania, vedecko-výskumného pôsobenia a umelecko-tvorivej činnosti ústavu bola spojená s pôsobením viacerých významných osobností v oblasti dejín a teórie architektúry, pamiatkovej starostlivosti a ochrany a obnovy kultúrneho dedičstva. Patrili k nim profesori Alfréd Piffl, Jan E. Koula, Mikuláš Bašo, Daniel Majzlík, Janka Krivošová, docentky Ľubomíra Fašangová a Anna Schwarczová, architekt a pamiatkar Ján Lichner a ďalší.
Pôsobnosť ústavu zahŕňa oblasť dejín svetovej a domácej architektúry a urbanizmu, zaoberá sa otázkami teórie a filozofie architektúry, ochranou kultúrneho dedičstva, obnovou architektonických pamiatok, ako i novou tvorbou v historickom prostredí. Ústav je špičkovým vzdelávacím pracoviskom na Slovensku, ktoré systémovým spôsobom, v rámci graduálneho i postgraduálneho štúdia, pripravuje odborníkov profilovaných pre činnosť v oblasti starostlivosti o pamiatkový architektonický fond a pre investičné činnosti realizované v prostredí legislatívne chránenom z hľadiska pamiatkových záujmov. Svoje hlavné poslanie – vzdelávanie v oblasti ochrany a obnovy pamiatok – ústav zabezpečuje v úzkej previazanosti na súvisiace odborné a doplnkové činnosti – výskum, dokumentácia, expertízy, projektovanie. V týchto oblastiach ústav tiež poskytuje svoje posudkové a expertízne služby. V rámci vzdelávacieho procesu sú poslucháči popri teoretickej príprave, zameranej na poznanie pamiatkových hodnôt, dokumentáciu, výskum a hodnotenie historických objektov a súborov a zabezpečenie ich ochrany legislatívnymi nástrojmi, oboznamovaní s princípmi a metódami architektonickej i urbanistickej tvorby v historickom prostredí. Súčasťou je aktívne prepojenie s pamiatkovou praxou, práca v teréne, spolupráca s odbornými profesiami, pracoviskami a organizáciami či študentmi a učiteľmi z iných škôl. Využívajú sa aj netradičné formy výučby – pracovné sústredenia, exkurzie, workshopy. Teoretická príprava je následne aplikovaná v priamom tvorivom procese v rámci ateliérovej tvorby.

KVALIFIKAČNÁ ŠTRUKTÚRA ÚSTAVU, PEDAGOGICKÁ A ODBORNÁ ČINNOSŤ
Personálne obsadenie a kvalifikačná štruktúra sa za posledných osem rokov fungovania ústavu menila. Vedúcim ústavu bol dve funkčné obdobia profesor Peter Vodrážka. V súčasnosti pôsobí na ústave päť profesorov, piati docenti, štyria odborní asistenti a dvaja vedecko-výskumní pracovníci. Okrem pedagogického pôsobenia v bakalárskom, inžinierskom a doktorandskom stupni štúdia sa pracovníci ústavu venovali vedecko-výskumnej a umelecko-tvorivej činnosti, ktorá sa premietla do celého radu publikačných aktivít. Členovia ústavu boli hlavnými riešiteľmi a spoluriešiteľmi mnohých úspešne ukončených grantových výskumných projektov, knižných publikácií, encyklopedických projektov, katalógov k výstavám, monografických štúdií i článkov vo vedeckých a odborných časopisoch. Podieľali sa na vykonávaní posudkovej a expertíznej činnosti v spolupráci s pamiatkovými inštitúciami, vyvíjali kultúrno-osvetovú a výstavnú činnosť s množstvom úspešných podujatí doma i v zahraničí. V oblasti ochrany a obnovy kultúrneho dedičstva sa zaoberali priamym terénnym výskumom urbanisticko-historických, architektonicko-historických, umelecko-historických a archeologických kultúrnych pamiatok, pričom výsledkom pôsobenia pracovníkov ústavu v umelecko-tvorivej oblasti boli aj mnohé úspešne realizované architektonické diela. Príspevok sa zameriava na prezentáciu najvýznamnejších úspechov ústavu za uplynulých osem rokov.

PEDAGOGICKÁ ČINNOSŤ ÚSTAVU
Členovia ústavu garantujú a participujú na výučbe predmetov v oblasti dejín architektúry a urbanizmu, dejín umenia, teórie architektúry a urbanizmu a v oblasti ochrany a obnovy architektonického dedičstva. Popri výučbe teoretických predmetov vedú študentov v predmetoch architektonického navrhovania na bakalárskom stupni – predovšetkým v malom ateliéri Obnovy pamiatok v 3. ročníku, v module A5 vo štvrtom ročníku a v bakalárskej práci a na inžinierskom stupni vedú ateliéri zamerania a diplomové práce. Od roku 2010 na ústave úspešne obhájilo svoju prácu 126 bakalárov, 172 diplomantov a 26 doktorandov. V uplynulých ôsmich rokoch boli diplomové práce vedené pedagógmi ústavu ocenené v súťaži záverečných študentských prác o cenu profesora Lacka dovedna šesťkrát, z toho dvakrát získali hlavnú cenu a štyrikrát odmenu. Obe hlavné ceny profesora Lacka za rok 2011 a 2013 získali študenti pod vedením docentky Evy Královej. Medzi najúspešnejších doktorandov ústavu patria Vladimír Hain a Michal Ganobjak, ktorí získali množstvo ocenení a úspešne reprezentovali fakultu architektúry na viacerých medzinárodných konferenciách, študentských súťažiach a odborných fórach.

PUBLIKAČNÁ A VEDECKO-VÝSKUMNÁ ČINNOSŤ
Výsledky rozsiahlej vedeckej a výskumnej činnosti publikovali členovia ústavu vo výstupoch vedeckých grantov, konferenciách, zborníkoch a časopisoch. Publikačná činnosť je však prezentovaná predovšetkým knižnými monografiami na ktorých sa členovia ústavu podieľali ako autori, spoluautori, alebo editori. V roku 2010 vyšla v monografia profesora Matúša Dullu s názvom „Architekt Emil Belluš", ktorá mapuje život a dielo zakladateľskej osobnosti slovenskej architektúry 20. storočia. Monografia získala cenu profesora Martina Kusého. V tom istom roku vyšla monografia „Slávne vily Slovenska", ktorej autorom bol opäť Matúš Dulla so širším odborným kolektívom a rozsiahla súborná monografia „Renesancia" z cyklu Dejiny slovenského výtvarného umenia, ktorá bola prvým uceleným pohľadom na umenie „dlhého storočia", od konca 15. do polovice 17. storočia. Spoluautorkou tejto knihy bola docentka Jarmila Bencová. Ďalšia súborná publikácia „Stopy priemyselného dedičstva na Slovensku" (2010), ktorej zostavovateľom bola doc. Eva Kráľová, je výberovým súborom štúdií a príspevkov, doplnená o ďalšie texty obsahujúce výsledky bádania o priemyselnom dedičstve Slovenska. V roku 2011 publikovala profesorka Jana Pohaničová vedeckú monografiu „Výnimočné stavby dlhého storočia – Od klasicizmu k moderne v architektúre na Slovensku", ktorá predstavuje z pohľadu vedeckej spisby jedinečné knižné dielo, voľne nadväzujúce na autorkinu prvú monografiu „Rozmanité 19. storočie" (Perfekt, 2008). Za publikáciu získala autorka v súťaži Vedec roka STU 2011 čestné uznanie v kategórii Významný vedecký prínos. Kniha bola nominovaná aj na výročnú cenu revue Pamiatky a múzeá. V tomto roku vyšla aj kniha „Anatómia historického domu", v ktorej autorka architektka Katarína Vošková vedecko-populárnou formou opisuje architektonické hodnoty historických domov, ktoré sú ilustrované na konkrétnych príkladoch z historickej Banskej Štiavnice. V roku 2012 vyšli dve publikácie. Jedna z nich – monografia „ Nekropolná architektúra – Metodika výskumu, hodnotenie a zásady prezentácie kultúrno-historických hodnôt nekropolnej architektúry" je určená predovšetkým študentom: architektúry, urbanizmu, geodézie, dendrológie, etnológie a kultúrnej antropológie a ďalších relevantných vedných disciplín.

Pamiatková obnova a adaptácia Ružového mlyna v Piešťanoch
Autor: Ľudovít Vitko, vedúci diplomovej práce: arch. Pavol Pauliny
Cena profesora Lacka 2016 – PRO HUMA

Cieľom je poskytnúť študentom nielen špecifické vedomosti ich budúceho profesijného zamerania, ale aj poukázať na interdisciplinárny prístup potrebný pre seriózny vedeckú prácu. Autorkou je docentka Jara Lalková a kolektív. Výnimočnú publikáciu výtvarno-odborného charakteru prináša „Architektúra – poézia tvaru rytmu svetla", ktorá predstavuje kľúčové estetické princípy architektúry. Umelecké fotografie historickej a súčasnej architektúry na Slovensku a v Česku, doplnené kvalifikovaným sprievodným textom, umožňujú pochopenie abstraktných princípov a poodhaľujú tajomstvo prepojenia estetiky a funkcie architektonických diel. Fotograf Rastislav Bero si k odbornej spolupráci prizval aj docentku Andreu Urlandovú a architektku Beatu Polomovú. V roku 2014 publikovala profesorka Henrieta Moravčíková monografiu „Friedrich Weinwurm – architekt", ktorá priniesla prvý ucelený obraz o živote a diele architekta Friedricha Weinwurma (1885–1942), ktorý je najvýznamnejším predstaviteľom novej vecnosti na Slovensku. Kniha získala cenu profesora Martina Kusého (2014) a ocenenie Deutches Architektur Museum Award (2015). Ďalšou súbornou monografiou „Slávne kúpele Slovenska" (2014) predstavil profesor Matúš Dulla s kolektívom dvadsaťjeden kúpeľných miest na Slovensku spolu s ich významnými architektúrami. V tom istom roku predstavila profesorka Jana Pohaničová spolu s profesorom Matúšom Dullom prvú samostatnú knižnú monografiu o diele významného slovenského architekta a staviteľa „Michal Milan Harminc (1869–1964) architekt dvoch storočí". Príspevok k starším dejinám v podobe monografie „Veľkomoravské kostoly a odraz ich tradície v neskoršom období" publikoval docent Andrej Botek, čím nadviazal na praktické výsledky svojho pamiatkového výskumu kostola sv. Margity v Kopčanoch a obhájenej habilitačnej práce. Ďalšou z rady publikácií ústavu bola monografia „Storočie Feiglerovcov – príbeh bratislavských architektov, staviteľov a stavebných

Svit – architektonická štúdia adaptácie na Múzeum priemyselnej architektúry
Autorka Eva Belláková, vedúca diplomovej práce: doc. Eva Králová
Cena profesora Lacka 2013 – najlepšia diplomová práca.

podnikateľov“ z pera profesorky Jany Pohaničovej a magistra Petra Budaya. Kniha ponúka príbeh štyroch generácií architektonicko-staviteľskej rodiny Feiglerovcov. V roku 2016 bola dlhoročná vedecká a bádateľská práca prof. Jany Pohaničovej na poli architektúry 19. storočia ocenená Cenou prof. Martina Kusého. Z okruhu kníh z oblasti dejín architektúry a obnovy pamiatok sa vymyká publikácia „Sila farby v architektúre a urbanistických priestoroch“ docentky Urlandovej, ktorá reflektuje jej dlhodobú odbornú a vedeckú prácu v predmetnej oblasti. Rozsiahlu publikačnú a editorskú činnosť Ústavu dejín a teórie architektúry a obnovy pamiatok môžeme uzavrieť monografiou „Kostol sv. Kataríny v Banskej Štiavnici“(2017), ktorá mapuje osud neskorogotického kostola v srdci Banskej Štiavnice od jeho vzniku až po súčasnosť. Publikáciu viacerých autorov editorsky zostavila a aj autorsky sa na nej podieľala architektka Katarína Vošková.

V nadväznosti na publikované vedecké práce sa členovia ústavu podieľali na organizovaní rôznych výstav, či už ako autori konceptov, alebo kurátori. Medzi najvýznamnejšie možno zaradiť výstavy venované osobnostiam architektúry ako napríklad „Architekt Štefan Svetko“ (Bratislava 2010, Jarmila Bencová), „Michal Milan Harminc“ (Budapest, Kulpín, Novi Sad – 2014, Jana Pohaničová, Peter Vodrážka, Matúš Dulla), „Medený Hámor v Banskej Bystrici“ (Banská Bystrica 2015, Eva Králová), „Od Hefeleho po Jurkoviča“ (Budapešť 2015, Jana Ponaničová), „Emanuel Hruška a slovenská urbanistická škola“ a „Lacko 100“ (Bratislava 2017, Jarmila Bencová), „Kelti z Bratislavy“ (Bratislava-hrad stála expozícia 2017, Eva Belláková, Anna Gondová, Peter Bárta a Magdaléna Musilová), „Emancipované“ (Bratislava 2017, Henrieta Moravčíková a kolektív), a „Storočie Feiglerovcov“ (Bratislava, Ostrihom 2017, Jana Pohaničová, Peter Buday). Medzi zvláštny druh vedeckej a výskumnej činnosti možno zaradiť aj pamiatkový architektonicko-historický výskum. Spomedzi viacerých realizovaných akcií možno spomenúť výskumy Reformovaného kostola v Šamoríne(2015) a kostola sv. Mikuláša v Podunajských Biskupiciach(2017), ktoré významne posunuli doterajšie datovania architektúr do 11. a 12. storočia. (docent Andrej Botek a kolektív)

UMELECKO-TVORIVÁ ČINNOSŤ

Viacerí členovia ústavu sa popri pedagogickej a vedecko-výskumnej činnosti venovali aj umelecko-tvorivej a projekčnej činnosti. Za všetky diela si môžeme v rámci posledných ôsmich rokov pripomenúť pamiatkovú obnovu a adaptáciu Jesenákovko kaštieľa v Tomášove (realizácia 2011, profesor Gregor a kolektív), ktorá získala aj ocenenie Fénix - Pamiatka roka 2011 a pamiatkovú obnovu a adaptáciu Elektrárne v Piešťanoch, ktorá sprvu ako študentský projekt Michala Ganobjaka a Vladimíra Haina bola neskôr v spolupráci s Martinom Paškom a Zuzanou Zacharovou z M studio Design Factory, dotiahnutá až do realizácie. Elektrárňa Piešťany získala v roku 2014 cenu BEFA, bola laureátom na cenu Pamiatka roka a bola nominovaná na cenu Dušana Jurkoviča, Stavbu roka a CE.ZA.AR.

ZÁVER

Ústav dejín a teórie architektúry a obnovy pamiatok bol za posledných osem rokov svojím personálnym zastúpením, kvalifikačnou štruktúrou, pedagogickými, vedecko-výskumnými a umeleckými činnosťami významnou súčasťou Fakulty architektúry STU. Verím, že ňou ostane aj naďalej a prispeje tak k budovaniu kvalitného „obrazu“ školy architektúry v duchu európskych tradícií, ku ktorým sa hlásime.

– Ing. arch. Pavol Pauliny, PhD.,
vedúci Ústavu dejín a teórie architektúry
a obnovy pamiatok od jesene 2017 –

Jesenákov kaštieľ v Tomášove. Autori: Pavel Gregor a kolektív
Cena Fénix – pamiatka roka 2011

Bratislavskí a ostrihomskí Feiglerovci,
výstava v Ostrihome v Maďarsku, 2016
Kurátori: Jana Pohaničová, Peter Buday

Elektrárňa Piešťany
Autori: Michal Ganobjak, Vladimír Hain, Martin Paško a Zuzana Zacharová.
Nominácie na cenu Dušana Jurkoviča, Stavba roka a CE.ZA.R. za rok 2014

Veľkomoravské kostoly na Slovensku
a odraz ich tradície v neskoršom období. Autor: Andrej Botek

Friedrich Weinwurm – architekt – monografia
Autorka: Henrieta Moravčíková
Cena profesora Martina Kusého za rok 2014

Michal Milan Harminc (1869–1964) architekt dvoch storočí – monografia.
Autori: Jana Pohaničová a Matúš Dulla

Emanuel Hruška a slovenská urbanistická škola,
výstava v Umeleckej Besede, 2017.
Kurátorka a autorka teoretického
textu v katalógu k výstave: Jarmila Bencová

Architekt Emil Belluš – monografia. Autor: Matúš Dulla
Cena profesora Martina Kusého za rok 2012

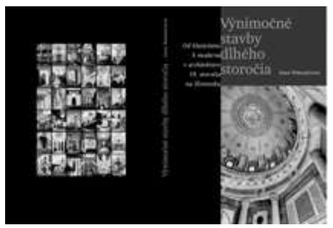

Výnimočné stavby dlhého storočia Od klasicizmu
k moderne v architektúre na Slovensku – monografia
Autorka: Jana Pohaničová

ÚSTAV EKOLOGICKEJ A EXPERIMENTÁLNEJ ARCHITEKTÚRY V ROKOCH 2010–2018

JULIÁN KEPPL, TIBOR VARGA

obr. 1

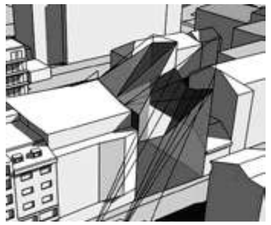

Pracoviská väčšinou bilancujú svoju činnosť pri rôznych jubileách, ako je piate, desiate, dvadsiate, dvadsiate piate alebo úctyhodné päťdesiate výročie založenia pracoviska. Hodnotenie činnosti ústavu v rokoch 2010–2018 súvisí s funkčným obdobím dekanky, mimoriadnej profesorky Ľubice Vítkovej a tímu jej prodekanov a spolupracovníkov. Pokúsime sa o zhodnotenie osemročného obdobia bez pomoci štatistických údajov, tabuliek a grafov, ktoré sú zvyčajne ozdobou takýchto správ.

PEDAGOGIKA

Začneme nezvyčajne – pedagogikou. V rôznych hodnoteniach zvykne byť práve pedagogika na poslednom mieste, ak vôbec, čo je v prípade vzdelávacích inštitúcií dosť prekvapujúce, ale asi sa vychádza z predpokladu, že vyučovanie na špičkovej svetovej úrovni je vec samozrejmá.[1] Ak chceme začať bilanciu činnosti ústavu pedagogikou, musíme sa vrátiť do obdobia vzniku pracoviska, do roku 1990/91, keď pôvodné pracovisko vzniklo pod názvom Katedra experimentálnej a ekologicky viazanej tvorby. Nová katedra s netradičným zameraním si len postupne nachádzala rovnocenné miesto v rámci vtedajšej organizačnej štruktúry fakulty. Na začiatku svojej existencie však dôsledkom nezvyčajného názvu a zamerania sa jej ťažisko výučby sa ocitlo v rámci zamerania v druhom, inžinierskom stupni štúdia, ktorý bol voliteľný. Existencia pracoviska zo značnej časti závisela od toho, či si toto zameranie študenti vyberú, alebo dajú prednosť istote a zrozumiteľnosti, ktorú ponúkali ostatné zamerania. Ranné obdobie zamerania Ekologicky viazanej tvorby ponúkalo niečo nové, čo sa vymykalo dovtedajším trendom, znamenalo istú formu vzburu proti všeobecne uznávanej architektúre. Tento motív mal tiež podiel na tom, že sa zameranie ústavu stalo príťažlivým pre študium a prilákalo dostatočný počet študentov, aby sme naplnili hlavnú stratégiu ekologicky motivovanej architektúry a udržali sa. Príťažlivosť nového, nepoznaného, revolučného bolo, prízračné aj pre situáciu v 90-tych rokoch 20. storočia aj na našej katedre. Tento jav sa odrazil aj v počte výskumných úloh, zahraničných kontaktoch, grantoch a darilo sa v ňom pokračovať aj v prvej dekáde 21. storočia. A následne sa výučba ekologickej a experimentálnej architektúry presunula sa z kategórie výnimočnosti dostalo do kategórie štandardu. Zatiaľ čo v 90-tych rokoch bola „Katedra ekológie“, na rozdiel od vonkajšieho prostredia, na pôde fakulty vnímaná a prijímaná ako nechcené dieťa, do 21. storočia vstúpila ako rovnocenné pracovisko, uznávané nielen študentmi, ale aj väčšinou kolegov na fakulte. K uznaniu jej dopomohol fakt, že k udržateľnému stavaniu sa v medzinárodnom meradle začali hlásiť nielen architekti,[2] ale aj politici,[3] investori a dokonca aj kritici architektúry.[4] Cenná bola aj iniciatíva firiem VELUX,[5] ISOVER a ďalších, ktoré každoročne vypisujú architektonické súťaže pre študentov s témami orientovanými na udržateľnú architektúru. V neposlednom rade to boli aj výsledky, ktoré sme na pracovisku dosiahli, za čo patrí vďaka každému členovi ústavu.

Zlomovým dokumentom, ktorý z „deviácie“ urobil štandard, je Smernica EU 2010/31/EK o energetickej hospodárnosti budov a iniciatíva 202020 [6], ktorá bola prijatá v roku 2010, čo je aj začiatok hodnoteného obdobia. To, čo pred pár rokmi bolo niečo iné, nenáležité, priam nedovolené a zvrhlé sa zrazu stalo súčasťou povinných atribútov, ktoré musí spĺňať takmer každý návrh architektov. Architekti príliš neobľubujú normy, predpisy a rôzne obmedzenia, ktoré bránia ich tvorivému vzletu. Ini nie sú ani študenti. Táto skutočnosť do istej miery poznačila aj záujem študentov o „ekologické“ zameranie a „udržateľnosť“ pracoviska. Z vyhľadávaného pracoviska sa stalo pracovisko bežné, štandardné.[7]

Takto sme vstúpili do druhej dekády 21. storočia, kde sme sa už nemohli spoliehať na príťažlivosť odmietaného a „revoltu“, ale museli sme hľadať nové témy i formy výučby, ktorými by sme zaujali študentov. Okrem nových tém ateliérových projektov sme sa snažili obohatiť ateliéry o ďalšie, medzi študentmi populárne formy výučby, ako workshopy a exkurzie. Vzhľadom na obmedzené finančné prostriedky sa nám nepodarilo realizovať ako v minulosti mimoriadne úspešné letné školy za účasti zahraničných kolegov ako prof. Minke z Gesamthochschule v Kasseli, špičkový odborník na hlinenú architektúru alebo nórsky architekt Østein Grønning, výborný znalec metód tradičného škandinávskeho stavania.

TÉMY ATELIÉROV

Zaujímavé témy nám v prvom rade poskytla orientácia na prostredie (ateliéry prof. Juliána Keppla a Kláry Macháčovej – slnečný obal *(obr.1)* bezpečné prostredie a prof. Roberta Špačka, Jána Legényho a Petra Morgensteina – neštandardná architektúra na neštandardnom mieste, vrátane mimo príťažlivosti zemskej, energeticky kooperatívne urbánne štruktúry), ale najmä rôzne súťaže, študentské i štandardné vypisované pre praktizujúcich architektov, kde udržateľnosť sa stala bežnou požiadavkou a preto aj výzvou pre naše pracovisko. Požiadavka na udržateľnosť sa dotýka všetkých typologických druhov, a tak témou ateliéru môže byť obytná budova, školská budova, no aj horská chata. Mimoriadne zaujímavou a atraktívnou pre študentov bola téma súťaže na horskú chatu v Tatrách (Kežmarská chata pri Bielom plese, 2014), kde študenti síce „nebodovali“, ale cenné poznatky získali porovnaním svojich návrhov s návrhmi, ktoré v súťaži uspeli a získali ceny a odmeny. Úspešnejšia sa ukázala byť účasť v študentských súťažiach. Dôkaz o tom, že študentov témy zaujali a zanietene na nich pracovali svedčia dosiahnuté výsledky, jedným z najvýraznejších úspechov bolo udelenie 1. ceny v medzinárodnej súťaži ISOVER Multi-Comfort House 2017 študentke Tatiane Dunajskej (vedúcim projektu bol Lorant Krajcsovics) *(obr.2)*, ocenenia v medzinárodnej súťaži VELUX – Active House Award 2016 (J. Giláňová – 3.cena) VELUX – Active House Award 2017 (T. Jozefík 2.cena, D. Magyarics – Kids Prize, L. Baková – čestné uznanie). V ročníku ISOVER_2018 bodovali študentky M. Lisá a M. Leštachová (pedagóg Klára Macháčová), ktoré v národnej súťaži získali 3. miesto, v súťažení však pokračovali v Dubaji, kde svoje návrhy konfrontovali na skutočne širokej medzinárodnej úrovni.

obr. 2

obr. 5, obr. 6

BRATISLAVSKÁ STARÁ TRŽNICA

V rámci ateliérov na 2. stupni štúdia bolo našou ambíciou nielen naučiť študentov navrhovať originálne stavby v duchu stratégie udržateľnosti, ale aj získať ďalšie spôsobilosti pre výkon povolania autorizovaného architekta. Jednou z nich je spôsobilosť komunikovať s klientom, prezentovať svoje návrhy a v konečnom dôsledku naučiť sa, čo to znamená niesť zodpovednosť za svoje dielo, svoj návrh. Jednou z tém, kde študenti riešili objednávku reálneho klienta bola séria projektov na úpravy prostredia Starej tržnice v Bratislave (Julián Keppl, Martin Šichman, Lukáš Šíp, Martin Uhrík, 2013) *(obr.3)*. Bola to jedna z mimoriadne úspešných tém, študenti s veľkým nasadením pracovali na projektoch, z ktorých väčšina vyvrcholila prototypmi, resp. modelmi v mierke 1:1 *(obr.4)*. Výsledky boli prezentované počas Vianočného dobrého trhu v decembri 2013 (viac v ILFA december 2013) a na medzinárodnej konferencii o inžinierskom vzdelávaní.

CO-HOUSING (2015/2016)

Formu priamej komunikácie s klientom a prezentáciu výsledkov verejnosti sme vyskúšali aj v rámci semestrálneho ateliéru pri téme komunitného bývania v Európe známeho pod názvom Co-housing v spolupráci s kolegami architektmi z praxe (architekt Boris Hrbáň). Študenti vo vybranej lokalite na Sosnovej ulici v Petržalke vypracovali 18 návrhov, kde okrem novej formy návrhu bytového domu s individuálne riešenými jednotlivými bytmi sa oboznámili aj s radom ďalších zvláštností, ktoré táto forma spoločného bývania prináša. Štandardný ekologický koncept bol tak obohatený o ďalšiu dimenziu, ktorú predstavoval sociálny ekotop obyvateľov domu. Výstava ateliérových prác bola prezentovaná v galérii Archa na Uršulínskej ulici pod názvom Bydlisko: mesto –Co-housing v Európe a Bratislave *(obr.5,obr.6)*. Projekt bol úspešný nielen po mediálnej stránke,

obr. 4

obr. 3

ale najmä z overenia nových metód projektovania a konftrontáciami názorov projektujúcich študentov s názormi verejnosti (pedagógovia: Lukáš Šíp, Martin Uhrík, Tibor Varga).

MALÉ ATELIÉRY/WORKSHOPY *(obr.7)*
Nestratiť záujem študentov znamenalo nielen hľadať najmä nové témy pre ťažiskový predmet 2. stupňa štúdia – ateliérovú tvorbu, ale aj nové formy práce v ateliéroch. Príťažlivou metódou sa stali malé, krátkodobé zadania, ktoré študenti spracovávali individuálne alebo v malých skupinách na začiatku alebo v priebehu semestra. Okrem štandardných požiadaviek na ekologicky motivovanú architektúru cieľom týchto malých ateliérov bolo poskytnúť študentom možnosť priamo komunikovať s reálnym klientom, reagovať na jeho pripomienky, námety, predstavy a na záver prezentovať svoje návrhy pre klienta aj pre širšiu verejnosť formou výstavy prác.
Témy na tieto malé ateliéry sme zvyčajne dostali z vonkajšieho prostredia. Úspešným bol workshop pripravený v spolupráci s klubom textilných výtvarníkov na tému ARTTEX Ateliér a galéria (vedúci pedagóg Klára Macháčová, 2015), kde študenti upravovali starú požiarnu zbrojnicu v Lamači na ateliéry a dielne pre potreby tohto

obr. 8

združenia *(obr.8)*. Informácie o zámeroch na úpravy pôvodného objektu a požiadavkách na technológiu získali takpovediac z prvej ruky od textilných výtvarníkov, s nimi konzultovali určité špecifické požiadavky a na záver formou malej výstavy prezentovali svoje návrhy.
Posledným malým ateliérom v hodnotenom období bol „Api House" – včelí dom (vedúci pedagóg Tibor Varga, 2017) *(obr.9, obr.9a)*. Cieľom bolo navrhnúť objekt, v ktorom sa spájal včelín/úľ s útulňou/prístreším pre turistov a spĺňal tak požiadavky včelárov, ako aj poskytoval možnosť pre laikov z bezprostrednej blízkosti pozorovať život včiel a zdieľať s nimi spoločný príbytok bez povinnosti opeľovať kvety a produkovať med *(obr.10)*.

Témou bezprostredného spojenia architektúry a prírodného prostredia bola aj asi jedna z najúspešnejších akcií, ktorá sa uskutočnila na našej Fakulte a to projekt pozorovateľne vtákov DUNA – Bird's Eye (vedúci pedagóg Veronika Kotradyová, spolupráca: Lukáš Šíp, Martin Uhrík, Tibor Varga, 2016). Projekt istým spôsobom nadväzoval na workshopy, kde študenti nielen navrhovali, ale svoje návrhy aj realizovali v mierke 1:1. Takýmto malým ateliérom bol už spomínaný projekt Starej tržnice, alebo rad workshopov orientovaných na použitie dreva, napr. [1:1] Workshop – návrh a realizácia drevených objektov do verejného priestoru (Veronika Trnovská, 2015/2016), kde návrh i realizácia boli spoločným dielov študentov a ich pedagógov. Podobným bol aj spomínaný úspešný projekt pozorovateľne vtákov DUNA, realizovaný a financovaný v spolupráci s nórskymi kolegami pedagógmi a študentmi zo školy architektúry na univerzite v Bergene *(obr.11)*. Pozoruhodný objekt bol prezentovaný na medzinárodných fórach, azda najvýznamnejším bolo benátske Bienále_2016 *(obr.12)*.[8] Projekt bol tiež vyhodnotený ako najlepší študentmi navrhnutý a postavený objekt na svete v r. 2016.

obr. 9, obr. 9a

obr. 7

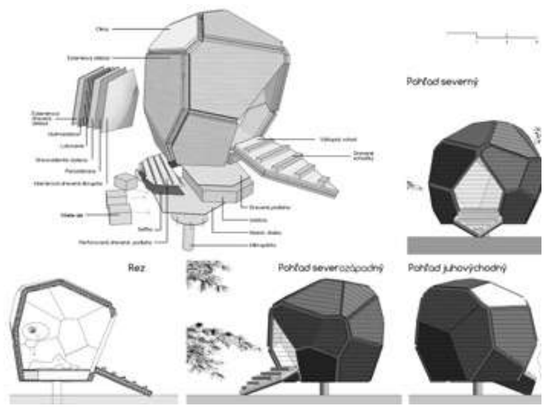

obr. 10

centra „Otevřená zahrada", ktorá bola navrhnutá v štandarde energeticky pasívneho domu (2014).

PEDAGOGIKA V ČÍSLACH
Za obdobie rokov 2010 až 2017 ústav „odškolil" 227 diplomantov, 17 ukončených doktorandov (školil 24), 323 študentov v ateliéroch AT2 a AT3 v rámci inžinierskeho študijného programu. Ak rátame v 2. stupni 9 zameraní ateliérov (v percentuálnom prepočte 1/9 je 11%) 1/5 na zameraní A6 čo predstavuje 20% je uspokojivý stav.

TEORETICKÉ PREDMETY
Okrem dvoch predmetov prednášaných na bakalárskom stupni štúdia, ústav garantuje jeden povinný predmet na inžinierskom stupni štúdia a to Architektúra a prostredie II (garant doc. Henrich Pifko). Počas hodnoteného obdobia došlo k zmene garanta predmetu (predtým prof. Julián Keppl), i k určitým zmenám v obsahu predmetu jeho obohatením hlavne o hodnotenie environmentálnej kvality budov.[9] Vzhľadom na celofakultnú tendenciu znižovať počet vyučovaných predmetov, sme na ústave znížili počet voliteľných predmetov zlúčením dvoch predmetov do jedného, v súčasnosti ústav ponúka v 2. stupni štúdia tri voliteľné predmety. Úspechom je pretrvávajúci záujem študentov o tieto predmety a teší nás najmä záujem študentov z iných zameraní.

VEDA, VÝSKUM, PUBLIKAČNÉ AKTIVITY, TVORIVÁ ČINNOSŤ *(obr.14, obr.15)*
Pracovisko sa priamo (nositeľ a riešiteľ projektu) alebo sprostredkovane (spoluriešiteľ s iným pracoviskom) podieľa na výskumnej činnosti takmer vo všetkých domácich a zahraničných výskumných schémach. Téma ekologickej, „zelenej", udržateľnej architektúry v polohe základného výskumu, typického pre akademické prostredie, sa do istej miery vyčerpala v rokoch 90-tych a v prvej dekáde 21. storočia a bádateľská činnosť v tejto tematickej oblasti sa začala

obr. 11, obr. 12

obr. 13

EXKURZIE
Pracovníci ústavu zorganizovali rad tematicky orientovaných exkurzií. Uplatneniu stratégie udržateľnosti v rámci obce bola venovaná exkurzia do Hostětína na Morave (2010), v rámci mesta exkurzia Solar city Linz. Na exkurzii Koberovy navštívili študenti súbor 13 pasívnych domov v tejto obci, ako aj výrobný areál spoločnosti Atrea. Okrem toho si pozreli aj bytový dom v štandarde energeticky pasívneho domu v Prahe a kultový objekt vysielača na hore Ještěd pri Liberci *(obr.13)*. Exkurzia do Zlína bola venovaná predovšetkým baťovej architektúre, v Brne to bola návšteve

obr. 14

obr. 15

orientovať na aplikovaný výskum, prípadne sa hľadali nové témy, ktoré by komplexne pokryli tematiku tvorby udržateľného prostredia. Kým v počiatkoch sa výskum sústreďoval na tvorbu udržateľného fyzického prostredia (energetická náročnosť budov, využívanie alternatívnych zdrojov energie, biokompatibilných materiálov ap.), neskôr sa začali objavovať témy orientované na udržateľnosť sociálneho prostredia (bezpečné prostredie) a komplexnejšie ponímanej tvorby udržateľného prostredia. K výskumu tohto segmentu tvorby prostredia sme prispeli aj z pôdy nášho pracoviska. V roku 2010 dobiehal európsky projekt venovaný tvorbe bezpečného prostredia Designing out of Crime – Crime Prevention through Environmental Design (CPTED). Výstupy z výskumu boli publikované jednak v odborných periodikách, jednak na konferenciách, najvýznamnejšou bola medzinárodná konferencia v Írskom meste Cork s názvom „Designing Safer Comunities". Na konferencii sme boli garantmi sekcie „Vzdelávanie" a tiež sme prednies li nosný referát. Ďalšími výsledkami bolo niekoľko semestrálnych projektov spracovaných na tému tvorby bezpečného prostredia, jedna diplomová práca, ktorá bola prezentovaná na konferencii v Corku a tiež jedna doktorandská práca. Výsledky doktorandskej práce boli publikované v knižnej publikácii [10] Lucie Benkovičovej. Európska komisia projekt hodnotila ako „výborný", čo vyústilo do ďalšej spolupráce v rámci krajín EU [11], resp. do ďalšieho medzinárodného projektu Safer Cities financovaného v rámci programu Slovak Aid, ktorý prebiehal v rokoch 2014–2016 (Julián Keppl, Robert Špaček) za výdatnej spolupráce architektonického ateliéru SLLA Architects (Michal Sulo, Miriam Lišková).
V roku 2010 dobiehal aj ďalší projekt zameraný na spomínané komplexnejšie ponímanie tvorby udržateľného prostredia spracovávaný v rámci grantovej schémy VEGA Solárne mestá – Uplatnenie stratégie solárnych miest v podmienkach Slovenska (vedúci prof. Robert Špaček). Tematické zameranie projektu naznačilo posun od návrhu ekologického, energeticky úsporného objektu, ktorý sa už stal štandardom,[12] k väčším celkom až urbanistickým súborom v dimenziách mesta. Publikované výsledky boli zhrnuté v knižnej publikácii Solárne mestá (editori Lorant Krajcsovics a Lukáš Šíp). Týmto smerom od navrhovania súborov stavieb až po väčšie urbanistické celky pokračujeme v našej výskumnej činnosti.
V rokoch 2013–2015 ústav riešil výskumný grant VEGA 1/0559/13 Architektúra a urbanizmus 2020 – smerovanie takmer k nulovému štandardu (vedúci Lorant Krajcsovics). Komisia VEGA splnenie cieľov projektu vyhodnotila ako vynikajúce.
V roku 2015 kolektív autorov Robert Špaček, Ján Legény, Peter Morgenstein pripravili projekt Solárny kataster mesta Bratislavy. Ján Legény a Peter Morgenstein zhrnuli výsledky výskumu na tému energetickej kooperácie a energetickej kooperatívnosti urbánnych štruktúr v knižnej publikácii Solárna stratégia udržateľného mesta. Títo autori na uvedenú tému publikovali celý rad vedeckých článkov v publikáciách evidovaných v databázach ako CC, WoS alebo Scopus.
Doc. Henrich Pifko dlhoročne spolupracoval s ďalšími pracoviskami fakulty na projektoch Oikodomos a Oikonet, ktoré priniesli rad zaujímavých výsledkov a hlavne rozšírili naše kontakty o inštitúcie zaoberajúcich sa problematikou udržateľnosti.
Napriek posunu výskumu od objektu k súborom stavieb a urbanistickým celkom pracovníci ústavu zhrnuli poznatky o navrhovaní udržateľnej architektúry v Rukoväti udržateľnej architektúry, ktorú vydala Slovenská komora architektov v roku 2013 a najnovšie Henrich Pifko zhrnul svoje bohaté teoretické i praktické skúsenosti v knihe NEED – Navrhovanie energeticky efektívnych domov (Vydavateľstvo Eurostav, 2017).
Okrem bádania a publikovania na tému udržateľnosti na pôde ústavu vznikol celý rad publikácii z pedagogickej činnosti. Niektoré publikácie boli venované zhrnutiu a zverejneniu vybraných študentských projektov spracovaných v ateliéri navrhovania v 3. ročníku (garant prof. Robert Špaček),[13] ale aj publikácia o vzdelávaní architektov na Fakulte architektúry, ktorej editormi boli Robert Špaček a Lukáš Šíp. Autorsky do nej prispel rad pracovníkov celej fakulty. [14] *(obr. 16.1–16.7)*

OCENENIA
Asi najvýznamnejším ocenením pre pedagógov je, keď ich študenti získajú cenu v rámci študentských súťaží, cennejšie sú asi tie medzinárodné. V časti venovanej pedagogike už nejaké ocenenia boli spomenuté. Ďalším ocenením je úspech absolventov ústavu a zamerania v projekčnej praxi, ktorým sa môže ústav pochváliť. Okrem toho mnohí naši absolventi pokračujú v propagovaní ekologického a udržateľného stavania v rámci rôznych združení ako napr. ArTUR, CREATERRA, IEPD, Sosna a ďalšie. Oficiálnym ocenením práce Ústavu ekologickej a experimentálnej architektúry, na ktoré sme hrdí, bola nominácia na cenu časopisu Eurostav VISIO 2020 za rok 2014/2015 za vzdelávanie študentov v oblasti navrhovania ekologickej, energeticky efektívnej a udržateľnej architektúry a za odbornú popularizáciu a vedecký výskum v oblasti ekologickej a udržateľnej architektúry a výstavby. *(obr.17)*

– prof. Ing. arch. Julián Keppl, PhD., vedúci Ústavu ekologickej a experimentálnej architektúry, Ing. arch. Tibor Varga, PhD., zástupca vedúceho ÚEEA –

obr. 16.1–5

obr. 16.7-16.8

obr. 17

1, K téme vzdelávacích a výskumných univerzít si dovolíme jednu obsiahlejšiu poznámku. Toto delenie hlavne u amerických a britských univerzít nevzniklo z nápadu prídavnými menami vzdelávacia a výskumná označiť kvalitu univerzít, ktorú by posudzovali rôzne komisie, poradné orgány a pod. Kľúč, k takému deleniu bol oveľa prozaickejší. Priradené prídavné meno znamenalo, čo je hlavným produktom univerzity, ako aj zdrojom jej financovania. Vzdelávacie univerzity produkovali absolventov s univerzitným vzdelaním, výskum bol vedľajším produktom, zatiaľ čo výskumné univerzity bádali, skúmali a riešili väčšinou úlohy, ktoré im zadal priemysel, či spoločenská prax a za výsledky výskumu aj slušne platil. Študenti, najmä 2. a 3.stupňa boli tým „vedľajším produktom", ale najmä lacnou a kvalifikovanou pracovnou silou. V našom prostredí úlohu výskumných univerzít plnili rôzne výskumné ústavy, ktoré po roku 1990 zdanlivo zanikli, avšak to, resp. tí, ktorí ostali dokážu čerpať podstatnú časť tej malej časti financií, ktorú je štát ochotný dať do výskumu. V našom akademickom prostredí sa označenie „výskumná univerzita" stalo modlou, ktorá hovorí o excelentnosti inštitúcie, ale aj znamená pre ňu viac peňazí, ktoré okrem financií získaných na výskum dostávajú aj financie formou dotácií z Ministerstva školstva. Tie potom chýbajú na tých školách, ktorých hlavnou činnosťou je, alebo malo by byť vzdelávanie.
2, Architecture and Sustainability – Declaration and Policy of Architects' Council of Europe, 2009
3, V roku 2010 Európsky parlament prijal Smernicu EU 2010/31/EK o energetickej hospodárnosti budov.
4, V roku 2002 bola udelená Pritzkerova cena austrálskemu architektovi Glennovi Murcuttovi, na Slovensku „Slamák" architekta Martina Šichmana bol v roku 2015 nominovaný na Cenu časopisu ARCH.
5, Active House – a Vision – Buildings that give more than they take
6, Iniciatíva 202020 znamená znížiť emisie skleníkových plynov o 20%, znížiť energetickú náročnosť budov o 20%, o 20% zvýšiť využívanie obnoviteľných zdrojov energie.
7, Počas hodnoteného obdobia na UEEA na diplomovom projekte alebo v ateliéroch zamerania A6 absolvovala asi 1/5 študentov (2_AT2_A – 18%, 2_AT3_A – 19,4%, DP – 20,3%). Percento záujmu oscilovalo medzi 12,9% (necelá 1/8) až 26,1% (menej ako ¼), v rámci jednotlivých rokoch táto hodnota kolíše. Vzhľadom na počet zameraní 9, čo predstavuje 11%, by sme 1/5 odškolených študentov, čo je 20%, mohli považovať za uspokojivý počet, ktorý poskytuje predpoklad na udržateľnosť pracoviska a je aj istým indikátorom pretrvávajúceho záujmu o toto zameranie, ale aj upozornením, že na získavanie študentov bude potrebné vyvinúť viac úsilia. Ale toto sa týka i zmeny paradigmy prijímania študentov na Fakultu architektúry. Z výberu pozvoľna spejeme k prechodu na nábor, čo bude mať dopad nielen na spôsob prijímania študentov, ale k zmene v menšej miere dôjde pri obsahu štúdia, vo väčšej miere vo forme štúdia.
8, V hodnotení umeleckej činnosti za rok 2016 to bol najvyššie hodnotený „čistý zetkový výstup" (ZYZ).
9, Hodnotenie udržateľnosti budov - CESBA, L.Krajcsovics, H.Pifko.
10, L.Benkovičová: Obmedzovanie zločinnosti architektonickými prostriedkami, Vyd.STU, Bratislava 2015.
11, J.Keppl bol pozvaný ako prednášateľ na školení CEPOL v Rige (2012), kde predniesol prednášku na tému „Slovenské skúsenosti so zavádzaním témy tvorby bezpečného prostredia do vzdelávania architektov".
12, Dokladom je prijatie už spomínanej Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov.
13, Gottko – Akademické centrum STU ed.Ľ.Šíp, 2013/2014, Kamenné námestie – polyfunkčný objekt, ed.J.Legény, 2014/2015
14, Kolektív autorov: Vzdelávanie architektov na Fakulte architektúry STU v Bratislave – Publikácia o histórii, obsahu a formách výučby (editori: R.Špaček, Ľ.Šíp), 2015

ÚSTAV INTERIÉRU A VÝSTAVNÍCTVA FA STU V BRATISLAVE 2010–2018

IVAN PETELEN

Na Ústave interiéru na výstavníctva FA STU považujeme tému interiéru za ťažiskovú tému architektúry vôbec a mimoriadne dôležitú v živote človeka. Pracovníci ústavu zastávajú filozofiu, ktorá sa stotožňuje s nasledujúcim vyjadrením architektky prof. Evy Jiřičnej: „Budovy sa nestavajú kvôli exteriérom a fasádam, ale preto, že potrebujeme interiér. Potrebujeme niekde bývať a pracovať, pohybovať sa v našom každodennom živote. Pretože máme potrebu interiéru, vytvárajú sa budovy, ktoré sú potom interiérom mesta. Zmyslom stavby je predovšetkým ponúknuť vnútorný priestor. Téma interiéru je teda pre architektúru zásadná".
Počas posledných ôsmich rokov sa pedagógovia a výskumníci ústavu podieľali na desiatkach podujatí, prednášali na rôznych konferenciách a niektoré aj organizovali, napísali niekoľko publikácií, zorganizovali medzinárodné workshopy, výstavy a pod. Výber výsledkov sa dá rozdeliť do nasledujúcich kategórií:

1. VEDA A VÝSKUM
2. KONFERENCIE
3. PUBLIKÁCIE
4. VÝSTAVY
5. WORKSHOPY
6. UMELECKÁ ČINNOSŤ

1. VEDA A VÝSKUM

Aktuálne prebiehajúce vedeckovýskumné projekty:

› **APVV 16-0567 IDENTITA.SK – spoločná platforma dizajnu, architektúry a sociálnych vied.** 2017–2019.
Zodpovedná riešiteľka za FA STU: Veronika Kotradyová, spoluriešiteľská organizácia: Fakulta sociálnych a ekonomických vied UK.

› **Projekt KEGA č. 022STU-4/2017 Interiér na Slovensku,** 2017–2019. Vedúca projektu: Silvia Husárová,

› **Projekt KEGA č. 042STU-4/2015 Dizajn vnútorného prostredia – inovácia výukového modelu s orientáciou na prax.** 2015–2017, Vedúca projektu: Jana Vinárčiková.

Ukončené vedecko-výskumné projekty 2010–2018:

› **EHP – projekt – SK06-IV-02-004 Experimental Wooden Climatic Chamber,** 2016. Zodpovedná riešiteľka za FA STU: Veronika Kotradyová, spoluriešiteľské inštitúcie: Bergen School of Architecture v Nórsku, Ústav experimentálnej a ekologickej architektúry FA STU.

› **APVV-0594-12 Interakcia človeka a dreva – humanizačný potenciál dreva v interiéri.** 2013–2015 Zodpovedná riešiteľka za FA STU: Veronika Kotradyová,

› **APVV-0469-11 Interiérový dizajn ako prostriedok prevencie a liečenia chorôb.** 2012–2014, Zodpovedný riešiteľ za FA STU: Ivan Petelen,

› **Projekt ESF-VAD, ITMS: 13120110487 Zvyšovanie kvality vzdelávania v architektúre a dizajne.** 2011, Projektová manažérka za FA STU: Veronika Kotradyová,

› **APVV-0278-07 Princípy tvorby bytového interiéru – ako správne sedieť a pracovať, odpočívať a spať,** 2008–2011, Zodpovedný riešiteľ za FA STU: Ivan Petelen

Interakcia človeka a dreva – humanizačný potenciál dreva v interiéri. Pôvodný návrh Martina Boleša, doktoranda, pre NOU na Kramároch je vynikajúcim príspevkom do výskumu APVV ale najmä potvrdením kvality použitia prírodných materiálov do nemocničného prostredia – meraná mikrobiologická kvalita ovzdušia v týchto priestoroch, povrchy lavíc, stolíkov a stien po 3 týždňoch od inštalácie a nové výsledky v porovnaní s bývalým stavom sú podstatne lepšie po nasadení prírodného dreva a zodpovedali veľmi dobrému hygienického štandardu.
Do výskumných projektov boli a tiež sú priebežne zapájaní všetci členovia ÚIV a tiež doktorandi, ktorých aktivity boli priam neoceniteľné.
Výskumami chceme:
Preskúmať možnosti mikroprostredia ako podporného faktoru pri prevencii a liečení civilizačných chorôb
Vyriešiť dizajn interiérových prvkov a ich účinnú aplikáciu v mikroprostredí
Sprístupniť možnosti prevencie a liečby civilizačných chorôb čo najširšej časti populácie
Zvýšiť rozsah, frekvenciu a účinnosť liečenia týchto chorôb popularizáciou výsledkov a vyššou informovanosťou
Rozšíriť poznatky a ovplyvniť myslenie ľudí pri riešení problematiky civilizačných chorôb.

V rámci projektov sme spolupracovali s:
– Institut fuer Holzforschung, BOKU Viedeň, Prof. Alfred Teischinger
– HOLZBOX a KLASZBERGER Architekten, Innsbruck
– Ústav nábytku, designu a bydlení, LDF Mendelova univerzita Brno
– Prírodovedecká fakulta, Masarykova univerzita Brno
– Fakulta chemickej a potravinárskej technológie, STU Bratislava
– Ústav elektroniky a fotoniky, BIOLABS, Biomedical Laboratories, FEI STU Bratislava
– Katedra dizajnu nábytku, Drevárska fakulta, TU Zvolen

Školské študentské projekty ako súčasť APVV –výber

Slávnostné otvorenie inštalácie na NOU rektorom STU prof. Robertom Redhammerom

Drevo v nemocničnom prostredí, návrh vestibulu a terasy a realizácia na Klinike klinickej onkológie, NOU Kramáre, Bratislava, autori: Martin Boleš, Veronika Kotradyová, FA STU 2017, súčasť APVV-0594-12

Face to face, Eva Moravčíková, 2015

Matka a Kubko, Maria Blahová, 2015

Pohovka pre štartovacie bývanie, Ildiko Urge, študentská súťaž predmetu Mobiliár interiéru 2012/2013, pod názvom Fragment

Hang, Jana Kučerová, 3 ceny Jindricha Halabalu, 2014 Zaradené na výstave NOVUMBUCHE Proholz, v programe firmy Javorina, Spišská Belá

2. KONFERENCIE

› Petelen, Ivan – Patráš, Igor: **Viac dreva do stavieb – podpora zdravého umelého životného prostredia** – Zdravé domy – zdravý interiér, konferencia na FA STU Bratislava, 2011
› Petelen, Ivan: **Ústav interiéru a výstavníctva – kritický pohľad do „kuchyne" nášho ústavu,** KONFERENCIA FA STU O ÚSPECHOCH, ÚIV 2007–2012, za kolektív a z dodaných materiálov členov ÚIV
› Petelen, Ivan: **Dynamizovanie interiéru – architektúrou?** In: Mikroprostredie a civilizačné ochorenia: Zborník príspevkov konf. pod záštitou projektu APVV-0469-11: Interiérový dizajn ako prostriedok prevencie a liečenia civilizačných chorôb. 7.11.2012, FA STU Bratislava. Nakladateľstvo STU, 2012, s. 41–47.
› Kotradyová, Veronika – Petelen, Ivan – Žúžiová, Zuzana: **Civilization Diseases and Their Relation to Interior Design of Working Space:** Human resources management and ergonomics Vol. 7, Iss. 2. s. 66–77. 2015
› Kotradyová, Veronika – Petelen, Ivan – Žúžiová, Zuzana – **Interiérový dizajn a jeho súvislosť s civilizačnými chorobami:** In Trendy v nábytkárství a bydlení 2013: Křtiny 05.2013 [vedecká konferencia]. 1. vyd., Mendelova univerzita v Brne, s. 105–113.

› Petelen, Ivan: **Prečo potrebujeme zdravý interiér?** In Interiér 2013: zborník z konferencie s medzinárodnou účasťou, FA STU Bratislava, 09.2013. 1. vyd. Bratislava: Nakladateľstvo STU, s. 113–117.
› Kotradyová, Veronika – Petelen, Ivan: **Zdravie doma i v práci – pomôžeme mu dizajnom? Civilizačné choroby a dizajn.** In FUTU– RES/2013: zborník prednášok z medzinárodnej vedeckej a umeleckej konferencie FUTU–RES, Košice, 10.2013. 1. vyd. Košice: Fakulta umení Technickej univerzity v Košiciach, s. 12–21.
› Petelen, Ivan: **Josef František Maria Hoffmann – NOVÁ DOBA – NOVÝ SVET,** Konferencia Spolku architektov Slovenska, 5.03.2015, prednáška s podporou projektu APVV-0469-2011
› Petelen, Ivan: **VOJTECH VILHAN a slovenský interiér 20. storočia,** KONFUC 2016 FA STU
› Vinárčiková, Jana, Bašová, Silvia, 2017. **Fun and relax – attributes of the vital contemporary urban public spaces.** In: Conference proceeding: 4th International Multidisciplinary Scientific Conference on Social Sciences and Arts, SGEM 2017 – Viedeň, Hofburg, Rakúsko, s. 109–116.
› Vinárčiková, Jana – Morávková, Katarína – Kučerová, Markéta: **The World of Lights in the Residential Interior – Visual and Emotional Aspects and Potentialities** In: Conference Proceedings: 5th International Multidisciplinary Scientific Conference on Social Sciences and Arts, SGEM 2018 – Viedeň, Hofburg, Rakúsko, s. 433–440.

Aktívna účasť na konferenciách – výber:
› **Trendy v nábytkárství a bydlení** 2013, Křtiny, LDF Mendelu, Brno, Kotradyová, Veronika, Petelen, Ivan, Žúžiová, Zuzana, Jana Vinárčiková
› **Interiérový dizajn a jeho súvislosť s civilizačnými chorobami:** Petelen, Ivan, 1. vyd., 2013,
› **From intuitive to conceptual approaches in architectural colour design training** – Vinárčiková, Jana, Urlandová, Andrea, 2016.. In: List of papers of conference: Color Culture – Sience. Krakow: Jan Matejko Academy of Fine Arts.
› **Zdravé domy – zdravý interiér 2017,** V.Kotradyová, H.Pifko, K.Morávková, M.Boleš, Faculty of architecture STU Bratislava / BCD lab Body Conscious Design laboratory, ArTUR /NGO for Sustainable Architecture, Faculty of architecture VUT in Brno, Sdružení hliněného stavitelství
– **Stanica Žilina-Záriečie,** 23.9.2017, odborný program pre projektantov a architektov
– **Hrubý Šúr,** 25.9.2017, odborný program pre projektantov a architektov

3. PUBLIKÁCIE

› Veronika Kotradyová a kol.: Dizajn nábytku. Nakladateľstvo STU v Bratislave, 2010, 284 s.
› Jana Vinárčiková: Mestský interiér a jeho prvky. Nakladateľstvo STU v Bratislave, 2010, 152 str.
› Veronika Kotradyová: Komfort v mikroprostredí. Vyd. Premedia 2015, 301 s.
› Dušan Kočlík, Peter Daniel, Michal Hronský, Veronika Kotradyová: Detail v interiéri. Vydavateľstvo Spektrum STU v Bratislave, 2015, 180 s.
› Veronika Kotradyová a kol.: Dizajn s ohľadom na človeka, humanizácia mikroprostredia. Vydavateľstvo Spektrum STU v Bratislave, 2016, 302 s.
› Jana VINÁRČIKOVÁ a kol.: Zásady architektonického navrhovania stavieb. Odborná monografia. Bratislava: Verlag Dashöfer, Odborné vydavateľstvo stavebnej literatúry s.r.o, 2012,
› Jana Vinárčiková: Interiér administratívnych budov. Vydavateľstvo Spektrum STU v Bratislave 2016, 274 s.
› Jana Vinárčiková a kol.: Interiérový dizajn. Vydavateľstvo Spektrum STU v Bratislave, 2017, 326 s.

4. VÝSTAVY

› **BAETSCH IN THE CITY_2012, Alternatívne komunitné centrum** vo viedenskom Sandleitene, Účastníci výstavy a workshopu za FA STU: Veronika Kotradyová, Dušan Kočlík, Stanislav Majcher.
› **Materiál ist unchuldig / Materiál je nevinný** (2013–2014) Výstava celoživotného diela rakúskeho architekta a pedagóga s presahom na Slovensko prof. Wolfganga Haipla. Hofmobiliendepot Viedeň, reinštalácie v Galérií Umelka v Bratislave a v Lesníckom a drevárskom múzeu vo Zvolene. Autori: Veronika Kotradyová, Dušan Kočlík
› **MODDOM 2015,** Incheba Bratislava, **Výstava/seminár „ZDRAVÉ BYTOVÉ A PRACOVNÉ PROSTREDIE"** – výstava nábytkových modelov realizovaných v priebehu študentských workshopov. Sprievodnou súčasťou – odborný seminár pod záštitou projektov APVV 0594-12 a KEGA č. 042STU-4/2015. Garant: Veronika Kotradyová, Prednášajúci: Zuzana Humajová, Veronika Kotrádyová, Jana Vinárčiková
› **VÝSTAVA BCDLAB** FA 2015 na veľtrhu Nábytok a bývanie v Nitre 2015, **Čestné uznanie Veľtrhu** za expozíciu a prezentáciu výsledkov výskumu **APVV-0469-11** Interiérový dizajn ako prostriedok prevencie a liečenia chorôb. Garant: Veronika Kotradyová,
› **Výstava „JEDNOTA ROZMANITOSTI"** 2015 Profilová výstava tvorby pedagógov a doktorandov ÚIV. Výstava za podpory projektov APVV 0469-11, APVV 0594-12 a KEGA 042STU-4/2015. Galéria umenia Ernesta Zmeláka, Nové Zámky, 9.7.–31.8. 2015. Garanti: Ivan Petelen, Silvia Husárová,
› **CONECO 2016** – Ocenenie **Zlatý Leonardo 2016,** stánok Slovenskej komory architektov a FA STU, Autori: Igor Salcer, Dušan Kočlík
› **Netradičné pohľady na interiérové úpravy priestorov Domu kultúry Zrkadlový háj v Petržalke** – výstava modelových projektov študentov št. odboru 2.2.6. Dizajn, foyer Dom kultúry Zrkadlový háj, Petržalka, Bratislava 9.6.–5.9.2015. Garant: Jana Vinárčiková

Expozícia 100. výročie narodenia prof. Jozefa Lacka, vestibul FA STU

› **MODDOM 2017** – FA STU, **Cena Moddom za kreatívnu expozíciu,** Autori: Dušan Kočlík, Igor Salcer
› **Expozícia na medzinárodnom veľtrhu Euroshop 2014, 2017 Düsseldorf,** Autori: Peter Daniel, Michal. Hronský,
› **Expozícia na medzinárodnom veľtrhu Interzum 2011, 2015, 2017, Köln,** Autori: Peter Daniel, Michal. Hronský,
› **Expozícia na medzinárodnom veľtrhu Holz-Handwerk 2016, Nürnberg,** Autori: Peter Daniel, Michal. Hronský,
› **EuroplacHOUSE, interiér firemného sídla, Tettnag, Nemecko 2016,** Autori: Peter Daniel, Michal. Hronský,
› **100. výročie narodenia prof. Ing. arch. Jozefa Lacka** /1917–1978/, FA STU 23.11.2017. Autor: Dušan Kočlík,
› **Stánok EUROPLAC – Agrokomplex Nitra 2018, Cena veľtrhu – expozícia,** Autori: Peter Daniel, Michal. Hronský,

Pri výstavných aktivitách si obzvlášť cením úspechy v zahraničí a tiež udelené významné ceny autorom v domácom prostredí, no hlavne na medzinárodných výstavách, kde sme mohli úspešne prezentovať výsledky nášho výskumu, spolupráce s SKA, úspešné študentské práce a tiež vlastnú tvorivú činnosť. Asi vyplývala aj z názvu nášho pracoviska... :)

5. WORKSHOPY

› **Kolečko – Kaviarenský kiosk, na FA STU** určený na dočasné umiestnenie vo verejných interiéroch, ktorý má umožňovať telesne znevýhodneným osobám samostatnú obsluhu kaviarne a lepšie a predovšetkým samostatne sa integrovať do spoločnosti. Akcia bola súčasťou projektu KEGA 042STU-4/2015: Dizajn vnútorného prostredia – inovácia výukového modelu s orientáciou na prax. Garant Dušan Kočlík, konzultanti: Igor Salcer, Katarína Morávková, Návrh: Bc. Z. Šimkovičová, Bc. R. Ilavská, Bc. D. Valkovičová
› **Druhý život pre dub 2015/16, spolupráca s firmou Javorina,** pedagógovia: Veronika Kotradyová, Dušan Kočlík, V rámci predmetu Aplikácia dreva v dizajne, 3. ročník Dizajn
› **HUB HUB** – coworkingové centrum v Twin city v Bratislave. Chill-out zóna, v spolupráci s Office&hotel direct v roku 2017 podarilo presadiť filozofiu *dizajnu s ohľadom na človeka* v kanceláriách. Koncept vznikol v rámci výskumu na FA STU v Bratislave, ÚIV a BCDLab a týkal sa súvislosti medzi interiérovým dizajnom a civilizačnými ochoreniami. Garant Veronika Kotradyová
› **Netradičné pohľady** na interiérové úpravy priestorov Domu kultúry Zrkadlový háj, Petržalka, 2015, Ateliérové práce študentov 5.roč. ID, Garant: Jana Vinárčiková
› **Herbert von Krochentál** – výstavná inštalácia na BADW Bratislava **„Design week 2016",** Námestie SNP 30, jún 2016, semestrálne práce predmetu *Aktuálne trendy dizajnu*. Podpora kritického myslenia a rozvíjanie schopností interpretácie ambivalentných názorov na nerejnosti vtipnou, netradičnou formou. Inštalácia pred-

stavila zaznamenané nedostatky, vyskytujúce sa na realizovaných dielach. Súčasť projektu **KEGA 042STU-4/2015**, Garant Dušan Kočlík
› **Duna Bird Watching 2017, project Experimental Wooden Climatic Chamber,** Faculty of architecture STU and Bergen School of Architecture, *www.watchamber.com, @ dunabirdwatch* /EEA grants scheme Slovakia, project **APVV 0594-12** and our partners, Garant Veronika Kotradyová
› **Viac ako osvetlenie**, november 2017, workshop organizuje CREATIVE POINT NPC Karadžičova 2, Bratislava – Twin City Blok A, *(http://www.npc.sk/sk/creative-point)* za účasti nášho ústavu ÚIV. Garanti Katarína Morávková, Jana Vinárčiková

KOLEČKO na FA STU 2015

BCDLAB /Body Conscious Design Laboratory

6. UMELECKÁ ČINNOSŤ
› **Nakladateľstvo STU,** Interiér, CHTF STU, autori Dušan Kočlík, Ivan Petelen, 2010
› **Rekonštrukcia administratívnej budovy Stráže,** 2014, Nominácia na cenu ARCH 2015, Autor Igor Salcer a kol.
› **BCDLAB** /Body Conscious Design Laboratory FA STU Bratislava, Garanti a autori V. Kotradyová, M. Hronský, P. Daniel, D. Kočlík, 2012–2017

Dizajny zapísané v registri dizajnov
› **Daniel, Peter:** Multifunkčný prvok HRAZDA – PARAVÁN, číslo dizajnu: 28143, 2014
› **Daniel, Peter, Lesajová, Tatiana:** Taburet na dynamické sedenie, číslo dizajnu: 28180, 2015,
› **Daniel, Peter:** Obkladová dyhová šablóna, Číslo v registri dizajnov: 28310, č. 01/2017
› **Hronský, Michal:** Pomôcka na stimuláciu pohybu do zárubne dverí: číslo dizajnu 7438. 2016
› **Salcer, Igor, Jarkovská, Gabriela:** Stolička na cvičenie jogy - Asána: číslo dizajnu 28131,
› **Vinárčiková, Jana:** Prístrešok na kontajnery: typ A s jednostranným umiestnením kontajnerov a typ A s dvojstranným umiestnením kontajnerov / Dizajn č. D1 – Číslo zápisu: 27769, 2012
› **Vinárčiková, Jana:** typ B / Dizajn č. D3 – Číslo zápisu: 27769, 2012
› **Vinárčiková, Jana:** typ C / Dizajn č. D4 – Číslo zápisu: 27769, 2012

Pri prezentovaní tvorivej činnosti kolegov z ÚIV boli uvedené len aktivity zaradené do registra umeleckých diel. Práce pre súkromný sektor, navyše podľa žiadostí majiteľov nepublikované, nie sú pre nás akceptované. Podobne sa situácia skomplikovala neuznávaním zápisu chránených priemyselných vzorov a dizajnov v celoštátnom registri od roku 2017, napriek tomu, že sú to všetko práce súvisiace s výskumnými aktivitami pracovníkov nášho ústavu.
Zásady nášho pracoviska: Vnútorný priestor s konkrétnou funkciou, vhodne zladený s architektonickým konceptom, logicky usporiadaný, zariadený vhodným nábytkom, osvetlením, s vhodnými povrchmi stien, podlahy, stropu a doplnkovými prvkami nazývame interiér.

V kolektíve na ústave pracujú:
doc. Ing. arch. Peter Daniel,
doc. Ing.arch. Michal Hronský,
Ing arch. Silvia Husárová,
Ing. Dušan Kočlík,
doc. Ing. Veronika Kotradyová,
Ing.arch. Katarína Morávková,
prof. Ing. akad. arch. Ivan Petelen,
Ing arch. Igor Salcer,
doc. Ing.arch. Jana Vinárčiková,
vedúca ÚIV od júla 2017.

– Z dodaných materiálov kolegov spracoval prof. Ing.arch., akad.arch. Ivan Petelen, PhD, vedúci UIV 2010–2017. –
(Od jesene 2017 je vedúca UIV doc. Ing. arch. Jana Vinárčiková, PhD.)

Duna Bird Watching 2017

prof. Alojz Kapáčik, prezident Združenia ABF odovzdáva jednu z cien ABF, január 2018

DNA ÚKAIS 2010–2017

JÁN ILKOVIČ

Bilancovaním sa uzatvára určité časové obdobie a je žiaduce aj pre určenie ďalšieho vývoja. Bilancovanie pomerne rozvetvenej činnosti vysokoškolských učiteľov je náročné a to najmä vo vzťahu k nastaveniu kľúča primeranosti (dôležitosti) a hĺbky bilancovania. Tento východiskový atribút môžeme považovať za najdôležitejší z dôvodu stanovenia ťažísk bilancovania v jednotlivých oblastiach činnosti ústavu. V nasledujúcich riadkoch sa pokúsime o stručnú bilanciu výsledkov ústavu. Cieľom príspevku sú podľa vopred stanovených téz najmä bilančné charakteristické a ťažiskové pohľady na kvalitu pedagogického procesu, výsledky výskumu, tvorbu pedagógov, ocenenia a to najmä z hľadiska medzníkov vývoja v danom období.
Na úvod krátka genéza vzniku pracoviska. Ústav konštrukcií v architektúre a inžinierskych stavieb vznikol transformáciou Katedry konštrukčno-technických disciplín v rámci reorganizácie fakulty v roku 2003 a následnej zmeny organizačnej štruktúry v roku 2007. Odborne zastrešuje spektrum teoretických predmetov technicko-tvorivej povahy v 1. a 2. stupni štúdia, poznatky ktorých sa následne aplikujú v zadaniach jednotlivých ateliérov na fakulte v študijnom odbore architektúra a urbanizmus. Vyústenie odborno-pedagogického pôsobenia činnosti ústavu je v 1. stupni bakalárskeho ŠP architektúra a urbanizmus v predmetovej súčasti 1. štátnej skúšky s názvom „Teória a navrhovanie konštrukcií pozemných stavieb", v 2. stupni štúdia je pôsobenie ústavu v rámci ŠP architektúra zamerané na uplatňovanie a prezentáciu konštrukcií v architektúre budov a inžinierskych stavieb, pričom dôraz sa kladie na kontext prostredia a progres techniky.

1. VÝSLEDKY V OBLASTI PEDAGOGICKÝCH ČINNOSTÍ
Ťažisko pôsobenia ústavu v 1. stupni štúdia je v teoretických predmetoch tvorby konštrukcií pozemných stavieb (konštrukcie pozemného staviteľstva, statických princípov navrhovania konštrukcií so špecifikáciou materiálovej bázy) a iných podporných technických disciplín súvisiacich s navrhovaním budov podľa definovanej náročnosti ateliérových tvorieb (fyzikálne súvislosti a technika tvorby vnútorného prostredia budov). Ústav pôsobí prierezovo na bakalárskom študijnom programe architektúra a urbanizmus. Azda aj preto je viac vnímaný ako „servisné" pracovisko s potenciálom technických profesií a základného bádateľského zázemia pre uvedenú oblasť. Za dané bilančné obdobie ústav prešiel zásadnou zmenou v personálnej štruktúre, profile jednotlivých pedagógov a najmä zmenou metodiky vo vzdelávaní v predmetoch staviteľstva s dôrazom na získavanie komplexných kompetencií a zručnosti študentov bakalárskeho študijného programu. Vo vzdelávaní sa v jednotlivých predmetoch postupne prechádza od „normového" memorovania na model „súvzťažností" faktorov pri navrhovaní konštrukcií budov a to v línii k chápaniu teoretických princípov, tvorby teoretických a praktických modelov a tvorivej aplikácie v predmetoch ateliérovej tvorby. Metodicky sa overili postupy výučby staviteľstva na báze „kreatívnej hry" s postupným odbúravaním predsudkov o náročnosti problematiky. V oblasti tvorby architektonických konštrukcií sa spájajú dve roviny: *kreatívnosť a normatívnosť.* V týchto podmienkach je hlavným didaktickým cieľom voľba vhodných vyučovacích metód s využitím tvorivého myslenia študentov a moderných informačných technológií na dosiahnutie „*individuálnosti v masovosti*" čo predstavuje signál pre zmenu paradigmy vo vzdelávaní architektonických konštrukcií.
Odrazovým mostíkom pre napĺňanie novej paradigmy vzdelávania v oblasti staviteľstva boli výsledky pedagogického kolokvia v roku 2011, ktoré bolo zamerané na prierez výučby na ústave v kontexte predmetov študijného programu architektúra a urbanizmus. Na ústave sme vykonali výskum za účelom porovnania spätnej väzby získaných kompetencií študentov na výsledkoch záverečnej bakalárskej práce. Cieľom pedagogického výskumu bola komparácia architektonického výsledku v kontexte konštrukčnej zdatnosti a vzťahových disciplín. Ambíciou analýzy projektov bolo zároveň poodhaliť „mieru pestrosti" návrhov a definovať „študentský" trend pri vypracovávaní návrhu budovy v celej šírke projektového procesu. Čo naznačila vzorka analyzovaných projektov? Pri sumarizovaní výsledkov analýzy vybraných projektov sme zistili fakty, ktoré naznačili na jednej strane vysokú mieru variability v riešení jednotlivých tém a na druhej strane odrážali mieru kontextu cieľov záverečnej bakalárskej práce v študijnom programe architektúra a urbanizmus. Na ústave sme vykonali výskum za účelom porovnania spätnej väzby získaných kompetencií študentov na výsledkoch záverečnej bakalárskej práce. Cieľom pedagogického výskumu bola komparácia architektonického výsledku v kontexte konštrukčnej zdatnosti a vzťahových disciplín. Ambíciou analýzy projektov bolo zároveň poodhaliť „mieru pestrosti" návrhov a definovať „študentský" trend pri vypracovávaní návrhu budovy v celej šírke projektového procesu. Čo naznačila vzorka analyzovaných projektov? Pri sumarizovaní výsledkov analýzy vybraných projektov sme zistili fakty, ktoré naznačili na jednej strane vysokú mieru variability v riešení jednotlivých tém a na druhej strane odrážali mieru kontextu cieľov záverečnej bakalárskej práce. Cieľom pedagogického výskumu bola komparácia architektonického výsledku v kontexte konštrukčnej zdatnosti a vzťahových disciplín. Ambíciou analýzy projektov bolo zároveň poodhaliť „mieru pestrosti" návrhov a definovať „študentský" trend pri vypracovávaní návrhu budovy v celej šírke projektového procesu. Čo naznačila vzorka analyzovaných projektov? Pri sumarizovaní výsledkov analýzy vybraných projektov sme zistili fakty, ktoré naznačili na jednej strane vysokú mieru variability v riešení jednotlivých tém a na druhej strane odrážali mieru kontextu cieľov záverečnej bakalárskej práce v študijnom programe architektúra a urbanizmus a skutočných výsledkov s aspektom na „kompetenčný profil" absolventa. Dokumentujú to aj výsledky študentov v rámci celoštátnej súťaže ABF Slovakia o najlepšiu bakalársku prácu v sekciách architektúra a urbanizmus a pozemné stavby, kde študenti ústavu sú už tradične veľmi úspešní *(viď tab. 1)*. Ústav garantoval a organizačne zabezpečoval fakultné kolo tejto súťaže takmer desaťročie a organizačne zabezpečoval 3 ročníky celoštátneho kola. Naposledy to bolo v roku 2017 s odovzdávaním ocenení v januári 2018. Na tomto pozadí kolektív pracovníkov ústavu vydal knižnú monografiu s názvom „Variabilnosť v architektonicko-konštrukčnom navrhovaní". Cieľom publikácie bola prezentácia architektonickej a konštrukčnej rôznorodosti (variabilnosti) pri rovnakých témach záverečných bakalárskych prác študentov pod vedením pedagógov ústavu. Publikácia je dôkazom, že kvalitu vzdelávania v oblasti konštrukcií a staviteľstva môžeme odhaliť relatívne merateľnými ukazovateľmi úspešnosti študentov v súťažiach architektonických škôl s približne rovnakým absolventským výstupom. Výsledky boli už na stránkach periodika ILFA publikované v rámci predchádzajúcich ročníkov (viď č. 8/2015, Konfuc 2015) a na medzinárodných konferenciách o vzdelávaní.
Na ústave často rezonuje otázka udržateľnosti náročnosti výučby a teda aj súčasných metód výučby a zachovania kvality. Predmety staviteľstva sú vyučované s vysokou mierou individuálneho prístupu, a tak výkonov z hľadiska porovnateľnej „bilančne výkonovej hodiny" ústav nemôže byť konkurencie schopný v rámci fakulty v porovnaní s prememti ateliérového navrhovania, resp. tvorby.
Na ústave sa postupne etablovali aj moderné priame a nepriame vyučovacie metódy založené na súťažnosti študentov a prvky tzv. problémového vyučovania uplatňované na prvom aj druhom stupni štúdia. V bakalárskych predmetoch staviteľstva bola modernizovaná metodika formy a obsahu cvičení, pričom sa vychádzalo z dodržania primeranej záťaže študentov a zmysluplnej väzby teórie (analýzy) a praktických zručností študentov. Cvičenia tak dostali nový „náboj", v ktorom sa integruje teória a prax. Tento fakt posunul výučbu po kvalitatívnej stránke, čo môžeme vidieť aj na úrovni štátnej skúšky z predmetovej súčasti TNKPS.
Z najdôležitejších študentských súťaží, ktoré boli organizačne a odborne garantované ústavom môžeme za bilančné obdobie spomenúť nasledovné:
– Isover (8 krát)
– VilaDom (1 krát)
– Progresívne technológie v architektúre (8 krát)
– Tribúnky Šamorín – 3 bunky (1 krát)
– REA (ročník 19–22) (4 krát)
– ABF Slovakia – fakultné kolo (7 krát)
– ABF Slovakia – celoštátne kolo (3 krát)
– Cena prof. V. Chrobáka (8 krát)

S výrazným presahom do medzinárodného prostredia je medzinárodná študentská súťaž Isover Multi:Comfort House, ktorú každoročne organizuje ústav v spolupráci s divíziou Isover. V súťaži Isover máme už za sebou 10 ročníkov s kolísavými výsledkami. V prvých rokoch bola úspešnosť našich študentov na vysokej úrovni, keď sa niekoľkonásobne stali laureátmi. V roku 2017 bola realizovaná aj jubilejná výstava s názvom „Najlepší z najlepších". Aktivizácia ústavu je aj v rámci siete škôl REA – Réseau des écoles d'architecture (sieť 11 frankofónnych škôl architektúry). V posledných rokoch prináša študentské aj konferenčné úspechy. V rokoch 2014 až 2017 naši študenti zaznamenali výrazné úspechy a v rámci medzinárodnej súťaže a workshopov REA. Sprievodným podujatím je vždy učiteľská konferencia na stanovenú tému. Medzinárodná konfrontácia je v tomto prípade vždy mimoriadne silná a tak sú úspechy našich študentov veľmi cenné.

Šťastný vedúci práce arch. Andrej Alexy prebral víťaznú cenu za svoju študentku Dóru Máthé.

Návrh pozvánky na odovzdávanie ocenení ABF bakalár, ktorá bola prijatá združením ABF aj pre ďalšie ročníky.

Laureát ceny ABF v sekcii architektúra a urbanizmus 2015. Bc. Milan Kupčo, Téma: Akademické centrum, vedúca práce doc. Ing. arch. Ľubica Ilkovičová, PhD.

Zábery z výstavy ABF 20117, január 2018

Ústav	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	celkom
UABB										0
UAOB				1				1	1	3
UDTAOP		1								1
ÚKAIS	**2**	**1**	**1**	**1**	**2**	**2**	**2**	**1**	**2**	**14**
UEEA			1							1
UUUP	1	1			1		1	1	1	6
Spolu	3	3	2	2	3	2	3	3	4	25

Tab. 1: Úspešnosť študentov v súťaži ABF

Témy stretnutí REA sú „tvarovateľné“, diskutujú sa na vedeckých konferenciách, následne sa aplikačne riešia v rámci študentskej súťaže a nakoniec sa rozvíjajú na medzinárodných workshopoch. Aktuálne témy z praxe sa tak dostávajú do výučby. Je to príťažlivá metóda najmä pre študentov.

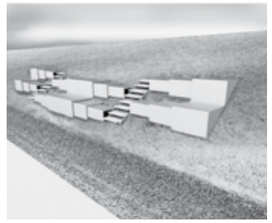

Tri bunky, Šamorín, Študentka: Pavlína Brichtová, vedúci predmetu: doc. Ján Ilkovič

Objem financií jednotlivých grantov ÚKAIS pre roky 2010 - 2017

Riešiteľ grantu	Domáce granty	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Celkom
Budiaková	VEGA	2091,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2091,00
Králik	VEGA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2000,00	2558,00	2647,00	7205,00
Mezíani	KEGA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4705,00	3785,00	8490,00
Budiaková	KEGA	1660,00	0,00	0,00	0,00	5714,00	10609,00	9038,00	0,00	27021,00
Ilkovič	EKO FOND	11734,00	0,00	5029,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16763,00
Ilkovič	Rôzne iné granty	0,00	0,00	0,00	0,00	1992,00	0,00	0,00	0,00	1992,00
Ilkovičová	UPU	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2000,00	0,00	2000,00
Hain	HTT Slovakia, s.r.o.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2400,00	2400,00
Spolu		**15485,00**	**0,00**	**5029,00**	**0,00**	**7706,00**	**12609,00**	**19201,00**	**8832,00**	**68862,00**

Riešiteľ grantu	Zahraničné granty	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Celkom
Mezíani	REA_20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7080,00	0,00	7080,00
Mezíani	REA_RO	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2000,00	0,00	2000,00
Mezíani	Francúzsky inštitút	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	520,00	0,00	520,00
Budiaková	Rôzne projekty	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	276,00	0,00	276,00
Spolu		**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**9876,00**	**0,00**	**9876,00**

Celkom **78738,00**

Tab. 4: Granty ÚKAIS

2. VÝSLEDKY V OBLASTI VEDECKO-VÝSKUMNEJ ČINNOSTI

Výskumná činnosť je nenahraditeľnou zložkou osobnosti vysokoškolského učiteľa. Jej napĺňanie v získavaní nových poznatkov prispieva nielen k osobnému rastu učiteľa, resp. vedeckého pracovníka, ale aj zvyšovaniu úrovne výchovno--vzdelávacieho procesu na fakulte. Bez tohto rozmeru je v prostredí fakulty nedokonalým profesionálom. Výskumnou činnosťou tak získava aj na rozmere koncepčného myslenia a inovácie metodológie v pedagogickom procese. Ústav konštrukcií v architektúre a inžinierskych stavieb sa na výskumnej činnosti fakulty podieľa primeranou mierou v rámci odbornej, personálnej, technickej a časovej disponibility a možností. Je to pracovisko azda s najväčšou „diverzifikáciou“ odborného zamerania v spektre od architektonicko - typologických disciplín až po „rýdzo“ technické zamerania. Je to vždy výhoda, ale aj nevýhoda. Výhodou je relatívna komplexnosť pri riešení konkrétnej úlohy, nevýhodou je rozdrobenosť síl a sklony k „účelovému“ individuálnemu výkonu členov ústavu. Stratégia rozvoja výskumu na ústave po obsahovej stránke reflektuje nové zloženie odborného zamerania členov ústavu s ťažiskom v oblasti bádania navrhovania a interpretácie konštrukcií a materiálov v architektúre. Príspevok dokumentuje výsledky výskumu z hľadiska štatistiky, kvality a prostredia. Snahou riešiteľov jednotlivých výskumných a edukačných úloh je aby mal výskum obsahovo a metodicky priamu väzbu na pedagogický proces a mal aj vyššiu mieru získavania poznatkov v porovnaní s tzv. sledovateľským výskumom. (Objem získaných finančných prostriedkov súvisiacich s výskumom je uvedený v tabuľke č. 4.) Rozsah a kvalita výskumu sa odráža v kvantite a miere zverejňovania výsledkov v scientometrických publikačných databázach. Ústav v tomto smere nevybočuje z fakultného rámca. Z prehľadu evidovaných publikačných výstupov je kvantifikačné ťažisko na konferenčné vedecké výstupy a odborné výstupy. Otázkou zostáva správnosť takéhoto smerovania v oblasti výstupov výskumu. Ústav naopak zaostáva v rámci fakulty za evidenciou tvorivej umeleckej činnosti. Dôležité knižné publikácie ústavu a ich obsahová charakteristika je zverejnená na webovej stránke ústavu.

3. ORGANIZÁCIA VEDECKÝCH PODUJATÍ

Ústav organizačne a odborne zabezpečoval jubilejný 20. ročník stretnutia zástupcov škôl REA 20 v roku 2016. V rámci akcie zároveň zorganizoval národné a medzinárodné kolo študentskej súťaže a vedeckej konferencie na tému: „Vízie revitalizácie rurálnych miest“ s konkretizáciou lokality pre mesto Modra (Architektonické intervencie pre mesto Modra).

V roku 2015 sa Fakulte architektúry STU naskytla výnimočná príležitosť organizovať 4. svetovú konferenciu o technickom a inžinierskom vzdelávaní (4th World Conference on Technology and Engineering Education) spolu s World Institute for Engineering and Technology Education (WIETE), Melbourne, Australia. Nosná téma konferencie bola: Inovatívnosť v navrhovaní a vzdelávanie. Inštitút WIETE sa podieľa na organizovaní celej série úspešných výročných konferencií a svetových konferencií o vzdelávaní.

V dňoch 6. a 7. novembra 2015 sa na Fakulte architektúry STU v Bratislave uskutočnilo zasadnutie Europan 13 – Forum of Cities and Juries. Europan je medzinárodná organizácia, ktorá periodicky pripravuje medzinárodné súťaže mladých architektov do 40 rokov. Na stretnutí sa zišli zástupcovia niekoľkých desiatok európskych miest, urbanisti, architekti, tvorcovia súťažných zadaní a teoretici. Fakulta architektúry prostredníctvom ústavu bola garantom prípravy s kurátorstvom rozsiahlej výstavy cca 200 súťažných prác.

Konferenčné a edukačné stretnutie REA 20 v Modre. Hodnotenie študentskej súťaže na tému: Architektonické intervencie pre mesto Modra spojené s výstavou v Štúrovom dome v Modre

Záber z výstavy Europan 13

4. SPOLUPRÁCA S PRAXOU

Reálnu spoluprácu s praxou predstavuje v podmienkach ústavu väzba na intenzívne praktizujúcich architektov. Je vytvorené systémové miesto pre hosťujúcich pedagógov z praxe. V súčasnosti je to pozícia na kratší pracovný čas pre architekta Andreja Alexyho vo funkcii hosťujúceho profesora. Jeho významné architektonické diela sú prezentované v obrázkovej súčasti príspevku. Pomerne prospešné väzby na prax sú aj v podobe zabezpečenia hosťujúcich prednášok zástupcov výrobcov stavebných materiálov a technologických firiem.

Atmosféra študentského workshopu v Modre

Pracovisko	BP	DP	DiuP	Súčet
ÚKAIS	**448 (396)**	**92 (86)**	**13 (4)**	**553 (486)**
Alexy Andrej, Ing. arch.	48 (41)	11 (8)	-	59 (49)
Bahna Vladimír, Ing. arch. akad. arch., PhD.	40 (40)	2 (2)	-	42 (42)
Baláž Jozef, Ing. arch., PhD.	55 (50)	-	-	55 (50)
Boháč Ľubomír, Ing. arch.	3 (3)	-	-	3 (3)
Hain Vladimír, Ing. arch., PhD.	9 (4)	-	-	9 (4)
Heliová Marína, doc. Ing. arch., CSc.	6 (6)	2 (2)	-	8 (8)
Ilkovič Ján, doc. Ing. arch., CSc.	25 (24)	20 (20)	12 (3)	57 (47)
Ilkovičová Ľubica, doc. Ing. arch., CSc.	29 (24)	1 (1)	-	30 (25)
Kalesný František, doc. Ing. arch., PhD.	59 (52)	3 (3)	-	62 (55)
Kujanová Katarína, Ing. arch., PhD.	31 (25)	-	-	31 (25)
Maciak Andrej, Ing. arch., PhD.	26 (22)	-	-	26 (22)
Meziani Yakoub, Ing. arch., PhD.	46 (39)	6 (5)	-	52 (44)
Tužinský Imrich, prof. Ing., CSc.	-	23 (23)	1 (1)	24 (24)
Vojteková Eva, Ing. arch., PhD.	54 (50)	17 (15)	-	71 (65)

Tab. 2: Prehľad počtov vedenia záverečných prác pedagógmi ústavu

5. ZÁVER

Pri bilancovaní je vhodné uviesť pár slov k predpokladanému smerovaniu ústavu. Možno konštatovať, že ťažisko pôsobenia ústavu sa v najbližšom období nezmení. Z hľadiska personálnej štruktúry je nevyhnutné reagovať na spôsob financovania, rovnako ako aj na požiadavky vonkajšieho prostredia. Dá sa predpokladať, že nastane mierny odklon od „intenzívnej výučby“ k vyššej miere efektívnosti výučby a narábania s disponibilným časom. Bude nevyhnutné pokračovať v zmenách metód vyučovania predmetov na jednej strane a na druhej strane sa bude musieť ústav výraznejšie orientovať na kvalitné a bonitné publikačné aktivity, výskum i tvorivú činnosť. Takýto je súčasný trend architektonických škôl.

– doc. Ing. arch. Ján Ilkovič, PhD. je vedúcim Ústavu konštrukcií v architektúre a inžinierskych stavieb FA STU a v rokoch 2010–2018 prodekanom pre pedagogickú činnosť (1. a 2. stupeň štúdia) a mobility –

Štatistika:	Kategória publikačnej činnosti	Počet
AAB	Vedecké monografie vydané v domácich vydavateľstvách	3
ABC	Kapitoly vo vedeckých monografiách vydané v zahraničných vydavateľstvách	1
ACB	Vysokoškolské učebnice vydané v domácich vydavateľstvách	2
ADC	Vedecké práce v zahraničných karentovaných časopisoch	1
ADE	Vedecké práce v ostatných zahraničných časopisoch	8
ADF	Vedecké práce v ostatných domácich časopisoch	10
ADM	Vedecké práce v zahraničných časopisoch registrovaných v databázach Web of Science alebo SCOPUS	9
AEC	Vedecké práce v zahraničných recenzovaných vedeckých zborníkoch, monografiách	4
AED	Vedecké práce v domácich recenzovaných vedeckých zborníkoch, monografiách	93
AFA	Publikované pozvané príspevky na zahraničných vedeckých konferenciách	13
AFB	Publikované pozvané príspevky na domácich vedeckých konferenciách	38
AFC	Publikované príspevky na zahraničných vedeckých konferenciách	66
AFD	Publikované príspevky na domácich vedeckých konferenciách	77
AFF	Abstrakty pozvaných príspevkov z domácich konferencií	1
AFG	Abstrakty príspevkov zo zahraničných konferencií	2
AFL	Postery z domácich konferencií	3
BAB	Odborné monografie vydané v domácich vydavateľstvách	2
BCI	Skriptá a učebné texty	1
BDE	Odborné práce v ostatných zahraničných časopisoch	2
BDF	Odborné práce v ostatných domácich časopisoch	189
BED	Odborné práce v domácich recenzovaných zborníkoch (konferenčných aj nekonferenčných)	9
BEE	Odborné práce v zahraničných zborníkoch (konferenčných aj nekonferenčných)	5
BEF	Odborné práce v domácich zborníkoch (konferenčných aj nekonferenčných)	11
DAI	Dizertačné a habilitačné práce	4
EAJ	Odborné preklady publikácií	1
FAI	Redakčné a zostavovateľské práce knižného charakteru (bibliografie, encyklopédie, katalógy, slovníky, zborníky...)	12
GHG	Práce zverejnené na internete	4
GII	Rôzne publikácie a dokumenty, ktoré nemožno zaradiť do žiadnej z predchádzajúcich kategórií	39
XXY	XXY	2
XZY	XZY	2
YXV	YXV	2
YYV	YYV	2
Súčet		**618**

Tab. 3: Kvantitatívny a kvalitatívny prehľad publikačných výstupov

AAB	3
ABC	1
ACB	2
ADC	1
ADE	8
ADF	10
ADM	9
AEC	4
AED	93
ABC	1
AFA	13
AFB	38
AFC	66
AFD	77
AFF	1
AFG	2
AFL	3

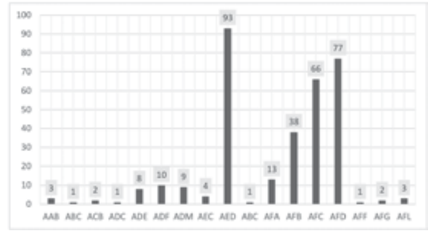

Grafická špecifikácia údajov v publikačnej kategórii „A“

Tradičné konferenčné stretnutie zástupcov ústavov konštrukcií z FA STU Bratislava, FA ČVUT Praha a VUT Brno v roku 2013.

INTERPHARM Slovakia, Dvojkrížna ulica, Bratislava, 2013-2015

ČS Slovnaft, Prístavná ulica, Bratislava, 2013

Obytný súbor, Ulica svornosti, Bratislava – Podunajské Biskupice, CE.ZA.AR 2015 nominácia v kategórii bytové budovy

ÚSTAV URBANIZMU A ÚZEMNÉHO PLÁNOVANIA V ROKOCH 2010–2018

BOHUMIL KOVÁČ

Ústav urbanizmu je z historického hľadiska jedným z najstabilnejších ústavov v štruktúre fakulty. Od roku 1949/50 bol zriadený prvý Ústav stavby miest a obcí, vedúcim sa stal prof. Ing. arch. Dr. techn. Emanuel Hruška, DrSc., prvý profesor SVŠT v oblasti urbanizmu – plánovania a stavby miest a obcí. Do histórie ústavu sa zapísali mená ako profesori Ján Svetlík, Rudolf Šteis, Tibor Alexy, Ján Kavan, Filip Trnkus, Peter Gál, Maroš Finka, docenti Milan Kodoň, Jozef Brath, Magda Klaučová, Dagmar Švecová, Dušan Sokol, Peter Kardoš, Jozef Hlinický, Daniela Gažová, Dagmar Petríková, Jaroslav Coplák, Ernest Nagy, Peter Vodrážka. Z asistentov spomeňme mená ako Karol Kattoš, Juraj Furdík, Eva Jančová, Barbora Jakubíková, Ján Komrska, Miroslav Kollár a modelári Guštafík, Ján Balló a i. Prejavom odbornej a ľudskej akceptácie pracovníkov ústavu bolo pôsobenie viacerých aj vo vedúcich akademických funkciách – prorektormi boli profesori Trnkus a Finka, dekanmi profesori Hruška, Svetlík, Gál a doc. Vitková, prodekanmi profesori Kavan, Kováč a docent Kardoš.
Za posledných desať rokov sa personálne zloženie ústavu značne obmenilo. Pracovný pomer ukončili docenti Jaroslav Coplák, Peter Kardoš, Ernest Nagy, Dagmar Kaliská, architekti Ján Komrska, Janka Čúrna, Oľga Rychterová Melcerová, ako aj dlhoročná sekretárka Alenka Kralovičová. Na ich miesta postupne nastúpili architekti Katarína Boháčová, Tomáš Hanáček, Karol Görner, Katarína Smatanová a Lucia Štefancová. Z bývalého ÚZKA prešli na ÚUÚP kol. Katarína Gécová, Katarína Kristiánová, Eva Putrová, Ivan Stankóci a miesto emeritného profesora zaujal prof. Gál.
V uplynulom období boli úspešne uskutočnené **dve habilitačné konania** (doc. A. Sopirová, doc. S. Bašová), ktoré v súčasnosti zaujímajú aj funkčné miesto docentiek. Ľ. Vitková a B. Kováč zastávajú funkčné miesto profesorov.
Zloženie ústavu k 28. marcu.2018 (bez akad. titulov): Silvia Bašová, Katarína Boháčová, Tomáš Hanáček, Katarína Gécová, Karol Görner, Bohumil Kováč, Katarína Kristiánová, Eva Putrová, Katarína Smatanová, Alžbeta Sopirová, Ivan Stankóci, Lucia Štefancová, Lubica Vitková, emer. prof Peter Gál a sekretárkou ústavu je Ružena Šubinová.

NAJVÝZNAMNEJŠÍ VÝSLEDOK ÚSTAVU

Akceptácia obsahu študijného programu urbanizmus 2. stupňa ako podmienky pre vydanie **notifikácie v Bruseli** 22. 6. 2009 je jednoznačne najvýznamnejším výsledkom pre ústav. Absolventom štúdia študijného odboru a študijného programu urbanizmus na FA STU a predtým SVŠT tak bol touto medzinárodnou akreditáciou uznaný titul pre potreby výkonu povolania architekt v rámci slobodného pohybu osôb v Európskej únii.
V roku 2014 pri novej komplexnej akreditácii bola táto skutočnosť potvrdená spolu s garantom prof. Ing. arch. Bohumilom Kovácom, PhD., a spolugarantkami doc. Ing. arch. Ľubica Vitkovou, PhD. a doc. Ing. arch. Vierou Joklovou, PhD. s tým, že študijný program urbanizmus 3. stupňa pre denné aj externé štúdium bol akreditovaný na dobu určitú na štandardnú dĺžku štúdia (3 resp. 4 roky). Preto v januári tohto roka pripravili garant a spolugarantky tzv. reakreditáciu študijného programu urbanizmus 3. stupňa pre dennú formu štúdia tak, aby k 1. 9. 2018 mohlo kontinuálne pokračovať denné štúdium.

VEDECKO-VÝSKUMNÁ A PUBLIKAČNÁ ČINNOSŤ

Za obdobie rokov 2010–2018 má ústav registrovaných celkove **552 bibliografických výstupov.** Najaktívnejší v publikačnej činnosti boli B. Kováč (129), Ľ. Vitková (93), S. Bašová (27), A. Sopirová (21), J. Komrska (21), K. Kristiánová (20). Samostatne alebo v spolupráci so svojimi školiteľmi boli aktívni aj doktorandi ústavu celkove s cca 130 výstupmi z toho aj v sledovaných databázach. Cca tretina výkonov bola realizovaná v zahraničí, z toho v databázach WOS/Scopus 26 výstupov a 21 citačných ohlasov. Tieto aktivity sú výsledkom tak individuálnych príspevkov na aktuálne témy urbanizmu a územného plánovania alebo v priamej nadväznosti na vedecko-výskumné projekty ústavu. Publikačná činnosť akcelerovala najmä v poslednom období – v rokoch 2014–18, keď je evidovaných 269 výstupov, ale čo je podstatné v tomto období vznikli všetky registrácie do databáz WOS / Scopus za obdobie 2010–18. Prispelo do nich autorsky alebo spoluautorsky 17 členov súčasného zloženia ústavu, najviac doc. Vitková (9) a Ing. arch. Kristiánová (5) (pozn.: všetky údaje sú k 30. 4. 2018).

Vysoký je počet záznamov v odborných časopisoch a zborníkoch. Najvýznamnejšie publikačné výstupy sú priamo spojené s vedeckou a výskumnou činnosťou ústavu, ktorá sa zamerala na otázky intenzity a efektivity využívania územia, na problematiku potenciálu nevyužívaných plôch, urbanistickú stabilitu, na verejné priestory a na metodické otázky urbanistickej tvorby a územného plánovania. V poslednom období sú to otázky energetickej efektivity urbanistických konceptov, zadržiavanie vody v území a nové trendy v mobilite.

V týchto oblastiach boli na ústave spracovávané výskumné úlohy, z ktorých spomeňme najvýznamnejšie.
Projekt VEGA **Efektívnosť a únosnosť intenzity využitia územia slovenských miest a obcí** (ved. projektu Ľ. Vitková). Výsledky vedúca projektu priebežne publikovala v recenzovaných vedeckých zborníkoch a monografiách a na vedeckých konferenciách. Jedným z výstupov projektu je vedecká monografia *Intenzita využitia územia slovenských sídiel.*
V roku 2010 bol ukončený projekt VEGA č. 2/012/08 **Vývoj a rola endogénnych rozvojových potenciálov v malých vidieckych sídlach** (v spolupráci Sociologickým ústavom SAV bola za UÚÚP spoluriešiteľkou A. Sopirová).
V rokoch 2011–13 B. Kováč a J. Komrska pracovali v spolupráci s AŽ-Projekt na projekte **Zásady a pravidlá územného plánovania.** V roku 2013 sme to bola problematika zelene a zadržiavania vody v urbanizovanom území v projekte **Ekoindex – stanovenie regulatívov eko-indexu pre metodiku spracovania ÚPD.** Obe úlohy boli spracovávané pre potreby územnoplánovacej praxe, ich obstarávateľom bolo MDVRR SR.
V rokoch 2011–2014 pôsobila Ľ. Vitková v ENHSA – European Network of Heads of Schools of Architecture, **Inhabiting the European Higher Architectural Education Area,** Lifelong Learning Program/Erasmus, Thematic Network, nositeľ projektu (Aristotle University of Thessaloniki).
V r. 2013–15 participoval ústav na programe **Regiogoes** – Regionálny potenciál v pohraničnej oblasti Rakúsko-Slovensko. V rokoch 2016–17 **Challenges of Conteporary Urban Planning** (K. Smatanová).
V súčasnosti je ústav nositeľom projektu KEGA **„Interdisciplinárny prístup k ochrane kultúrneho a prírodného dedičstva"** (B. Kováč, S. Bašová, K. Kristiánová, E. Putrová, K. Gécová) na ktorom spolupracuje aj ÚDTAU FA STU, SvF, UK a TU Trnava), roky riešenia 2017-19. Projekt sa zameriava na návrh spôsobu ochrany a obnovy – regenerácie a kultivácie areálu „starej" nemocnice v Topoľčanoch.
V roku 2017 sa začali implementovať projektové aktivity v schválenom projekte DANUrB v rámci programu **Interreg Danube Transnational Programme** – DANUbe Urban Brand (DANUrB), ktorý je financovaného zo štrukturálnych fondov EÚ (ERDF) „DANUrB". Ide o medzinárodný projekt zameraný na vybudovanie regionálnej siete prostredníctvom cestovného ruchu a vzdelávania s cieľom posilniť kultúrnu identitu a solidaritu, podporovaním nadnárodných kultúrnych väzieb medzi sídlami pozdĺž Dunaja, ako aj preskúmanie nevyužitého alebo skrytého potenciálu pre lepšiu ekonomickú a kultúrnu návratnosť. (na projekte za ústav participujú Ľ. Vitková, K. Smatanová, K. Kristiánová a doktorandi ústavu).

PEDAGOGICKÁ ČINNOSŤ

V priamej pedagogickej činnosti sú v gescii ÚUÚP tieto povinné a výberové predmety:
– **v rámci Bc. štúdia:**
4 povinné teoretické predmety povinný malý ateliér urbanistickej tvorby, povinne výberový ateliér, seminár a teoretický predmet (modul urbanizmus M8) a každoročne zabezpečuje cca 15 zadaní záverečnej bakalárskej
Práce na tému verejného priestoru.
– **v rámci Ing. štúdia** odboru a študijného programu U:
päť povinných teoretických predmetov a po dvoch výberových predmetoch a po dvoch povinných ateliéroch urbanistickej tvorby, dva semináre a diplomovú prácu.
– **v rámci doktorandského štúdia** odboru a študijného programu U:
dva prednáškové predmety (Vybrané state z urbanizmu I, II) a vedenie dizertačných prác

Výučba urbanistických disciplín na 1. a 2. stupni sleduje aby študent získal z celkove 11-tich požiadaviek medzinárodnej Smernice pre vzdelávanie v architektúre a požiadaviek Slovenskej komory architektov vedomosti v týchto dvoch urbanistických okruhoch:
– o urbanistickom navrhovaní a zručnosti v územnom plánovaní (požiadavka č. 4. Smernice)
– schopnosti chápať vzťah medzi ľuďmi a budovami a medzi budovami a ich prostredím a potreby dávať do vzťahu budovy a priestory medzi nimi s ľudskými potrebami a rozsahom (požiadavka č. 5. Smernice),

Absolventi – v období 2010–17 na ÚUÚP resp. v ŠP urbanizmus 2. a 3. stupňa absolvovalo štúdium úspešnou obhajobou 170 študentov bakalárskeho štúdia, 82 diplomantov a 13 doktorandov. Na doktorandské štúdium bolo od roku 2010 prijatých spolu 27 študentov (19 interných + 8 externých), z nich 16 úspešne ukončilo (13 denné a 4 externé; 10 pokračuje v štúdiu, z toho je jeden zahraničný).

Kvalitatívnym kritériom výsledkov pedagogickej činnosti sú ohlasy na práce študentov a ich umiestnenia v študentských súťažiach a súťažných prehliadkach doma aj v zahraničí.
Tradičnou súťažou je študentská súťaž „O najlepší urbanistický projekt" architektonických škôl na ČVUT Praha. V tejto súťažnej prehliadke s medzinárodnou porotou získali ateliérové práce z ÚUÚP za roky 2009–18 dvakrát prvú cenu (vedúce prác: K. Boháčová a A. Sopirová), štyrikrát druhé miesto, jedenkrát tretie miesto a sedemkrát odmenu. Zvlášť úspešný bol posledný ročník 2017 za práce v roku 2016, keď fakulta v zastúpení ústavu získali všetky tri prvé ceny.
Najvýznamnejšími prehliadkami študentských prác v SR sú Cena profesora Jozefa Lacka (vyhlasuje SAS) za najlepšiu diplomovú prácu a Cena ABF Slovakia za najlepšiu bakalársku prácu architektonických škôl a zameraní v SR.
V Cene prof. Lacka získali ocenenia práce študentov Igora Hianika (2012, Transformácia územia Dynamitky – mestská trieda Račianska cesta, ved. Ľ. Vitková) a Miloša Diežku (téma Dolný Kubín, vedúci B. Kováč, 2017).
V súťaži bakalárskych prác ABF, ktorej sa ústav zúčastňuje prácami s problematikou rekonštrukcie verejných priestorov v kategórii inžinierske stavby, získali práce z ústavu šesť ocenení a odmien, z toho dvakrát prvé miesto.
Mnohé témy sú zadávané v spolupráci s mestami a obcami na riešenie aktuálnych urbanistických problémov. Za významný ohlas považujeme účasť na podujatí Hlavného mesta SR Bratislavy *Bratislavské visuté záhrady* (2010), ktorá sa týkala ochrany vinohradov pred neregulovanou výstavbou. Najviac citovaná bola práca Tomáša Hanáčka a Ivana Godarského (vedúci B. Kováč). Významnou témou bola lokalita Dlhá Lúka (MČ Dúbravka), verejne prezentovaná v rámci projektu OIKODOMOS v r. 2011 (Galéria Villa Rustica), kde bolo vystavených 15 prác ateliérových tvorieb študentov ústavu. Študentky Katarína Michalková, Tímea Horváthová a Kristína Hrebíčková sa zúčastnili urbanisticko-architektonickej súťaže „Peší ťah Terasa – Košice", kde získali uznanie poroty (ceny sa neudeľovali), súťažný návrh prezentovali na podujatí „Architektonický a urbanistický vývoj Terasy za 50 rokov a súčasné výzvy rozvoja" v roku 2012 v Košiciach.
V roku 2013 sme v spolupráci s firmou Heineken spracovali štúdie opustených pivovarov v Martine a Rimavskej Sobote. Veľký ohlas mali výstavy prác s problematikou sídliska Dúbravka a v Devínskej Novej Vsi v spolupráci s firmou Volkswagen. Téma „Mesto a rieka" bola spracovaná pre Bratislavu, Žilinu, Trenčín a Ružomberok, v posledných troch mestách prebehla verejná prezentácia prác spojená s výstavou, v spolupráci s mestom Trenčín vyšiel aj katalóg prác. Ďalej to boli zadania rozvojových území Trenčianskych Teplíc, sídliska Hlboká v Trnave a urbanistické lokality v Bratislave – Ružinov a Petržalke. V týchto mestách ako aj v Považskej Bystrici, Lučenci, Brezne boli aj verejné výstavy prác.
Zadania tém bakalárskych prác zadáva ústav zväčša na základe spolupráce s praxou. Spracované boli lokality verejných priestorov Bratislavské nábrežie, námestia v Pezinku, Modre, Krupine, Rožňave, Banskej Bystrici, Trenčíne, Lučenci, Podkoniciach a verejného priestoru Paulínska v Trnave. Momentálne riešime verejné priestory v Záhorskej Bystrici, Jelšave a Bardejovských kúpeľoch. Výsledky týchto prác prezentoval ústav aj formou zborníkov (spolu desať).
Ústav zastáva významnú pozíciu v plnení **programu mobilít Erasmus.** Našimi partnermi sú TU Dortmund, Deventer, Drážďany, Essen, Florencia, Miláno, Leuven, Weimar, Viedeň...

VÝSLEDKY UMELECKO-TVORIVEJ ČINNOSTI

Základ tejto bilancie tvoria diela, vypracované pod hlavičkou FA STU a fakturované* fakultou v rámci podnikateľskej činnosti PC ARCH, diela ktoré registrovali výraznejší spoločenský ohlas ako aj ocenené súťažné návrhy. **Obytný urbanisticko-architektonický súbor Čachtická v Novom Meste nad Váhom** (B. Kováč, J. Komrska) v súťaži MDVRR „Progresívne, cenovo dostupné bývanie". 1. etapa výstavby získalo v roku 2011 prvú cenu. **Urbanistická štúdia Zlaté piesky Bratislava** (B. Kováč, J. Komrska, J. Polgáry) v roku 2009 získala štúdia Cenu za urbanizmus v súťaži Spolku architektov Slovenska a Združenia pre urbanizmus a územné plánovanie Slovenska a v r. 2010 reprezentovala SR na európskej súťaži ECTP v Bruseli. Spoločenský ohlas vyvolala štúdia **rekonštrukcie Mierového námestia v Trenčíne** (2. miesto v užšej vyzvanej súťaži – Z. Gladičová, B. Kováč, P. Němcová, S. Šovčíková) a na pôde STU ideová architektonicko-urbanistická **štúdia na riešenia Campusu STU** (K. Boháčová, B. Kováč, M. Marcinov, I. Németh, Ľ. Štefancová, 2013). Pre STU bola spracovaná aj štúdia **Campus Materiálovotechnologickej fakulty STU** (CAMBO, B. Puškár, S. Majcher, Ľ. Vitková). Významný výsledok – Cenu stavba roka 2010 – dosiahli spoluautorstvom na lokalite zóna Gercenova K. Boháčová, ďalej I. Pasečná 1. cenou v súťaži **Park Hill 2012** a T. Hanáček 1. cenou v architektonickej súťaži na **zastrešenie tržnice v Trenčíne** (2012). K. Boháčová a T. Hanáček vznikla na základe víťazného súťažného návrhu (spoluautorka K. Boháčová). K. Smatanová sa podieľala na **súťažnom návrhu expozície SR** na Bienále architektúry v Benátkach (2. miesto). Významný podiel na umelecko-tvorivej činnosti pracovníkov ústavu tvorí spracovanie a aktualizácia územnoplánovacej dokumentácie a spracovanie územnoplánovacích podkladov (najmä A. Sopirová, J. Komrska, B. Kováč, J. Coplák, D. Kaliská). Z nich spomeňme najmä súbor zmien a doplnkov územného plánu a urbanistických štúdií pre Nové Mesto nad Váhom, spracované pod hlavičkou FA STU. (Pozn.: mnohé diela sú registrované v CREUČ – A. Sopirová 31, K. Boháčová 20, T. Hanáček 19, B. Kováč 19) alebo v registri architektonických diel SKA (B. Kováč 13).

Na zlepšovaní pracovných vzťahov aj vzťahov so študentmi sme, podľa pôvodného Bellušovho zámeru, vytvorili veľké respírium. Priestor sa stal obľúbeným miestom konzultácií, neformálnych rozhovorov, stretnutí, výstav a prednášok. Aj vďaka rekonštrukciám celofakultného charakteru sa zvýšila u nás kvalita prostredia a prostredie vychováva.

Výstava francúzskych architektiek v respíriu na ÚUUP

– prof. Ing. arch. Bohumil Kováč, PhD. , vedúci Ústavu urbanizmu a územného plánovania FA STU –

Výstava študentských prác, Brezno, synagóga 2016

Považská Bystrica, otvorenie výstavy na Mestskom úrade, 2016

Výstava študentských prác, Ružinov, 2017

DETAŠOVANÁ FAKULTA 2013–18

PAVEL GREGOR

Prológ

Detašované pracovisko Fakulty architektúry STU v Banskej Štiavnici je príbehom znovuoživenia opustenej budovy chráneného meštianskeho domu v centre Mestskej pamiatkovej rezervácie. Myšlienka záchrany meštianskeho domu je pokračovaním iniciatívy študentov a absolventov FA STU z roku 1986.
Študentom sa pod vedením pedagógov počas štyroch rokov (1987–90) podarilo realizovať a ukončiť záchranné práce na objekte. Obnova domu bola veľmi príťažlivou akciou pre študentov, svojim spôsobom formou výučby priamo v teréne na konkrétnej úlohe a jej realizácii. Postupne viac ako štyristo študentov vykonávalo rozmanité špeciálne stavebné práce a zvyšovalo si tak úroveň svojich vedomostí a zručností.
Už počas záchranných prác na objekte, uskutočňovala fakulta výučbu v meste a okolí. Viacerí absolventi fakulty vďaka týmto aktivitám našli profesionálne uplatnenie priamo v Banskej Štiavnici tam, kde sa predtým profesia architekta v podstate vôbec neuplatňovala. Z radov pedagógov fakulty vyšiel podnet, aby začal proces zápisu Banskej Štiavnice (ako prvého slovenského mesta) do Zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO.
Fakulta, najmä vtedajšia Katedra ochrany a tvorby v pamiatkovom prostredí (vedúci: Anna Schwarczová a Pavel Gregor), realizovala aj v ďalšom období, v rámci riadneho pedagogického procesu, aktivity ako zameriavanie historických objektov a detailov, prieskumy, tvorivé dielne a semináre, ktoré viedli študentov a pedagógov k bližšiemu kontaktu s praxou. Nadviazali tak na prácu pedagógov a študentov z 50-tych rokov 20. storočia ktorí, pod vedením prof. Alfréda Piffla, ako prví na Slovensku realizovali rozsiahle zameriavanie fasád pamiatkových objektov v historickom jadre Banskej Štiavnice.

Po roku 1989, keď fakulta získala finančnú podporu na ďalšiu etapu, prevzala štafetu obnovy profesionálna stavebná firma a v roku 2001 mohol vtedajší dekan, prof. Robert Špaček, slávnostne prestrihnúť pásku skolaudovaného objektu a oficiálne otvoriť činnosť Detašovaného pracoviska (organizačne pričleneného ku vtedajšej Katedre ochrany a tvorby v pamiatkovom prostredí). Po ukončení stavebnej obnovy objektu sa výučba rozvíjala za oveľa výrazne lepších podmienok, ku ktorým prispelo najmä po sprevádzkovanie ubytovacej kapacity v podkroví a základné vybavenie vyučovacích a administratívnych priestorov, najmä vďaka projektom „Vzdelávacie a vedecko-výskumné centrum FA STU v Banskej Štiavnici" (prof. Pavel Gregor) a „Laboratórium pre digitálnu dokumentáciu a simuláciu architektonického dedičstva" (doc. Eva Kráľová). S pribúdajúcimi aktivitami pracoviska, ktoré sa postupne transformovalo na celofakultné, začal byť badateľný nedostatok výučbových a ubytovacích priestorov. Fakulta si aj z tohto dôvodu po roku 2010 prenajala od mesta susediaci objekt, ktorý sa v rámci ďalších projektov „Rekonštrukcia a modernizácia stavieb DP FA STU v BŠ" (doc. Eva Kráľová) a „Zavádzanie a modernizácia IKT infraštruktúry DP FA STU v BŠ" (Ing. Ján Lajčák) stavebne obnovil a funkčne prepojil s pôvodným objektom. Detašované pracovisko tak získalo ďalšie výučbové priestory so špičkovým technickým vybavením (počítače, interaktívne tabule, 3D fréza, 3D tlačiareň a 3D scaner), ako aj ubytovacie kapacity pre dvadsaťpäť študentov a šesť pedagógov. *(obr. 1 a 2)*
Pracovisko je od svojho uvedenia do činnosti vzdelávacím strediskom najmä pre experimentálne a inovatívne formy vzdelávania (napr. projekt „Tvorba a uplatnenie progresívnych metód výučby pre oblasť ochrany a obnovy architektonického kultúrneho dedičstva, grant Nadácie Open Society Foundation a Vzdelávacej nadácie Jana Husa) a výučbu spojenú s prácou v teréne (výtvarné plenéry, blokové sústredenia z cvičení a ateliérov, workshopy, celoživotné vzdelávanie, Jesenná univerzita architektúry), ale aj miestom pre nácvik zručností, ktoré zatiaľ nie sú v učebných plánoch študijných programov fakulty, ako je napr. komunikácia s klientom, psychológia v praxi, zásady prezentácie architektonického projektu, či etika a spoločenské správanie (projekt „ARCHILAB – tvorivé laboratórium architektúry"). Z veľkého množstva aktivít a príbehov, ktoré sa odohrali pod strechou Detašovaného pracoviska v Banskej Štiavnici v období rokov 2013–18, by sme radi bližšie predstavili najvýraznejšie, ktoré formovali dnešnú tvár tohto pracoviska.

1 Stav historickej budovy Detašovaného pracoviska pred obnovou
2 Stav po obnove

Kapitola 1.: Ako sme (sa) stavali...

Dôvodom k radosti je, že aj súčasní študenti FA STU pokračujú v tradícii svojich predchodcov a nadalej sa aktívne podieľajú na rozvoji samostatného pracoviska v Banskej Štiavnici. Heslo, prevzaté z Trate mládeže „My staviame stavbu - ona stavia nás", ktoré si „privlastnili" účastníci záchranných prác na objekte po roku 1986, inšpiruje aj dnešných študentov, ktorí ale krompáče a lopaty vymenili za nástroje svojej budúcej profesie. V rámci dobrovoľných workshopov, alebo práce v ateliérovej tvorbe, sa zaoberajú nielen interiérom a vizuálnou úpravou budovy či informačným a výstavným systémom, ale často pedagógov aj inšpirujú k ďalším aktivitám, ktoré by sa mohli a mali stať súčasťou pravidelného pedagogického procesu. *(obr. 3, 4 a 5)*

6 Tréning tradičných remesiel

Kapitola 2.: Ako sme (sa) hľadali a prezentovali...

Detašované pracovisko v Banskej Štiavnici je od svojho založenia vzdelávacím centrom pre experimentálne a inovatívne formy vzdelávania. História obnovy pracoviska ako aj umiestnenie v jednom z historicky najcennejších miest na Slovensku, predurčila jeho počiatočné odborné zameranie najmä na oblasť ochrany, obnovy a prezentácie kultúrneho dedičstva. Prednášky založené na teórii ochrany a obnovy pamiatok, ako aj semináre zamerané na praktické zručnosti v oblasti dokumentácie pamiatok, a skúmanie poznatkov z výskumu a metodológie obnovy historickej architektúry, pôvodne vyučované tradičným spôsobom v budove Fakulty architektúry v Bratislave, sa postupne preniesli do Banskej Štiavnice. V priestoroch detašovaného pracoviska sa realizovala výučba najprv len pre vybrané skupiny študentov, formou sústredeného blokového tréningu trvajúceho 1 týždeň. Po získaní grantu na projekt „Tvorba a uplatnenie progresívnych metód výučby pre oblasť ochrany a obnovy architektonického kultúrneho dedičstva" (Ľ. Paučulová a P. Gregor) sa tréning zameriaval na terénne cvičenia z predmetu Obnova pamiatok, ktoré zahŕňali:
A) Dokumentáciu interiéru architektonickej kultúrnej pamiatky
(meranie a dokumentácia vybranej časti interiéru historickej budovy a architektonických detailov (dvere, kľučky atď.)
B) Exkurziu v teréne, zameranú na poznanie kultúrnych a historických hodnôt objektov, priestorov a krajiny. Zadanie bolo napísané formou eseje, odborného článku alebo prednášky.
C) Exkurziu vo vybranom historickom objekte, spojenú s prezentáciou predmetu, foriem a nástrojov jednotlivých typov pamiatkových výskumov (architektonického, archeologického a reštaurátorského).
Výstup z predmetu bol písomnou formou interpretácie hodnôt objektu. Tieto cvičenia boli doplnené o praktický tréning zručností tradičných stavebných remesiel ako je tesárstvo, omietanie a kováčske práce. Cieľom týchto školení bolo nielen získanie základných vedomostí a ich praktické overenie, ale predovšetkým vytvorenie priameho – fyzického kontaktu študenta, budúceho architekta, so špecifickou pamiatkou a jej materiálnou a historickou technológiou - dedičstvom predchádzajúcich kultúrnych generácií. Študenti tak mohli získať aj vzťah ku remeselnému detailu a individuálnosti, ktoré sú nevyhnutnými fenoménmi pre prácu architekta v dnešnom prostredí sériových objektov a priemyselných technológií. *(obr. 6, 7, 8)*

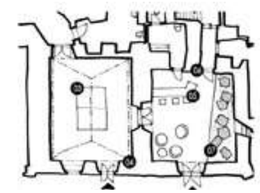

4 Návrh riešenia priestorov na workshope

5 Študentský projekt LIVE STREAM – ako prepojiť pracoviská FA STU v Bratislave a Banskej Štiavnici

Inšpiratívne prostredie Banskej Štiavnice a optimálna kapacita Detašovaného pracoviska (dvadsaťpäť – tridsať študentov) ho predurčili pre výtvarné plenéry, ku ktorým sa neskôr pridal projekt Jesenná univerzita architektúry

3 workshop „Zariaď si svoje Detaško"

(arch. Katariny Voškovej), ktorej sedem ročníkov bolo zameraných predovšetkým na dokumentáciu historického dedičstva Banskej Štiavnice a postupne sa pridávali aj rôzne workshopy zamerané na architektonickú, urbanistickú a dizajnérsku tvorbu. Pracovisko sa stalo miestom niekoľkých kurzov celoživotného vzdelávania pre študentov, zameraných na vybrané aspekty architektonickej tvorby v historickom prostredí v rámci projektu ARCHilab – Creative Architecture Laboratory, miestom pre experimentálne a inovatívne vyučovanie v ateliérovom projekte, zameriavajúc sa na aspekty, ktoré ešte nie sú v učebných osnovách študijných programov fakulty, ako napríklad komunikácia s klientom a psychológia v praxi. V spolupráci s profesionálnym psychológom sa tréningy zamerali na tímovú prácu, vedenie tímu a profesionálnu komunikáciu s klientom. Študenti boli rozdelení do menších skupín, v ktorých si odskúšali nielen úlohu architekta, ale aj jeho klienta alebo pracovníkov odborných orgánov, ktorí hodnotia a schvaľujú ich prácu. V konkrétnych situáciách si overili a otestovali základné nástroje komunikácie, argumentácie a riešenia konfliktov. Koncept školenia bol založený na projektovom vzdelávacom prístupe (project based learning). Svoje skúsenosti si študenti mohli overiť aj na priebežných prezentáciách projektov pred skupinou študentov a pedagógov, založených na konštruktívnej diskusii o počiatočnej analýze a následných koncepčných riešeniach, ktorých cieľom bolo hľadať konkrétne pozitívne a negatívne aspekty ich návrhov. Charakteristickou črtou týchto diskusií sa ukázal byť nedostatok zručností študentov v prezentačných nástrojoch a technikách. Z tohto dôvodu bol do kurzu zahrnutý aj odborný seminár „Ako (sa) prezentovať v architektúre". Cieľom seminára bolo oboznámiť študentov v teoretickej a praktickej rovine s možnosťami prezentácie architektonického návrhu. Seminár bol rozdelený do troch základných blokov:
1. Neverbálna prezentácia (statická) – so základmi grafického návrhu a koncepcie obsahu a formálneho riešenia architektonického výkresu a plagátu. Úlohou študentov bolo upraviť svoju predchádzajúcu prácu na základe poznatkov z teoretickej prednášky s príkladmi.
2. Základy verbálnej prezentácie – obsah a forma, štruktúra a prezentačná hierarchia, vizualizácia, reč, rétorika, technická podpora. Úlohou študentov bolo zvládnuť vizuálnu prezentáciu predchádzajúcich návrhov v kombinácii s hovoreným slovom a osobnou prezentáciou.
3. Neverbálna prezentácia (dynamická) – tipy a triky. Úlohou študentov v tejto časti bolo zvládnuť prezentáciu vlastného návrhu pomocou počítačovej animácie, videa a hudby, bez vlastnej slovnej prezentácie.
Vo všetkých úlohách študenti postupne prezentovali rovnaký architektonický návrh. Cieľom týchto troch blokov bolo nielen zvládnutie rôznych prezentačných nástrojov a techník, ale aj ozrejmenie si rôznych vplyvov na cieľovú skupinu a odpozorovanie rôznej úrovne informačnej a emocionálnej pôsobnosti.

Kapitola 3.: Ako sme (sa) inšpirovali...

Jednou z praktických úloh, ktorú riešili študenti počas svojich pobytov v Banskej Štiavnici, bolo aj hľadanie výstižného názvu pre Detašované pracovisko. Napriek viacerým nápadom a návrhom sa nakoniec spontánne ujal názov „Detaško". Tvar budovy, ktorý svojim zúženým predkom pripomína provu námornej lode a symbolicky preniká do priestoru a čerí „vlny" Radničného námestia, bol zrejme základom pre študentské pomenovanie „Titanic", ktoré sa však (našťastie) neujalo. Bolo však inšpiráciou pre anglický ekvivalent Vzdelávacieho a vedeckovýskumného centra pre obnovu architektonického dedičstva, ktoré zastreší odborné aktivity „Detaška" a ktorého akronym ARCHA (Architectural Research Center on Heritage and Art education) sa stal pozitívnejším symbolom budovy a pracoviska. ARCHA sa snaží byť nielen archou záchrany kultúrneho dedičstva Banskej Štiavnice, ale aj archou dobrých nápadov, inovatívnych metód vzdelávania a budovania tímového a tvorivého ducha.
Skúsenosti z takmer dvojročného pôsobenie na pražskej fakulte architektúry ČVUT nám boli inšpiráciou pre odskúšanie tzv. „vertikálnych" architektonických ateliérov. Hlavnou výhodou tejto pracovnej a edukačnej metódy (aplikovanej aj na iných zahraničných architektonických školách), kde vedľa seba pracujú na podobných témach študenti z rôznych ročníkov, je ich vzájomná spolupráca a spôsob komunikácie. V podmienkach Banskej Štiavnice si túto formu výučby mohli od roku 2016 vyskúšať súčasne študenti 3., 5. a 6. ročníka zamerania A5 (Obnova pamiatkových objektov a súborov), ktorí sa tak mohli od seba navzájom učiť a pomáhať si a aj preto bol tento spôsob výučby študentmi, ktorí ho absolvovali, pozitívne hodnotený. *(obr. 9)*
Logickým dôsledkom bolo, že blokové sústredenia študentov z ateliérovej tvorby, boli často zamerané aj na riešenie aktuálnych problémov tohto mesta. V roku 2016 sa predstavitelia Banskej Štiavnice obrátili na FA STU s požiadavkou spracovania alternatívnych riešení priestoru Trojičného námestia, v najcentrovatejšom centre mesta – iba na skok od budovy Detašovaného pracoviska.

7,8 Tréning tradičných remesiel

10, 11 Súčasný stav a návrh perspektívy Trojičného nám. v Banskej Štiavnici (projekt študentky E. Soókyovej a pedagóga P. Gregora)

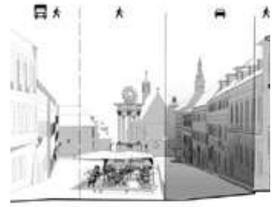

Pri pohľade na bežný každodenný obraz tohto námestia (mimo turistickej sezóny) je nezainteresovaný návštevník prekvapený skutočnosťou, že námestie je plné áut, takmer bez návštevníkov. Niekoľkokrát za rok je námestie miestom pre tradičné remeslá, trhy a rôzne kultúrne akcie. Tieto aktivity sú však ojedinelé a určené najmä pre turistov a ich organizácia v priestore pôsobí skôr chaoticky, než koncepčne. Kedže väčšia plocha námestia je vyhradená pre statickú a dynamickú automobilovú dopravu, počas turistickej sezóny je na námestí viac ľudí, ale ich prítomnosť je dôvodom častých kolízií s automobilovou premávkou. Na základe dohody medzi mestom Banská Štiavnica a Fakultou architektúry v Bratislave (Vzdelávacie a vedecko-výskumné centrum pre obnovu architektonického dedičstva ARCHA) vzniklo niekoľko študentských projektov, ktorých cieľom bolo analyzovať hlavné príčiny nevyhovujúceho stavu námestia a priniesť nové nápady na ich odstránenie. Ich výsledkom je poverenie fakulty spracovaním realizačného projektu tzv. dočasnej pešej zóny na námestí, ktorá by mala prakticky overiť jej perspektívu a prípadnú trvalú realizáciu. *(obr. 10 a 11)*
Magické prostredie Banskej Štiavnice, dnes lokality na Zozname svetového kultúrneho dedičstva UNESCO, už v histórii príťahovalo nielen hľadačov zlata a striebra ale aj rôznych umelcov. Dnes tu tiež žijú, tvoria, i pravidelne vystavujú umelci. Aj táto skutočnosť nás inšpirovala ku realizácii podujatia Schemnitz ARCH+A days (Architecture + Art, podporeného grantom FPU). Dramaturgia podujatia alebo Štiavnických dní architektúry a umenia, vychádza z hlavného cieľa projektu: popularizácie vzájomných priemetov architektúry a súvisiacich umení (vizuálne umenie, scénografia, divadlo, film, hudba a literatúra). Zámerom projektu je predstavovať umelcov žijúcich či tvoriacich v regióne Banskej Štiavnice, umelcov s celoslovenskou pôsobnosťou ako aj s medzinárodným presahom. V doterajších dvoch ročníkoch sa predstavilo spolu štrnásť umelcov (z toho štyria zahraniční), ktorí predstavili svoju tvorbu osobne a aj na formou sprievodnej výstavy. *(obr. 12, 13)*

9 Práca a kritická diskusia v spoločnom „vertikálnom ateliéri"

Detašované pracovisko Fakulty architektúry STU v Banskej Štiavnici, sa za takmer dvadsať rokov svojej existencie stalo trvalou súčasťou pedagogického procesu a vedecko-výskumných aktivít ústavov a pracovísk našej fakulty. Stalo sa aj miestom pracovných stretnutí a dovoleniek, či víkendových pobytov nielen našich zamestnancov, ale aj bývalých študentov, ktorí si sem pravidelne prichádzajú oživovať svoje spomienky na krásu Banskej Štiavnice, ale aj na predchádzajúce štúdium. Aj to nám dáva nádej domnievať sa, že myšlienka spojenia reálnej záchrany historického dedičstva so štúdiom, v ktorej sme aktívne napredovali v posledných piatich rokoch, v teréne prežije aj do ďalšieho storočia.

Príspevok reflektuje činnosť a výsledky Detašovaného pracoviska FASTU v Banskej Štiavnici za obdobie rokov 2013–18, keď sa rozvíjalo pod mojím vedením.

– prof. Ing. arch. Pavla Gregora, PhD.,
vedúci Detašovaného pracoviska FA STU v Banskej Štiavnici,
Zdroj obrázkov: Archív ARCHA –

13 Dizajnér David Karásek (nositeľ Národnej ceny za dizajn ČR) a architekt Peter Moravčík (nositeľ Ceny ARCH) na 2. ročníku Schemnitz ARCH+A days v r. 2017

12 prof. Václav Girsa (viacnásobný držiteľ ocenenia Europa Nostra a Grand Prix ČKA) na 1. ročníku Schemnitz ARCH+A days v r. 2016

POZNÁMKY K TÉMAM SEMESTRÁLNYCH PRÁC

PAVEL PAŇÁK

Freska „Dôsledky dobrého vládnutia v meste" je len časťou alegorického súboru fresiek, ktoré vo svojej zasadacej sieni radnice nechali namaľovať sienski radní Ambrogiovi Lorenzettimu v tridsiatych rokoch rokoch 14. storočia. Je len časťou alegorického súboru fresiek tejto siene. Táto scenéria bola samozrejme politickou objednávkou. Ide o idealizovaný obraz pohodovej každodennosti, ktorú si, pri podrobnom štúdiu jednotlivcov a skupín, na obraze ľahko domyslíme. Deje sa tu obchod, remeslo, vzdelávanie, oddych a všeličo iné. Obraz vypovedá o prosperite a harmonických sociálnych vzťahoch – to všetko pochádza nepochybne z blahodárnych rozhodnutí objednávateľov tejto maľby. Čoho je však na tomto výjave najviac, je architektúra. Tiež je idealizovaná, no v niektorých podrobnostiach Sienu spoznávame. S istou dávkou ironizujúcej nadsádzky potvrdzuje táto freska dávnu pravdu, že architektúra sa rodí v kontexte politickej, ekonomickej a sociálnej reality. V sienskom prípade ide o idealizovanú realitu a je touto realitou rozhodujúco podmieňovaná. Ako učiť to, že táto realita a jej nespočetné odvodené reality navrhovanie architektúry ovplyvňuje popri všetkých náukách a typológii, konštrukcii, stavebnej fyzike či materiálovej a technologickej vede? Ako s dôsledkami tejto reality tvorivo narábať? To je nesmierne rozsiahla téma, a preto chcem hovoriť iba o niektorých jej aspektoch, ktoré pokladám za dôležité. *(obr. 1)*

3

Najdôležitejšiu cenu za európsku architektúru – Cenu Miesa van der Rohe získali v minulom roku holandskí NL Architekti a XVW Architekti za obnovu panelového domu zo sedemdesiatych rokov 20. storočia zvaného Kleiburg, ktorý sa nachádza na amsterdamskom sídlisku Bijlmer. Dom bol určený na zbúranie a mal byť nahradený developersky atraktívnejšou ponukou. Mal tak nasledovať osud susedných domov tohto panelového sídliska. Na tomto príklade tým dôležitým nie je len oprávnená rehabilitácia prefabrikovanej architektúry ako princípu, ale i to, že architekti dokázali využiť potenciál konštrukčno-dispozičnej osnovy pre nové zmenené nároky na bývanie v porovnaní s tými pôvodnými, z čias vzniku domu. Vďaka tomu dom prežil a začal znovu fungovať. Posolstvo tohto ocenenia je jasné, ide o predĺženie životného cyklu zatracovaného domu, oživeného talentovaným narábaním s jeho ešte nedávno spochybňovanými vlastnosťami a to včítane znovuodhalenia jeho betónovej podstaty popretieranej neskôr rôznymi „vypekňovacími" a zútulňovacími nánosmi. Teda obnova, prestavba či dostavba a nie demolácia a nahradenie novým. Inými slovami predĺženie životného cyklu stavby — to je jedna z kľúčových podmienok udržateľnosti – nadchádzajúcej reality. *(obr. 2)*

1

2

Myslieť spôsobom, že báječná krása — novosť je synonymom konzumu, ktorým žijeme, nie je jednoduché. Spájame našu profesiu architektov najmä so spásonosným novým. Tretiacke zadanie v zimnom semestri bolo v tomto zmysle veľmi zaujímavé, témou bola budúcnosť Hurbanových kasární a osobitne objektu na južnej hrane ich nádvoria. Študenti boli motivovaní k voľnému konceptu a mali rozhodnúť o jeho budúcnosti. Je to v podstate zdravý dom, ktorý doslúžil. Tri štvrtiny prác navrhlo objekt zbúrať a nahradiť rôznymi novými figúrami. Iba jedna štvrtina s jeho substanciou rôznym spôsobom pracuje ďalej. *(obr. 3)*

Naše koncepty považujeme za konečné, presne predurčené. Budúcnosť našich architektúr sa však spravidla deje mimo našej vôle. Premena je permanentná a jej podoby považujem za to najzaujímavejšie, čo sa dnes v architektúre deje. Diškurz vstupovania do jestvujúcej architektúry medzi dôslednou obnovou a ostentatívnym novotvarom má mnohé podoby, je mimoriadne bohatý a inšpirujúci. Nové programy, presahujúce tie pôvodné, vstupujúce do podôb architektúry a prispôsobujúce si ju k tomu, čo práve treba. Architektúra pozostávajúca z jestvujúceho a nového je v istom slova zmysle komplexnejšia, než od počiatku racionálne kontrolovaný nový návrh. Vzniká nový útvar re-interpretujúci ten pôvodný vo viacerých významoch.
Kersten Geers a David Van Severen prispôsobujú tento objekt novým zmeneným nárokom. Na jeho plášti čítame decentnú prácu s novými otvormi i pridaným objemom. Čítame tiež viaceré predchádzajúce vrstvy plášťa náznakovo prítomné. Radikálnejšie sa chovajú v jeho vnútri. *(obr. 4)*
Prestavba a prístavba objektu z prelomu 19. a 20. storočia od tých istých architektov je razantnejšia, je príkladom súbežnej prítomnosti dvoch odlišných poriadkov toho istého pôvodu. Výsledok je kultivovaný a radikálny zároveň. *(obr. 5)*

Roger Diener nahrádza chýbajúce fragmenty fasády berlínskeho prírodovedného múzea betónovými prefabrikátmi, starostlivo kopírujúcimi podrobnosti tých zachovaných. Replikuje tektoniku a reliéf a je zároveň úplne súčasný. Predznačuje tak tiež úplne inú priestorovú stratégiu vo vnútri múzea voči tej pôvodnej zaniknutej. *(obr. 6)*

V roku 2015 dostala Cenu DAM (DAM Preis for Architecture in Germany) abstrahovaná obnova Gropiovej vily v súbore učiteľských víl Bauhausu v Dessau. Okrem suterénu zaniknutá architektúra je znovu postavená v pôvodnom vonkajšom objeme a s vyprázdneným vnútrom – je obalom s náznakmi pôvodných prvkov fasády. V kategóriách typológie či iných druhových architektonických kategóriách je artefaktom, ktorý nevieme zaradiť, je postavenou pamäťou vynikajúcej architektúry 20. storočia. Autormi sú Pietro Bruno, Donatella Fioretti a José Guetieréz Marquez.
(obr. 7)

7

Procesy sú v architektúre stále prítomné, podoba takýchto vrstvení či prienikov je spravidla neobyčajne obrazotvorná. Melancholia zanikajúceho sveta, do ktorého sa vkladá nová doba, produkuje sugestívne situácie. Cessina Farnese na Palatine je krížencom antiky, stredoveku a renesancie. Vlastne je recykláciou architektúry takpovediac spod samej seba, vrstvenou pamäťou miesta, do ktorého je vpísaná. Dôležité ale si je uvedomiť si to, že architektúra pochádzajúca z takýchto procesov je v istom slova zmysle racionálna, neplytvajúca. Tu nejde len o kultivovanie vstupovania do historických architektúr – ide o všetku takú architektúru, ktorá síce doslúžila, ale ešte slúžiť môže. Tak ako Nová Cvernovka v bývalej škole alebo Mlynica od GutGut architektov. Myslím, že podiel tejto témy by mal výrazne vzrásť v zadaniach krížom cez všetky semestre a ročníky. V nej je aspoň taký tvorivý potenciál ako v novej, iba málo predurčenej úlohe. Znamená to iste viac limitov – tieto však talentovaného tvorcu podnecujú. A nás to má učiť nechovať sa pri každej príhodnej výzve s jestvujúcou architektúrou ľahkovážne. *(obr. 8)*
Schopnosť prijať premenu v budúcom užívaní stavby je jednou z kľúčových podmienok jej životného cyklu, ktorá je okrem iného významne podmienená „otvorenou" konštrukčnou osnovou a materiálovou koncepciou návrhu. V tejto dobe vlády obrazu vecí nad vecami samotnými je produktom architektonickej obraznosti forma, či lepšie obraz tejto formy, ktorý je zároveň aj dominujúcou ambíciou tvorivosti. Tak tomu je v architektonickej praxi i na školách architektúry. Konštruovanie sa síce na školách v rôznej miere učí, zriedkavé sú však situácie, kedy je samotná konštrukcia nosnou architektonickou ideou: keď konštrukcia primárne ovplyvňuje výraz, keď nastáva dvojjedinnosť napríklad ako u dobrých mostov a v situáciách, kedy architektúra oslavuje sama seba svojou vlastnou konštrukciou. To sa týka najmä semestrálnych prác na záver štúdia.

4

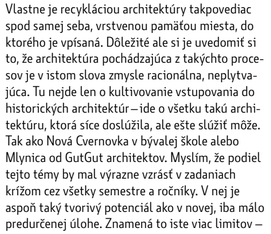

5

6

8

9

Konštrukcia Dedečkovej a Miňovského plytkej kupoly v aule SPU v Nitre je vynikajúcou ukážkou integrity formy a jej skonštruovania. V našich slovenských reáliách je ojedinelou podobou vlastne dávnej staviteľskej ambície. *(obr. 9)*
Obdobný plytký guľový vrchlík, ibaže podstatne väčšieho priemeru, zakrýva klaster bielych kubusov, inšpirovaný hustou mestskou štruktúrou arabského mesta. Nedávno otvorený Nouvelov Louvre v Abu Dhabi je kontextuálny aj oceľovou konštrukciou kupoly, ktorá slúži ako veľký filter slnka. Je to abstrahovaný ornament, prítomný v arabskej architektúre, pochádzajúci z potreby regulácie tamojšej klímy. *(obr. 10)*

Škola v Leutschenbachu pri Zürichu až po podrobnom spoznaní prezrádza svoju neobyčajnú konštrukčnú osnovu, ktorú kubusovitý obal iba naznačuje. Christian Kerez mnohé svoje koncepty formuluje cez hľadanie iných, trúfalých i vedome rozporuplných interpretácií konštrukcie ako východiskovej idei. Model nosnej osnovy jeho školy mal na benátskom Bienále 2010 vyhradený samostatnú sálu. *(obr. 11)*

Svoj Equilibrium house architekt Antón García-Abril završuje dvojtonovým nahrubo pritesaným kameňom. Tento slúži ako kontraváha jeho sústavy vzájomne sa vyvažujúcich a špirálovite

10

11

12

stúpajúcich nosných elementov stavby. Jeho kameň je alegóriou kleniaka, završujúceho a zároveň podmieňujúceho princíp klenby v úplne inej schéme síl tečúcich konštrukciou. *(obr. 12)*

Conzettov most vo Vals je kamennej a betónovej konštrukcie. Jurg Conzett je vynikajúcim staviteľom mostov – v tomto prípade inšpirovaný kameňom, ktorý bol v minulosti jediným materiálom ovládnutia ťahu preklenutia pre robustné konštrukcie odolné povodniam. *(obr. 13)*

Múzeum bane zinkovej rudy v Nórsku od Petra Zumthora je súborom roztrúsených neveľkých, dechtom napustených objektov, inšpirovaných pomocnými drevenými konštrukciami, ktoré charakterizovali tento druh ťažby. *(obr. 14)*

Sídlo chýrnej nadácie Feltrinelli od Jackquesa Herzoga a Pierra de Meurona stojí v stope zaniknutých milánskych hradieb. Je hustým skeletom v celej svojej 200 metrovej dlhej figúre. Tento hustý skelet je jedinou témou architektúry, je jediným opakujúcim sa travé. To podstatné, čo nám hovorí je, že repetícia vlastní neobyčajne silný výtvarný výraz. Často na to zabúdame, pretože ju pokladáme za banálnu. *(obr. 15)*

15

14

Určite nechcem v týchto príkladoch nabádať k sebastredným gestám prostredníctvom konštrukcie, hoci by sme aj to mohli prisúdiť niektorým príkladom. Hovorím to kvôli prinavráteniu konštruovania do našich konceptov, ide o dôležitý potenciál tvorivého premýšľania.

Paradoxne podivuhodné je, že kým udržateľnosť je vlastne — a právom — dominujúcou témou, budovy sa stávajú stále menej permanentné, trvácne, teda vlastne menej udržateľné. Navrhujeme špecificky predurčené dispozície s prislúchajúcou „špecializovanou" konštrukčnou osnovou. Pri obaloch nemyslíme na trvácnosť, v lepšom prípade na ich recyklovateľnosť, a teda na vlastnosti predurčujúce budúcu zmenu funkcie. Staviame v realite kde dominujú ambície developerov a ich čo najväčší profit.
Podoba výuky ku trvácnosti, „staviteľskej" solídnosti okrem mnohého iného tkvie vo výuke o materiáloch, povrchoch a ich podrobnostiach, bez nich totiž nejestvuje celistvosť architektúry, ktorá je podstatným kritériom kvality. Detail, či bližšia výpoveď o materialite návrhu v semestrálnom projekte spravidla chýba alebo je prekopírovaný z produktových prospektov. Trh ponúka mimoriadne veľa produktov. V našej ranokapitalistickej developerskej realite to znamená, že úspešné sú tie projekty, ktoré sú lacné a kvalitu iba predstierajú. Predstierajú to, čím nie sú. Ak by som symboliku prítomnú v reči architektúry chcel pomenovať pejoratívnou nadsádzkou, tak potom architektúra vlastne väčšinou predstiera to, čím nie je a deje sa to v celých jej dejinách.

Žliabky triglitu antického chrámu predstierajú čelá dávnych drevených trámov a celá táto korintská paráda historizujúcej éry je vlastne oceľovým stĺpom. *(obr. 16)*

13

16

Vždy však bol prítomný intelekt a zručnosť prostredníctvom remesla, bola prítomná kultúra práca – murárska, štukatérska, kamenárska, tesárska a rôzna iná. Profilovanú rímsu dnes nahrádza „polystyrénový" výlisok s nulovou hodnotou kultúry, ktorá ho vytvorila. Verím na to, že človek prítomnosť tejto kultúry v domoch vedome a podvedome číta. Z prítomnosti kultúry v dome pochádza veľký podiel rešpektu k architektúre. *(obr. 17)*

Mnohé remeslá celkom samozrejme a prirodzene zanikli. Vznikajú však nové postupy i materiály. Um a zručnosť sú prítomné iným spôsobom. Táto stena vinárstva vo Fläsch dvojice Valentina Beartha a Andrey Deplazes sú panely vymurované naprogramovaným robotom na zürišskej ETH. V skutočnosti sa v tejto oblasti deje mimoriadne veľa zaujímavého. *(obr. 18)*

Často hovoríme o atmosfére v súvislosti s architektúrou. Myslím, že to znamená najmä akým spôsobom nám ju sprostredkúva svetlo. Ako si svetlo do architektúry „líha" cez vlastnosti jej povrchov. Omazaná tehla, neohobľované dosky podbitia stropov, surový betón – van der Laanov kláštor vo Vaals. */obr.19/*

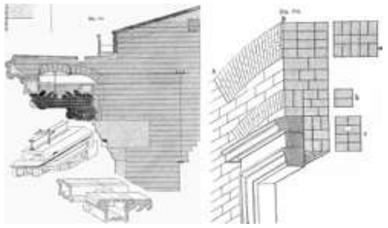

17

Dostavba baselského Kunsthausu od Emanuela Christa a Stephana Gantenbeina je prostá kubusovitá figúra, ktorej mimoriadny zjav tkvie v textúre jej povrchu, a ktorá cituje horizontalizujúci charakter pôvodnej budovy na druhej strane ulice. Vďaka jemnému reliéfu povrchu budova rôzne reaguje na meniace sa svetlo a svoju telesnosť tak sprostredkúva pozorovateľovi na viacero spôsobov. Jednoduchý tehelný reliéf predstavuje striedavé vystupovanie každého druhého radu, mäkké líce tehly a hrubú, jemne zapustenú maltovú špáru. Pozoruhodný je rad tehál s vybratím, pozdĺž ktorého sú osadené pásy LED-diód. Tieto podľa potreby svojim svetlom eliminujú vlastný tieň v hĺbke vybrania tehly. Svetelná hra – spravidla pohyblivý nápis, oznamujúci aktuálnu výstavu. Je to dnešný pásový reklamný „screen" alebo dávny reliéfny vlys završujúci stavbu? Všetko je v jedinom materiáli plášťa – obyčajnej tehle. *(obr. 20,21)*

Zdanlivo prosté okno na Olgiatiho múzeu národného parku Žernez po podrobnom pozorovaní vyjaví mimoriadnu architektovu pozornosť i staviteľovu starostlivosť. Tieň z jemného tektonického posunu, ostré hrany liateho betónu bez fazety, v líci steny vsadený betónový prefabrikát ako interpretácia parapetnej rímsy, zapustené okenné profily a ten, ktorý zapustiť nemožno, je z mosadzného plechu. Táto jednoduchosť je v skutočnosti neobyčajne náročná, čítame z nej silnú architektovu vôľu, znaky obvyklých kompromisov v takýchto pozíciách nie sú prítomné. *(obr. 22)* Zumthorovo kukátko je síce drobnosťou, dokazuje však, že pre majstra-architekta nejestvuje rozdiel medzi veľkou a celkom drobnou úlohou. *(obr. 23)*

Téma materiálu je v študentskej práci prítomná vizualizáciou. Jeho obvyklý repertoár je pohľadový betón, corten, perforovaný plech, zvislé drevené latovanie a popred všetko, ak treba, zvislá zeleň. Bez hlbšej výpovede je táto tematika zredukovaná na povrchné klišé.

20

21

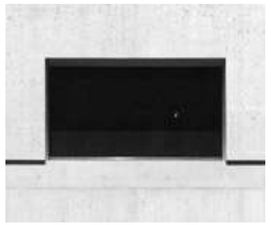

22

23

A tu predsa nejde o to, aby sa študent stal brilantným znalcom podrobností – veď tie sa v budúcej praxi naučí. Ide o to, aby porozumel dôležitosti detailu a charakteru materiálu, ale nielen zo stavebno-technických i fyzikálnych dôvodov. Musí byť vedený k porozumeniu, že materiál, jeho podrobnosti, v súlade či v kontraste so susednými sú dôležitým nástrojom reči jeho návrhu, že to je kritickou podmienkou spomínanej celistvosti architektúry. Nevyhnutné je, aby študent pochopil, že dnešná bohatá ponuka možností nevedie priamo k architektúre, ktorá je zmysluplná a podnecuje ducha. Taká architektúra pochádza len z premýšľania, talentu a oduševnenia k tejto profesii.

V storočí, z ktorého pochádza úvodná sienska freska, bol nositeľom našej profesie staviteľ. A mnoho z toho, o čom tu hovorím vlastne patrí do obsahu spochybňovanej a akademicky nehodnej kategórie staviteľského umenia. No osobne vnímam v tomto pojme mimoriadnu komplexnosť tém, ktorým už je a celkom iste bude aj nadalej architektúra a jej výuka v prítomných a nadchádzajúcich globálnych realitách vystavená.

– Ing. arch. Pavel Paňák, hosťujúci profesor na FA STU –

KNIŽNICA FA STU
ZA ROKY 2010–2018

ZAMERANIE

Knižnica Fakulty architektúry STU *(ďalej Knižnica FA)* je akademickou knižnicou, vedecko-informačným, bibliografickým, koordinačným a poradenským pracoviskom fakulty, ktoré poskytuje knižnično-informačné služby pre pedagogický a výskumný proces. Špecializuje sa na sprístupnenie odbornej knižnej, časopiseckej a študijnej literatúry *(klasické a elektronické informačné zdroje)* v súlade so študijnými programami fakulty (architektúra, urbanizmus a dizajn) a s príbuznými a súvisiacimi odbormi výučby. Je pracoviskom, kde sa centrálne registrujú výstupy umeleckej a publikačnej činnosti, ako aj citačné ohlasy tvorivých pracovníkov a interných doktorandov fakulty.

ROZVOJ KNIŽNICE FA

Rok 2010 sa stal pre Knižnicu FA STU kľúčovým medzníkom v jej existencii ako samostatne fungujúcej akademickej knižnice *(do r. 2005 pod názvom ŠIS – Študijné a informačné stredisko)*. Realizáciou projektu kompletnej rekonštrukcie priestorov po dislokovanom Centre VTI SR *(od r. 1948 Slovenská technická knižnica)* sa tak vytvorili výnimočné reprezentačné priestorové možnosti, a tým priaznivé podmienky pre modernizáciu knižnice Fakulty architektúry.

Významné udalosti:

- **12.4.2010 slávnostné otvorenie zrekonštruovaných priestorov** za účasti ministra školstva prof. Ing. Jána Mikolaja, CSc., rektora STU prof. Ing. Vladimíra Báleša, DrSc., dekana Fakulty architektúry prof. PhDr. Ľudovíta Petránskeho, DrSc., ostatných členov vedenia FA STU a ďalších hostí,
- **11.10.2010 otvorenie funkčnej knižnice** za účasti dekanky Fakulty architektúry doc. Ing. arch. Ľubice Vitkovej, PhD.

Cieľom rekonštrukcie bola revitalizácia priestorov knižnice v duchu pôvodného návrhu z 50. rokov 20. storočia od architekta prof. Emila Belluša. Na novom návrhu priestorov sa podieľali:

– architektonický návrh: doc. Ing. arch. Branislav Somora, PhD. a kol.,
– realizačný projekt stavebných úprav: t. č. Ing. arch. Milan Andráš, PhD. a kol.,
– projekt interiéru: doc. Ing. arch. Branislav Somora, PhD. a t. č. doc. Ing. arch. Vladimír Šimkovič, PhD.
– návrh a realizácia nového obslužného pultu: doc. Ing. arch. Branislav Somora, PhD. a Ing. arch. Irena Dorotjaková.

V priestoroch knižnice sa použil originálny reštaurovaný Bellušov mobiliár, ktorý bol doplnený moderným prvkami (nové regály a obslužný pult, knižničné PC stanice, WiFi), aplikovalo sa nové technologické vybavenie (ochranný systém knižničných fondov, elektronický prístupový systém pri vstupe do knižnice, monitorovací kamerový systém a i.), čím bol vytvorený pre používateľov knižnice plne funkčný a atraktívny priestor na individuálne alebo skupinové štúdium a získavanie potrebných informácií či už v klasickej printovej alebo digitálnej forme.

PRIESTOROVÉ VYBAVENIE

- Zrekonštruované priestory Knižnice FA majú celkovú plochu 590 m^2 (pre používateľov je k dispozícii 471 m^2);
- Knižnica a samostatná študovňa (spolu 100 študijných miest) sú centrom pre individuálne vzdelávanie, prípravu pracovných zadaní, miestom skupinových konzultácií a výmeny informácií;
- Samostatná študovňa – príležitostne sa využíva aj na prezentácie, vzdelávacie akcie, krsty kníh a panelové diskusie za účasti autorov, editorov a recenzentov publikácií.

ROZŠÍRENIE A MODERNIZÁCIA SLUŽIEB OD 2010–2018

V apríli 2010 boli slávnostne otvorené len novozrekonštruované priestory pre Knižnicu FA STU. V tom čase prevádzka akademickej knižnice pôsobila ešte v pôvodných nevyhovujúcich priestoroch s rozlohou 174 m^2 (pre používateľov bolo k dispozícii len 122 m^2). Presťahovať a sfunkčniť fakultnú knižnicu do začiatku zimného semestra 2010/2011, postupne zavádzať nové informačné technológie, rozširovať a inovovať knižničné služby a procesy v novootvorených priestoroch sa stalo už úlohou pracovného tímu knižnice pod vedením novej vedúcej PhDr. Kristíny Raitlovej.

Dňa 11. októbra 2010 sa brány zmodernizovanej Knižnice FA otvorili študentom, doktorandom, pedagogickým a výskumným pracovníkom fakulty. Tentoraz však už s „user-friendly" rozmiestneným knižničným fondom a so systémom informačných tabúľ a popisiek pre ľahšiu orientáciu, so sfunkčneným on-line katalógom a výpožičným systémom. Ďalej to boli turnikety napojené na AIS, funkčná počítačová sieť a používateľské PC stanice a ďalšie nevyhnutné činnosti pre kvalitné fungovanie knižnice.

Skenovacie pracovisko

Otvorenie knižnice v danom termíne bolo možné uskutočniť len vďaka pracovnému nasadeniu tímu pracovníkov knižnice pri zrealizovaní časovo náročných spracovateľských činností a za súčinnosti pracovníkov útvarov Hospodárskej správy a Výpočtového strediska fakulty, ako aj dodávateľských firiem.

Súčasný tím knižnice tvoria pracovníčky Mária Filová, Beáta Farkašová, Bc. Ľubica Kováčová, Lýdia Ondrušíková a Mgr. Iveta Štenclová. Od roku 2010 v knižnici ešte pracovali Oľga Dullová, Mgr. Ľubica Horváthová, Mgr. Alena Madarásová a Ľubica Palovičová.

Hlavné priority Knižnice FA:

Knižnica, ako podporné pracovisko fakulty, sa zameriava na hlavné cieľové skupiny, t. j. študentov 1. a 2. stupňa štúdia, doktorandov, pedagógov a výskumných pracovníkov fakulty. S tým súvisia aj jej hlavné priority, čo je:

- **Pravidelné doplňovanie odbornej literatúry,** knižného a časopiseckého fondu a prístup k elektronickým informačným zdrojom na podporu pedagogického procesu a výskumnej činnosti fakulty. Zabezpečenie dostupnosti základnej a odporúčanej študijnej literatúry k predmetom študijných programov fakulty je realizované v súčinnosti s odporúčaniami pedagógov a potrebami študentov fakulty. Uvedené činnosti, ktoré knižnica zastrešuje, sú jedným z akreditačných kritérií hodnotenia vysokej školy.
- **Registrácia zrealizovaných výstupov publikačnej a umeleckej činnosti tvorivých pracovníkov a doktorandov fakulty** v intenciách platnej legislatívy a pravidelne aktualizovaných metodických pokynov. Neodmysliteľnými činnosťami pracoviska je poskytovanie adekvátnych konzultácií autorom fakulty v oblasti publikovania a realizácie umeleckých výstupov, kontrolná činnosť zaevidovaných záznamov v príslušných databázach ARL, CREPČ a CREUČ a taktiež archivácia odovzdaných podkladov k evidencii výstupov v knižnici. Zaevidovaná publikačná a umelecká činnosť patrí k významným kritériám hodnotenia vysokej školy, ako pri jej akreditácii, tak aj pri predkladaní projektov, grantov, kvalifikačných postupoch, ale aj pri rozpise dotácií z rozpočtu MŠVVaŠ SR.

Dôležité zmeny po roku 2010 týkajúce sa čitateľov Knižnice FA:

- **Voľný prístup k celému knižničnému fondu** *(knižné publikácie, domáce a zahraničné periodiká, skriptá a učebnice, monografie, zborníky, encyklopédie, dizertačné a habilitačné práce a i.).* Táto zmena si však vyžiadala navrhnúť a vytvoriť nový systém lokačných signatúr pre potreby vyhľadávania dokumentov v on-line katalógu a ich následnej lokalizácie vo voľne prístupnom fonde knižnice. Knižné publikácie boli zaraďované podľa navrhnutého tematického triednika korešpondujúceho so študijnými programami fakulty a súvisiacich odborov, ktorý vytvorila Ing. arch. Irena Dorotjaková.

Knižnica FA STU

- **Predĺženie otváracích hodín knižnice** – počas štyroch pracovných dní v nepretržitej prevádzke od 8:30 do 18:00 hod., čím sa vyšlo v ústrety potrebám našich študentov. Rozsahom sa zaraďujeme medzi knižnice s najdlhšími prevádzkovými hodinami v rámci STU.

Technické vybavenie a systémy, ktoré zásadne skvalitnili poskytované služby:

- **stály prístup k internetu** – WiFi, sieťové prípojky – *od roku 2010/2011;*
- **samoobslužný kopírovací stroj** na samoobslužné kopírovanie formátov A3 a A4 – *od roku 2011;*
- **skenovacie pracovisko** – súčasný stav: 3 skenery na samoobslužnú digitalizáciu dokumentov formátov A3 a A4 a 2 PC s prístupom na internet – *zriadené v r. 2013 na základe mimoriadnej finančnej podpory dekanky a vedenia fakulty; v r. 2016 zo získaných finančných prostriedkov z projektu FPU bol zakúpený 1 skener na skenovanie kníh formátu A4 a 1 skener ako náhrada za poškodený skener;*
- **10 PC staníc** určených prioritne pre študentov fakulty s prístupom k elektronickým informačným zdrojom a internetu (licencované databázy, kolekcia e-bookov, e-časopisy, služba STN-online, a i.) – *inovácia PC staníc v r. 2013 sa uskutočnila za mimoriadnej finančnej podpory dekanky a vedenia fakulty;*
- **nový knižničný systém ARL** implementovaný v rámci fakultných knižníc STU (databáza evidencie publikačnej činnosti STU, evidencia knižničného fondu, on-line katalóg knižnice, výpožičný systém) – *od roku 2015;*
- **4 tablety** pre prácu s internetom a elektronickými informačnými zdrojmi – *poskytnuté knižnici ako dar; od r. 2017 sa požičiavajú študentom v priestoroch knižnice;*
- **dataprojektor a premietacie plátno** (vybavenie samostatnej študovne) – *od r. 2010;*
- **7 PC, 1 multifunkčná veľkokapacitná sieťová tlačiareň (kopírovanie, skenovanie), 2 stolné tlačiarne** – *pre potreby pracovníkov knižnice; priebežná inovácia v r. 2010–2018.*

Sprístupnené elektronické informačné zdroje:

- **licencované databázy sprístupnené v rámci národného projektu NISPEZ** – WoS, SCOPUS, ScienceDirect, Wiley Online Library, SpringerLink, Taylor&Francis, Knovel, Engineering Village, a i. *(dlhodobý prístup pre celú STU; na knižničných a fakultných PC);*
- **služba STN-online** s prístupom k plným textom technických noriem *(licencia STU; od r. 2013 len na 2 knižničných PC);*

- **profilové e-časopisy** – Detail, Architectural Record, Architectural Review, Arkkitehti (ARK), Domus, Baumeister, Topos, ARCH, Eurostav, Designum – prístup k vybraným elektronickým verziám časopisov s nákupom ich printových verzií *(prístup len pre FA; od r. 2014 na knižničných PC);*
- **e-booky prevažne z oblasti architektúry, ale aj urbanizmu a dizajnu – ide o výber kolekcie 88 plnotextových elektronických kníh z DB DeGruyter na základe odporúčaní pedagógov fakulty** *(stály prístup pre FA zo získaných finančných prostriedkov z projektu FPU; od r. 2017 na knižničných a fakultných PC);*
- **databáza DETAIL inspiration** – viac ako 3 300 národných a medzinárodných projektov so zameraním na architektúru a stavebné detaily, vhodná pre teoretický výskum aj ideovú a tvorivú inšpiráciu *(ročný prístup pre FA; apríl 2018 – marec 2019 len na 3 knižničných PC).*

Knižnica FA zabezpečuje/vykonáva/spracováva:

- **pravidelnú akvizíciu odbornej a študijnej literatúry,** doplňovanie knižničného fondu relevantnými informačnými zdrojmi s cieľom dostatočného informačného zabezpečenia študijných programov fakulty; knižničný fond sa nepretržite dopĺňuje podľa pridelených finančných prostriedkov z dotácií FA STU, získaných grantov, príp. sponzorských darov a výmenou publikácií;
- **pravidelný odber a archiváciu profilových domácich a ťažiskových zahraničných periodík** *(v printovej a elektronickej verzii);*
- **výpožičné, konzultačné a rešeršné služby** prioritne cieľovým skupinám knižnice;
- **krátkodobé bezplatné skúšobné prístupy k profesionálnym elektronickým informačným zdrojom** *(napr. vydavateľstiev Taylor&Francis, Birkhäuser, Oxford University Press, a i.);*
- **zoznamy študijnej literatúry pre 1. a 2. stupeň štúdia s pridanou hodnotou dostupnosti základnej a odporúčanej literatúry vo fondoch knižnice** (študijná literatúra je prevzatá z informačných listov k predmetom študijných programov) – aktualizované a sprístupnené na webovej stránke knižnice;
- **pravidelnú aktualizáciu webovej stránky knižnice;**
- **informovanie o plánovaných seminároch / webinároch** pre doktorandov a tvorivých pracovníkov *(ScienceDirect, WoS, SCOPUS, Journal Citation Reports a i.);*
- **prezentácie knižnično-informačných služieb pre študentov 1. ročníkov** v priestoroch knižnice v rámci úvodných prednášok do štúdia; prezentácie pre vyššie ročníky na základe požiadaviek pedagógov; prezentácie jednotlivcom a skupinám podľa požiadaviek;
- **prezentácie činnosti knižnice a jej služieb zahraničným študentom fakulty a študentom ERASMU v anglickom jazyku.**

Knižnica FA získala granty:

- r. 2016 – z FPU na realizáciu projektu č. 16-611-03686 „*Modernizácia služieb Knižnice Fakulty architektúry STU*" – boli zakúpené 2 skenery pre skenovacie pracovisko knižnice;
- r. 2016 – z FPU na realizáciu projektu č. 16-613-03703 „*Akvizícia Knižnice Fakulty architektúry STU*" – bol zakúpený stály prístup ku kolekcii e-bookov DeGruyter a boli doplnené relevantné odborné publikácie a chýbajúca študijná literatúra najmä z oblasti dizajnu;
- r. 2013 – z Fondu architekta Emila Belluša na renováciu pôvodnej bellušovskej vitríny umiestnenej v študovni (výstava študentských modelov);
- r. 2012 – z Fondu architekta Emila Belluša na realizáciu stálej expozície predmetov osobného charakteru architekta Emila Belluša v priestoroch knižnice. Výstavné vitríny boli vyhotovené aj za finančnej podpory firmy TECHO, s.r.o.

V študovni Knižnice FA sa konali panelové diskusie v rámci špecializovaného programu na prezentáciu výsledkov výskumu na FA STU. Knižnica participovala na organizácii panelových diskusií s autormi, recenzentmi a ďalšími hosťami nasledovných publikácií:

- r. 2011 – DULLA, M.: Architekt Emil Belluš
- r. 2012 – POHANIČOVÁ, J.: Výnimočné stavby dlhého storočia;
  LALKOVÁ, J. a kol.: Nekropolná architektúra
  VOŠKOVÁ, K.: Anatómia historického domu
- r. 2013 – MITÁŠOVÁ, M. (ed.): Oxymoron a pleonasmus
  MORAVČÍKOVÁ, H. a kol.: Moderné a/alebo totalitné v architektúre 20. storočia na Slovensku
- r. 2016 – MORAVČÍKOVÁ, H. a kol.: Ročenka slovenskej architektúry 2014/2015

V roku 2015 sa uskutočnili v priestore študovne krsty vedeckej monografie BACOVÁ, A.– PUŠKÁR, B.–VRÁBLOVÁ, E.: Nové modely bývania/Neue Wohnmodelle a umeleckej monografie Miroslav Zvonek 6.60.600.

PC stanice s prístupom na internet, ElZ, e-booky a e-časopisy

NÁVŠTEVNOSŤ KNIŽNICE FA

Modernizácia priestorov, technického vybavenia a služieb akademickej knižnice, pravidelné dopĺňovanie a voľný prístup k fondu a k elektronickým informačným zdrojom, ako aj predĺžené otváracie hodiny majú značný vplyv na vyššiu návštevnosť novovybudovanej knižnice. V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi klesá na našej fakulte počet študentov všetkých stupňov štúdia, do veľkej miery spôsobený demografickým vývojom populácie, čo sa úmerne prejavuje na návštevnosti knižnice. V posledných rokoch v knižnici registrujeme návštevníkov nielen z iných fakúlt STU, ale aj externých používateľov.

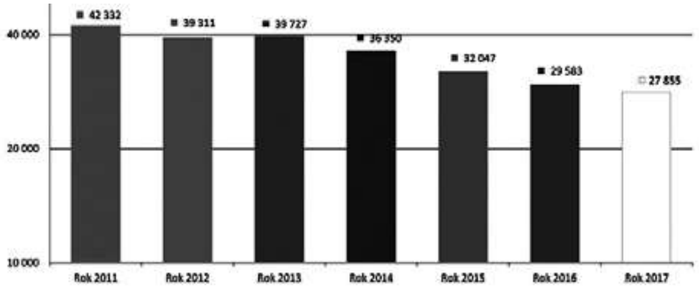

Vysvetlivky: Knižnica FA bola v nových zrekonštruovaných priestoroch sprístupnená 11. októbra 2010. Do 21. decembra 2010, t.j. za 2,5 mesiaca od jej otvorenia, sme zaregistrovali vysokú návštevnosť prevádzky knižnice – 8 327 návštevníkov. Kvalifikovaný odhad návštevnosti samostatnej študovne, ktorá nie je vybavená turniketmi s počítadlom návštevníkov, sa pohybuje okolo 10 000 návštevníkov/ročne.

PREHĽAD ZÁKLADNÝCH ÚDAJOV O KNIŽNICI FA ZA ROKY 2010–2017

Základné údaje	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Počet knižničných jednotiek (KJ): centrálna knižnica + čiastkové knižnice na ústavoch (ČK)	15 001	15 702	15 479	16 165	16 577	17 041	17 496	18 353
Počet odoberaných titulov periodík	91	84	73	66	67	60	69	64
– z toho zahraničné	41	40	39	34	36	38	37	37
Prírastok KJ do fondu: centrálna knižnica + ČK	302	701	556	686	412	464	455	505
Registrovaní používatelia	1 711	1 599	1 475	1 387	1 193	1 016	961	1 191
Výpožičky celkom	62 218	66 304	69 134	69 395	66 334	65 489	67 251	71 684
– z toho prezenčne	58 483	60 596	63 360	63 822	60 878	60 567	62 640	67 283

Vysvetlivky: 1/ Do prírastkov KJ v centrálnej knižnici a na ústavoch sú zahrnuté publikácie, ktoré boli získané kúpou, darom alebo výmenou. Bakalárske a diplomové práce študentov fakulty v nich nie sú zahrnuté.
2/ Prezenčné výpožičky (t.j. výpožičky v priestoroch knižnice) sú uvedené na základe kvalifikovaného odhadu knižnice.

– PhDr. Kristína Raitlová, vedúca Knižnica FA –

PUBLIKAČNÁ ČINNOSŤ FA STU ZA ROKY 2010–2017

Publikačná činnosť vysokoškolských pedagógov, vedecko-výskumných pracovníkov a doktorandov patrí k významným kritériám hodnotenia kvality činnosti vysokej školy. Hodnotenie parametrov publikačnej činnosti je nevyhnutné pre potreby akreditačného procesu, pri predkladaní projektov, grantov, pri kvalifikačných postupoch, ale súvisí aj s prideľovaním finančných dotácií z MŠVVaŠ SR. Projekt Centrálneho registra evidencie publikačnej činnosti vznikol v roku 2007 pod gesciou Ministerstva školstva SR. Výstupy publikačnej činnosti sa v rokoch 2010 až 2012 evidovali v zmysle Smernice č. 13/2008-R MŠ SR zo 16. októbra 2008 o bibliografickej registrácii a kategorizácii publikačnej činnosti, umeleckej činnosti a ohlasov.
Výrazné zmeny v evidencii publikačnej a umeleckej činnosti s platnosťou od 1.1.2013 priniesla až novela Zákona č. 455/2012 Z. z. o vysokých školách a Vyhláška č. 456/2012 MŠVVaŠ SR o CREPČ a CREUČ, ktoré procesne zjednotila oba registre. Celý proces registrácie a realizácie hodnotenia kvality publikačnej činnosti a umeleckých výstupov tak získal oporu v zákone. V zmysle vyhlášky č. 456/2012 boli vypracované a vydané nové metodické pokyny pre evidenciu publikačnej a umeleckej činnosti, ktoré sa každoročne aktualizujú.

POROVNANIE PUBLIKAČNEJ ČINNOSTI FA STU ZA ROKY 2010 AŽ 2017 – POČTY PUBLIKÁCIÍ V SKUPINÁCH A1, A2, B, C, D

SKUPINY PUBLIKAČNEJ ČINNOSTI	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Skupina A1 - vedecké monografie; kapitoly a štúdie vo vedeckých monografiách (AAA, AAB, ABA, ABB, ABC, ABD)	6	5	9	6	14	11	7	12
Skupina A2 - VŠ učebnice, skriptá; odborné a umelecké monografie; zostavovateľské práce (ACA, ACB, BCI,BAA, BAB, CAA, CAB, FAI) a i.	31	16	24	17	17	18	13	16
Skupina B - ved. a odb. práce v karentovaných časopisov (ADC, ADD, BDC,BDD);	0	0	0	3	5	3	7	2
- patenty, objavy, prihlášky dizajnov, ochranných známok (AGJ) *	0	0	0	9	1	8	4	3
Skupina C - vedecké a odborné práce v časopisoch, ktoré sú indexované vo WoSa SCOPUS (ADM, ADN, BDM, BDN) **	0	0	0	1	5	18	7	8
Skupina D - vedecké práce v zahr. a dom. recenzovaných zborníkoch (AFA, AFB, AFC, AFD, AEC, AED) a v zahr. a dom. ved. časopisoch (ADE, ADF); abstrakty vo ved. zborníkoch (AFE, AFF, AFG, AFH); kapitoly vo VŠ učebniciach (ACC, ACD)	201	185	169	270	183	147	158	122
Skupina D - odborné práce v odborných dom. a zahr. časopisoch (BDE,BDF); kapitoly v odborných a umeleckých monografiách (BBA, BBB, CBA,CBB); umelecké práce a preklady v časopisoch (CDE, CDF)	395	311	259	154	117	105	120	96
Nedotované publikácie - odborné práce v zahr. a dom. odborných zborníkoch konferenčných a nekonferenčných (BEE, BEF); správy o vedecko-výskumných úlohách; dizertačné práce; recenzie; rozhovory; kategória GII, GHG a i.	4	10	222	216	197	157	135	95
SPOLU:	637	527	683	676	539	467	451	354

*Vysvetlivky: * Kategória AGJ bola v rámci evidencie CREPČ zaradená do skupiny B. Na základe novej metodiky k dotáciám na r. 2017 a 2018 bola kategória AGJ vyčlenená zo skupiny B a hodnotená samostatne.;*
*** Nové kategórie skupiny C stanovila vyhláška 456/2012 Z.Z. s platnosťou od roku 2013 (preto sú v r. 2010–2012 nulové hodnoty). Počty kategórií pôvodnej skupiny C sú preradené do skupiny D;*
Evidencia publikačnej činnosti za rok 2017 bola ukončená (stav počtu publikácií je k uzávierke databázy CREPČ k 31.03.2018); v čase odovzdania príspevku výstupy skupiny A1 neboli ešte verifikované.

POROVNANIE PUBLIKAČNEJ ČINNOSTI FA STU ZA ROKY 2010 AŽ 2012 – POČTY PUBLIKÁCIÍ V SKUPINÁCH A1, A2, B, C, D

Graf prezentuje porovnanie publikačnej činnosti v období rokov 2010 až 2012, v ktorom platila smernica č. 13/2008-R MŠ SR

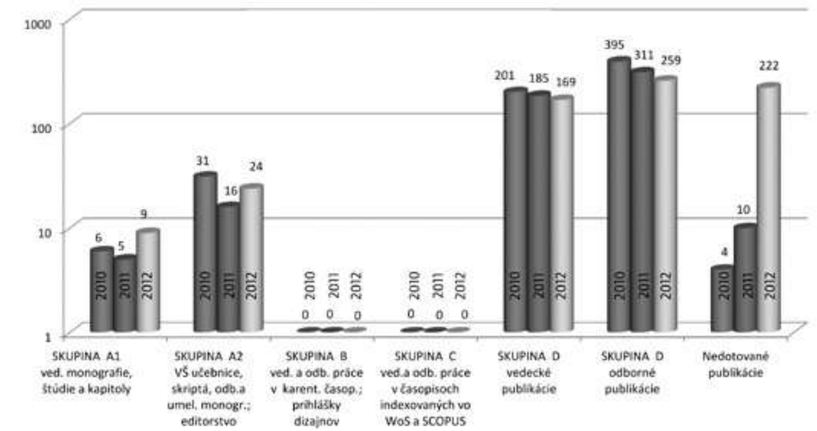

POROVNANIE PUBLIKAČNEJ ČINNOSTI FA STU ZA ROKY 2013 AŽ 2017 – POČTY PUBLIKÁCIÍ V SKUPINÁCH A1, A2, B, C, D

Graf prezentuje porovnanie publikačnej činnosti v období rokov 2013 až 2017, v ktorom už platila nová Vyhláška č. 456/2012 MŠVVaŠ SR o centrálnom registri evidencie publikačnej činnosti (CREPČ) a centrálnom registri evidencie umeleckej činnosti (CREUČ). Nová vyhláška stanovila nové kategórie v skupine C (ADM, ADN, BDM, BDN, AEM, AEN) – vedecké a odborné práce, abstrakty vedeckých prác v časopisoch, ktoré sú indexované vo WoS a SCOPUS; zrušila kategórie vedeckých prác v nerecenzovaných zborníkoch (AEE, AEF), odborné práce v recenzovaných zborníkoch konferenčných aj nekonferenčných (BEC, BED); stanovila proces odvolaní a i.

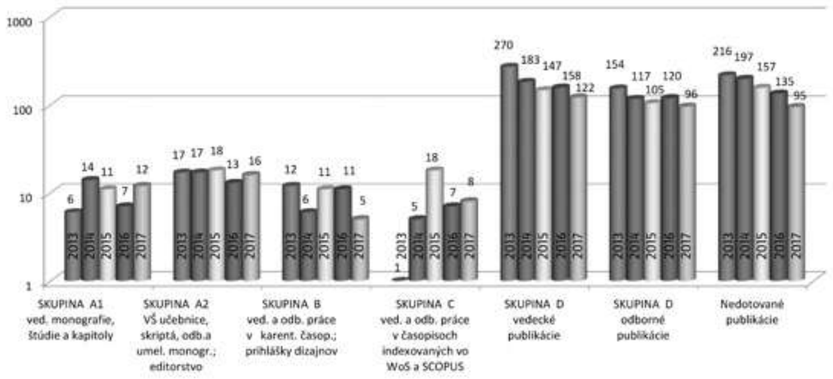

Vysvetlivky: Evidencia publikačnej činnosti za rok 2017 bola ukončená (stav počtu publikácií je k uzávierka databázy k 31.03.2018), výstupy neboli ešte verifikované odborným hodnotiteľským orgánom CVTI SR.

VÝVOJ PUBLIKAČNEJ ČINNOSTI V SKUPINE A1 V ROKOCH 2010 AŽ 2017,

t.j. vedecké monografie, kapitoly vo ved. monografiách a štúdie charakteru vedeckej monografie v časopisoch a zborníkoch

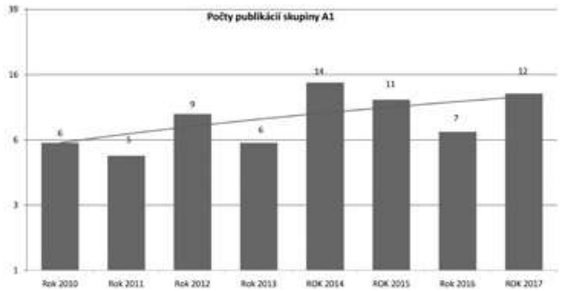

VÝBER PUBLIKÁCIÍ SKUPINY „A1"

VEDECKÉ MONOGRAFIE VYDANÉ V ZAHRANIČNÝCH VYDAVATEĽSTVÁCH (KATEGÓRIA AAA)

BACOVÁ, ANDREA – PUŠKÁR, BRANISLAV – VRÁBLOVÁ, EDITA: **Nové modely bývania = Neue Wohnmodelle.** 1. vyd. Praha, ČR: Nakladatelství Gasset - Allan Gintel, 2015. 265 s. ISBN 978-80-87079-47-8.

DULLA, MATÚŠ – KOSTELNÍK, MARTIN – SEMANČÍK, MAROŠ – MRŇA, ĽUBOMÍR – KAPIŠINSKÁ, VERONIKA – LABUDOVÁ, ZUZANA – HABERLAND, DENIS – SZALAY, PETER – HABERLANDOVÁ, KATARÍNA – KLINEC, PETER – KLIMEKOVÁ, ALEXANDRA – BUJNA, TOMÁŠ – ZAIČEK, MARTIN – POHANIČOVÁ, JANA – HUDÁKOVÁ, SLÁVKA – HUSOVSKÁ, ĽUDMILA: **Slávne kúpele Slovenska.** 1. vyd. Praha FOIBOS 2014. 308 s. ISBN 978-80-87073-80-3.

PETRÍKOVÁ, DAGMAR – FINKA, MAROŠ – JAMEČNÝ, ĽUBOMÍR – ZÚBKOVÁ, MÁRIA – LADZIANSKA, ZUZANA – BALOGA, MARTIN – JAŠŠO, MATEJ – HANULÍKOVÁ, KAROLÍNA – UHLÍK, TOMÁŠ – VOJVODÍKOVÁ, BARBARA – KRÁĽOVÁ, EVA: **Brownfield Redevelopment in the Visegrad Coutries.** 1. vyd. Ostrava: Vysoká škola báňská - Technická univerzita v Ostravě; Bratislava: Road, 2013. 91s. ISBN 978-80-248-3125-1.

BELČÁKOVÁ, INGRID: **Landscape Management: Theory and Practice.** 1. vyd. Bački Petrovac: BPS Ekselent, 2012. 80 P. ISBN 978-86-89071-01-6.

VEDECKÉ MONOGRAFIE VYDANÉ V DOMÁCICH VYDAVATEĽSTVÁCH (KATEGÓRIA AAB)

PIFKO, HENRICH: NEED: **Navrhovanie energeticky efektívnych domov.** 1. vyd. Bratislava: Vydavateľstvo Eurostav, 2017. 255 s. ISBN 978-80-89228-53-9. *

BACOVÁ, ANDREA: **Slovenský rodinný dom 2000–2015 = Slovak family house 2000–2015.** 1. vyd. Bratislava: Eurostav, 2016. 355 s. ISBN 978-80-89228-46-1.

URLANDOVÁ, ANDREA: **Sila farby: Princípy a vybrané poznatky k riešeniu farebnosti v architektúre a urbanistických priestoroch s využitím colour science.** 1. vydanie. Bratislava: EUROSTAV, 2016. 192 s. ISBN 978-80-89228-44-7.

BARTOŠOVÁ, NINA - HABERLANDOVÁ, KATARÍNA: **Industriál očami odborníkov/pamätníkov: Teória a metodológia ochrany priemyselného dedičstva v kontexte Bratislavy.** 1. vyd. Bratislava: Vydavateľstvo STU, 2016. 128 s. ISBN 978-80-227-4658-8.

POHANIČOVÁ, JANA - BUDAY, PETER: **Storočie Feiglerovcov: príbeh bratislavských architektov, staviteľov a stavebných podnikateľov.** 1. vyd. Bratislava: TRIO Publishing, 2015. 158 s. ISBN 978-80-8170-024-8.

LEGÉNY, JÁN – MORGENSTEIN, PETER: **Solárna stratégia udržateľného mesta.** 1. vyd. Bratislava: Nakladateľstvo STU 2015. 276 s. ISBN 978-80-227-4366-2.

ROLLOVÁ, LEA – SAMOVÁ, MÁRIA – ČEREŠŇOVÁ, ZUZANA – KONČEKOVÁ, DANICA – RUSŇÁKOVÁ, EVA – KORČEK, PAVOL: **Tvorba inkluzívneho prostredia v procese deinštitucionalizácie.** 1. vyd. Bratislava: Implementačná agentúra MPSVR SR, 2015. 200 s. [12,172 AH]. ISBN 978-80-970110-5-5.

KOTRADYOVÁ, VERONIKA: **Komfort v mikroprostredí.** 1. vyd. Bratislava: Premedia Group, 2015. 328 s. ISBN 978-80-8159-161-7.

BELČÁKOVÁ, INGRID: **Hodnotenie vplyvov na krajinu v plánovacom procese.** 1. vyd. Bratislava: Veda, 2015. 136 s. ISBN 978-80-224-1440-1.

HEINRICHOVÁ, MIRIAM: **Vývoj komponovanej krajiny v podmienkach Turca: na príklade štúdie historických záhrad bývalých révaiovských panstiev v Turčianskej Štiavničke a v Mošovciach.** 1. vyd. Bratislava: Nakladateľstvo STU, 2015. 80 s. ISBN 978-80-227-4325-9.

BENKOVIČOVÁ, LUCIA: **Obmedzovanie zločinnosti architektonickými prostriedkami.** 1. vyd. Bratislava: Nakladateľstvo STU, 2015. 273 s. ISBN 978-80-227-4349-5.

FIALOVÁ, JITKA – JAKUBISOVÁ, MARIANA – KOTÁSKOVÁ, PAVLA – WOŹNICKA, MALGORZATA – JANECZKO, EMILIA – BOHUSLAVOVÁ, OĽGA – JAKUBIS, MATÚŠ – JUŠKO, VLADIMÍR – KUBÍČKOVÁ, HANA – ROLLOVÁ, LEA – SARVAŠOVÁ, ZUZANA – VRÁBĽOVÁ, MONIKA: **Trails for disabled people in the V4 countries.** 1. vyd. Košice: Technical University of Košice, 2015. 252 p. ISBN 978-80-553-2394-7.

POHANIČOVÁ, JANA – DULLA, MATÚŠ: **Michal Milan Harminc (1869–1964): architekt dvoch storočí = architect of two centuries.** 1. vyd. Bratislava: Trio Publishing, 2014. 184 s. ISBN 978-80-8170-003-3.

MORAVČÍKOVÁ, HENRIETA: **Friedrich Weinwurm: architekt = architect.** 1. vyd. Bratislava: Slovart, 2014. 373 s. ISBN 978-80-556-1158-7.

BOTEK, ANDREJ: **Veľkomoravské kostoly na Slovensku a odraz ich tradície v neskoršom období.** 1. vyd. Bratislava: Post Scriptum, 2014. 200 s. ISBN 978-80-89567-37-9.

KOLLÁR, DANIEL – LACIKA, JÁN – POHANIČOVÁ, JANA: **Synagógy.** 1. vyd. Bratislava: Dajama, 2013. 128 s. ISBN 978-80-8136-022-0.

ILKOVIČOVÁ, ĽUBICA: **Identita architektúry priemyslu.** 1. vyd. Bratislava: Slovenská technická univerzita v Bratislave, 2013. 99 s. ISBN 978-80-227-4104-0.

REHÁČKOVÁ, TAMARA: **Historické záhrady a parky Bratislavy.** 1.vyd. Bratislava: Trio Publishing, 2012. 111 s. ISBN 978-80-89552-27-6.

ILKOVIČ, JÁN – MEZIANI, YAKOUB – ILKOVIČOVÁ, ĽUBICA: **Architektúra energetických výrobní na báze plynu.** Bratislava: STU v Bratislave, 2011. 168. ISBN 978-80-227-3632-9.

POHANIČOVÁ, JANA: **Výnimočné stavby dlhého storočia: Od klasicizmu k moderne v architektúre na Slovensku.** Bratislava: Trio Publishing, 2011. 179. ISBN 978-80-89552-07-8.

FALŤAN, ĽUBOMÍR – STRUSSOVÁ, MÁRIA – KOSTLÁN, DAVID – FALŤANOVÁ, ĽUBICA – SOPIROVÁ, ALŽBETA: **Malé vidiecke sídla na Slovensku začiatkom 21. storočia.** 1. vyd. Bratislava: Sociologický ústav SAV, 2011. 281. ISBN 978-80-85544-73-2.

DULLA, MATÚŠ: **Architekt Emil Belluš.** Bratislava: Slovart, 2010. 327 s. ISBN 978-80-556-0293-6.

COPLÁK, JAROSLAV: **Zlaté časy pre Zlaté Klasy: Strategické modelovanie rozvoja obce.** Bratislava: Ekonóm, 2010. 78s. (CD. ISBN 978-80-225-3040-8.

KORČEK, PAVOL: **Bezbariérové navrhovanie vybraných druhov dopravných stavieb: Prestupové uzly železničnej a autobusovej dopravy.** Bratislava: Fakulta architektúry STU, 2010. 125. ISBN 978-80-227-3401-1.

UHRÍK, MARTIN: **Digitálna architektúra.** Bratislava: Eurostav, 2009. 148 s. ISBN 978-80-89228-25-6.

– PhDr. Kristína Raitlová, vedúca Knižnice FA –

VEDECKÉ MONOGRAFIE ZAEVIDOVANÉ AKO ŠTÚDIE ALEBO KAPITOLY PUBLIKÁCIÍ (KATEGÓRIA ABB, ABD)

VOŠKOVÁ, KATARÍNA – ed.: Kostol sv. **Kataríny v Banskej Štiavnici – klenot neskorej gotiky na Slovensku.** 1. vyd. Banská Štiavnica: Spolok Banskej Štiavnice '91, 2017. 360 s. ISBN 978-80-970219-8-6.*

VOŠKOVÁ, KATARÍNA – ed.: **Historické brány krupinských domov.** 1. vyd. Bratislava: Slovenská technická univerzita v Bratislave, 2014. 176 s. ISBN 978-80-227-4276-4.

LALKOVÁ, JARMILA a kol.: **Nekropolná architektúra: Metodika výskumu, hodnotenie a zásady prezentácie kultúrno-historických hodnôt nekropolnej architektúry.** Bratislava: Slovenská technická univerzita v Bratislave, 2012. ISBN 978-80-227-3748-7.

*Vysvetlivky: * V čase odovzdania príspevku zaevidované záznamy za rok 2017 neboli ešte verifikované odborným hodnotiteľským orgánom CVTI SR.*

VÝVOJ PUBLIKAČNEJ ČINNOSTI V SKUPINE B V ROKOCH 2010 AŽ 2017,

t.j. vedecké a odborné práce v karentovaných časopisoch (ADC, ADD, BDC, BDD) a prihlášky dizajnov, ochranných známok (AGJ)

Počty publikácií – v r. 2010 až 2012 za FA STU neboli zaevidované výstupy v kategóriách karenty/dizajny

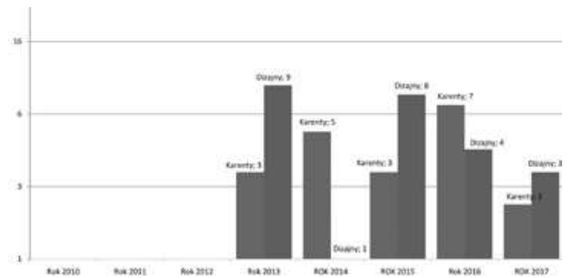

UMELECKÁ ČINNOSŤ FA STU ZA ROKY 2010–2017

Samostatná študovňa

Umelecká činnosť tvorivých pracovníkov a interných doktorandov patrí k významným kritériám hodnotenia kvality činnosti vysokej školy. Hodnotenie parametrov umeleckej činnosti je nevyhnutné pre potreby akreditačného procesu, pri predkladaní projektov, grantov, pri kvalifikačných postupoch, ale súvisí aj s prideľovaním finančných dotácií z MŠVVaŠ SR. V Centrálnom registri evidencie umeleckej činnosti sú zaevidované výstupy umeleckej činnosti vysokých škôl od roku 2010. V rokoch 2010 až 2012 sa umelecká činnosť evidovala v zmysle Smernice č. 13/2008-R MŠ SR zo 16. októbra 2008 o bibliografickej registrácii a kategorizácii publikačnej činnosti, umeleckej činnosti a ohlasov.
Výrazné zmeny v evidencii publikačnej a umeleckej činnosti s platnosťou od 1.1.2013 však priniesla až novela Zákona č. 455/2012 Z. z. o vysokých školách a Vyhláška č. 456/2012 MŠVVaŠ SR o CREPČ a CREUČ, ktoré procesne zjednotila oba registre. Celý proces registrácie a realizácie hodnotenia kvality publikačnej činnosti a umeleckých výstupov tak získal oporu v zákone. V zmysle vyhlášky č. 456/2012 boli vypracované a vydané nové metodické pokyny pre evidenciu publikačnej a umeleckej činnosti, ktoré sa každoročne aktualizujú.

Knižnica FA STU – voľný prístup ku knihám

VÝBER VÝSTUPOV UMELECKEJ ČINNOSTI SKUPINY „Z"

KATEGÓRIA ZZZ *(záväzné umelecké diela a výkony jedného autora/autorskej dvojice v renomovaných inštitúciách/podujatiach)*

1. KRÁLIK, MARIÁN: MILANO DESIGN WEEK 2017
   – v rámci expozície Designersblock 2017 autor prezentoval dielo **Veľké garde** – diptych, oceľovo / mosadzné zvárané skulptúry s dizajnérskym tvaroslovím, výška 4 a 3,5 m, umiestnené vo verejnom priestore na Via Dante počas festivalu Milano design week 2017, Taliansko, 04.04.2017 – 09.04.2017 *
2. STACHO, MONIKA – STACHO, ĽUBO: ULICA
   – autorská zahraničná vyzvaná výstava. Vystavené fotografie, video, slideshow, film „Obchodná na Obchodnej". Letní filmová škola, Uherské Hradiště, ČR, 28.07.2017 – 10.09.2017 *
3. LIPKOVÁ, MICHALA: FLOWERS FOR SLOVAKIA: PASS IT ON
   – kurátorský projekt výstavného cyklu (koncept výstavného systému a vizuálnej komunikácie). Kolekcia 18 šperkov Pass it on bola prezentovaná v rámci reťazového výstavného turné v 5 krajinách na 5 medzinárodných festivaloch dizajnu (Nemecko, Francúzsko, Belgicko, Holandsko a ČR).
   DMY International Design Festival Berlin, Nemecko, 02.06. – 05.06.2016
4. POHANIČOVÁ, JANA: Z KULPÍNA NA SLOVENSKO. M. M. HARMINC (1869 – 1964). NESTOR SLOVENSKEJ ARCHITEKTÚRY
   – kurátorstvo zahraničnej výstavy k 145. výročiu narodenia nestora slovenskej architektúry M. M. Harminca, usporiadaná v rodisku architekta a staviteľa stredoeurópskeho regiónu. Kulpín, Srbsko, 26.07.2014 – 26.09.2014
5. POHANIČOVÁ, JANA: FROM HEFELE TO JURKOVIČ - UNIQUE 19TH CENTURY STRUCTURES
   – výstava predstavujúca architektúru 19. storočia na Slovensku v kontexte európskeho kultúrneho dedičstva. Medzinárodný festival Architecture Week Praha 2013 zameraný na architektúru a urbanizmus, pod záštitou prezidenta ČR a ďalších významných inštitúcií a osobností. Architecture Week Praha, ČR, 23.09.2013 – 20.10.2013
6. HARVÁNKOVÁ HEDVIGA: WORLDSTAR AWARD FOR PACKAGING
   – celosvetová súťaž obalového dizajnu, návrh obalu výrobku Radmila – 2. cena, 17.5.2011
7. DRUGDA, MARIAN: HA-CAQ-CARMELO ARDEN QUIN
   – výstava na počesť výtvarníka Ardena. MTA – MADI Gallery, Győr, Maďarsko, 21.10.2010
8. DRUGDA, MARIAN: HOMMAGE Á SCHÖFFER
   – výstava na počesť výtvarníka Schöffera. Schöffer Muzeum, Kalocsa, Maďarsko, 8.9.2010
9. DRUGDA, MARIAN: COMPLEMENTARIETA´MADI
   – výstava diel autorov z celého sveta organizácie MADI. Castel dell'Ovo, Neapol, Taliansko, 6.10 – 26.10.2010

*Vysvetlivky: * V čase odovzdania príspevku zaevidované záznamy za rok 2017 neboli ešte verifikované odborným hodnotiteľským orgánom CVTI SR.*

POROVNANIE UMELECKEJ ČINNOSTI FA STU ZA ROKY 2010 AŽ 2017 – VÝSTUPY V SKUPINÁCH Z, Y, X

(v počtoch zaevidovaných záznamov)

Roky vykazovania	Skupiny Z	Skupina Y	Skupina X	CELKOM
2010	74	148	61	283*
2011	52	107	55	214
2012	54	131	50	198
2013	32	102	64	198
2014	40	99	83	222
2015	23	141	63	227
2016	67	129	89	285
2017	73	161	67	301

*Vysvetlivky: * rok 2010 – počty záznamov sú použité z evidencie umeleckej činnosti na FA STU*
- *roky 2010 až 2012 sa evidovali v zmysle Smernice č. 13/2008-R MŠ SR; obsahové hodnotenie záznamov kontrolovala Rada garantov CREUČ*
- *roky 2013, 2014 a 2015 - finálne počty záznamov sú po verifikácii odborného hodnotiteľského orgánu (OHO) CVTI SR a po dvoch kolách odvolaní autorov z FA STU*
- *rok 2016 je po verifikovaní OHO; výsledky sú po verifikácii odvolaní autorov z FA STU*
- *rok 2017 je po zaevidovaní v CREUČ k 31.1.2018 a kontrole garantov EUCA za fakultu; záznamy nie sú verifikované OHO*

GRAF PREZENTUJE POROVNANIE POČTOV ZAEVIDOVANÝCH ZÁZNAMOV UMELECKEJ ČINNOSTI V OBDOBÍ ROKOV 2010 AŽ 2017

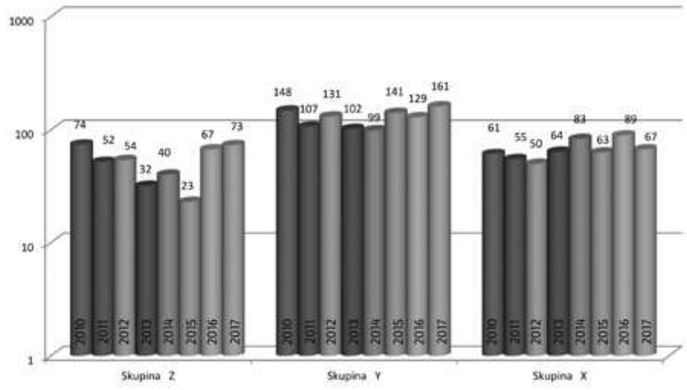

VÝVOJ UMELECKEJ ČINNOSTI V SKUPINE Z (ZÁVAŽNÉ UMELECKÉ DIELA A VÝKONY) V ROKOCH 2010–2017

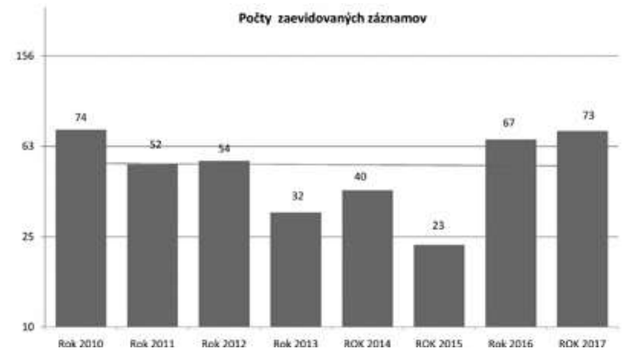

– PhDr. Kristína Raitlová, vedúca Knižnice FA –

NA MARGO FUNKCIE DEKANA

V priebehu rokov 2010–2017 sme v ILFE uverejnili niekoľko rozhovorov s dekankou doc. Ľubicou Vitkovou, ale aj jej príspevky, ktoré sa venovali kľúčovým témam vzdelávania v architektúre a požiadavkám na fakultu a tiež potrebám fakulty. Zmena je život. Nakoľko doc. Ľubica Vitková na jeseň 2018 po dvoch obdobiach vo funkcii dekanky končí, záverom sme sa rozhodli položiť jej pár otázok.

ID: Funkciu si preberala po prof. Ľudovítovi Petránskom, dekanovi, ktorý mal za sebou jedno funkčné obdobie a robila si vtedy prodekanku pre doktorandské štúdium a zahraničie. Vďaka prodekanskej pozícii si zrejme celkom vedela odhadnúť do čoho ideš. Napriek tomu, Fakulta architektúry, keď si ju preberala, bola v úplne inej situácii než dnes. Pohľadom nezainteresovaného a neinformovaného dá sa jednoducho zhrnúť, že mala viac peňazí aj viac študentov. Prečo sa táto situácia zmenila? Na niečom majú požiadavky ministerstva výrazný podiel…

Ľ.V: Znižujúci sa počet študentov na fakulte reflektuje jednoznačne klesajúcu demografickú krivku na Slovensku. Rapídnejší pokles počtu študentov na našej fakulte sa po prvýkrát prejavil v roku 2011, kedy poklesol o cca 100 študentov. Trend prirodzeného poklesu ešte stále nie je na svojom najnižšom bode – to je jedna záležitosť. Ďalšia záležitosť je, že v ďaleko väčšej miere začali slovenskí študenti študovať architektúru v zahraničí. Pokým v roku 2010 a roky predtým štúdium v zahraničí bolo skôr ojedinelým javom, predovšetkým v posledných piatich rokoch zaznamenávame až masový odchod na štúdiá mimo Slovenska, najmä do Čiech. Do zahraničia študenti odchádzajú prakticky ihneď po maturite, isté percento študentov po završení bakalárskeho stupňa štúdia, ale to nie je nijako dramatické , naopak časť študentov prichádza k nám. Nie sú to nejaké veľké počty, ale prichádzajú. Sú to hlavne študenti z Prahy, Brna, z VŠVU a zo stavebných fakúlt . Zmenila sa však situácia v odbore Dizajn. Na druhom stupni sme mali veľa študentov zo Zvolena. No odkedy má TU vo Zvolene akreditovaný magisterský študijný program Dizajn nábytku a interiéru, tí študenti, ktorí pokračovali u nás na 2. stupni, už ostávajú vo Zvolene. Zmenila sa i situácia čo sa týka počtu zahraničných študentov. V jednom období sme mali väčší počet študentov z Grécka. Keď sa u nich výrazne zmenila ekonomická situácia, tento príliv ustal. Počas ostatných 10 rokov sa na univerzite i fakulte hľadali rôzne možnosti pritiahnuť k nám študentov zo zahraničia. Žiadne však neboli zásadnejšieho rozsahu. I napriek tomu naša fakulta je na špici medzi technickými fakultami na Slovensku z hľadiska počtu zahraničných študentov. Možno pri získavaní zahraničných študentov nie sme až tak zaujímaví i z dôvodu výšky školného, ktoré sa síce paušálne na celej univerzite už znížilo, ale v porovnaní s okolitými krajinami je predsa len stále vyššie.
Druhá stránka, ktorá sa zásadne zmenila, je financovanie školstva. Od roku 2003 dochádzalo postupne k nárastu podielu vedy a výskumu na financovaní slovenských univerzít. Situácia je už dlhodobo taká, že podľa metodiky Ministerstva školstva až 55% rozpočtu ide z výkonov vedy a výskumu. Dokonca aj hodnotenie časti pedagogiky zahŕňa vedu a výskum. A toto je ten zásadný problém. Vzhľadom na prijatú metodiku nie sme veľmi konkurencieschopní v porovnaní s inými technickými fakultami a odbormi. Samozrejme naša „osobitosť" sa čiastočne kompenzuje výstupmi za umenie.
Metodika ministerstva sa jednoducho prekročiť nedá. Musíme presne sledovať požiadavky ministerstva školstva na financovanie, rovnako ako akreditačné kritériá. Priorita je tu jednoznačná – relevantné výstupy nie len u garantov, spolu garantov, docentov…Sú to kritériá, ktoré sa obísť nedajú a oni budú stále náročnejšie. Často zabúdame na skutočnosť, že okrem publikačných a umeleckých výstupov je z hľadiska hodnotenia rovnako dôležitá grantová činnosť. Nakoniec v akademickom prostredí je štandardnou požiadavkou – sústavná výskumná činnosť. Jej aktuálnosť a relevantnosť sa obzvlášť dôsledne sleduje v rámci akreditačného procesu, za celú inštitúciu, a osobitne u garantov, spolu garantov a docentov.

Na konferencii Impulzy pre rozvoj mesta, október 2012 dekanka vedľa arch. Ľudovíta Urbana

Konferencia City 2112 dekanka s prof. Alenou Gauché-Kubovou.

dekanka na otvorení Platformy 1x1, apríl 2013

ID: Ak by si mala pomenovať niekoľko najvýznamnejších vecí z Tvojho zámeru, ktorých sa kolegovia z fakulty chopili a priviedli ich do zdarného výsledku, čo by to bolo?

Ľ.V: Jednou z mojich priorít bolo zveľadiť prostredie školy, takže začnem z toho najviditeľnejšieho. Mám veľkú radosť, že sa naozaj zrealizovalo množstvo investícií: výmena okien, zrekonštruovanie objektu v Banskej Štiavnici (objekt 207). V budove fakulty v Bratislave sa zrealizoval Univerzitný vedecký park (jeho stavebná i technologická časť), zrekonštruovala sa kotolňa, uholňa, dve nové učebne, výťahy (tu treba spomenúť výťah prerobený pre potreby pohybovo znevýhodnených študentov i návštevníkov). Osobne ma veľmi teší aj malé investície, ako bolo otvorenie respíria (v duchu pôvodného návrhu prof. Belluša), i postupná výmena mobiliáru v učebniach. Všetky tieto investície sa realizovali pre potreby výučby, výstav, workshopov, ako aj pre relax či individuálne aktivity študentov. Dbali sme aj o to, aby sme zvýšili úroveň technickej infraštruktúry. Teší ma najmä to, že sme boli pripravení využiť prostriedky zo štrukturálnych fondov ako aj z iných zdrojov. Strategicky sme si vytvorili databázu stavebných projektov a keď to bolo možné, operatívne sme dokázali reagovať na aktuálne výzvy. Nezaskočili nás.

Našou ďalšou ambíciou bolo otvoriť fakultu smerom do vonkajšieho prostredia či už do odbornej komunity alebo obecne, veď misiou školy je aj istá miera osvety prístupnej pre verejnosť. Osobne v tomto zmysle pozitívne hodnotím množstvo aktivít, ktoré sme organizovali či už v rámci Noci architektúry, Dní architektúry a dizajnu, Bratislavského dizajn weeku, Urban Marketu, alebo v podobe súborov prednášok (1x1, Reflexií architektúry), výstav, inštalácií, či projektov pavilónov. Všetko to boli cenné podujatia a aktivity, vďaka ktorým fakulta začala fungovať ako otvorená inštitúcia. Rada by som podčiarkla, že sme dávali široký priestor mladým kolegom, či študentom s cieľom podporiť ich záujem a kreativitu.

Ďalším dôležitým cieľom pre nás bolo otvorenie sa spolupráci s praxou. Usilovali sme o to, aby väčšina zadaní a tém ateliérov, ktoré sa riešia na fakulte, bola prepojená s praxou vo všetkých odboroch, programoch a zameraniach. Spolupráca s praxou tu istým spôsobom vždy bola, ale povedala som si, že musí byť dotiahnutá i v legislatíve. Takže všetky spolupráce s rôznymi inštitúciami a organizáciami , na ktorých sa fakulta podieľala, boli ošetrené zmluvami. Snažili sme sa o úzku spoluprácu so samosprávami. Často sme boli vo vyhľadávaní aktívni my, ale rovnako sme na ponuky dokázali operatívne reagovať. Dá sa povedať, že zástupcovia miestnych a obecných samospráv si už zvykli oslovovať fakultu pri riešení konkrétnych problémov. Treba však spomenúť, že sme sa i cielene propagovali.

V aktivitách smerom do zahraničia je vhodné uviesť, že sme sa snažili byť aktívni vo všetkých relevantných združeniach, predovšetkým v EAAE združení európskych škôl architektúry, kde sme svoje aktivity rozšírili aj o prácu v „research academy" a v „pedagogy academy". Považovala som za dôležité, aby sme vedeli kam smeruje architektonické školstvo, s čím sa vysporadúva a aké sú aktuálne trendy vzdelávania architektov.

Zásadná bola aj mobilizácia viazaná na projektovú grantovú činnosť. Keď som hovorila o oblasti vedy a výskumu, v tomto smere sú základnou platformou pre realizáciu kvalitného výskumu granty. Granty znamenajú finančnú podporu, ale rovnako dôležitá je spolupráca s partnerskými organizáciami. Cielene sme sa usilovali o to vykročiť, aby nám vzrástol počet medzinárodných grantov.

Myslím, že sa podarilo zlepšiť i publikačnú činnosť. Povedomie o nevyhnutnosti písať nebolo u kolegov na našej fakulte príliš zakorenené (navrhovanie a projektovanie architektúry je u nás často chápané vo vzájomnej opozícii s výskumom a písaním o architektúre). No postupne si ho začínajú kolegovia osvojovať , čo sa ukazuje aj na počtoch relevantných výstupov.

ID: Funkcia dekana je založená na rovnováhe spravovania rozvíjania a reprezentovania školy na organizovaní aparátu pedagogických a vedecko-výskumných zamestnancov a ich aktivít. Ako vidíš (s optikou človeka, ktorý roky pôsobil vo vedení fakulty) možnosti FA v napĺňaní čo najaktuálnejších trendov vo výučbe architektúry?

Ľ.V: Spomínala som úzku väzbu na združenie architektonických škôl v Európe a práve vďaka tej úzkej spolupráci vieme kam vzdelávanie architektov dnes smeruje, možno by som použila niekoľko hesiel.
Veľa sa diskutuje o prístupe viac za menej, nakoľko v celoeurópskom meradle školy bojujú so zníženými rozpočtami, samozrejme nie tak dramaticky ako je to u nás. Preto uvažujú o tom ako zlepšiť a kvalitne vzdelávať pri nižšom objeme financií. Hovorí sa o racionalizácii, ktorá sa realizuje v rámci samotných architektonických škôl, kde sa hľadajú nové formy výučby, ktoré sú kvalitné, ale zároveň veľmi efektívne. Uvažuje sa o istej racionalizácii aj na úrovni univerzít, čo sa u nás nedarí. Poukážem na niekoľko príkladov racionálneho prístupu k spôsobu vzdelávania na úrovni univerzít. Mnohé univerzity sa začali spájať (Aalto Univerzity, belgické univerzity,…), respektíve dochádza k posilňovaniu univerzitnej formy vzdelávania (talianske univerzity). Získam je úspora v rámci administratívy, ale predovšetkým efekt zo súčinnosti odborov a tým i kvalitnejšia výučba. U nás pretrváva trend, že každá fakulta si zabezpečuje výučbu svojich programov komplexne, bez širšej spolupráce s inými odbormi a fakultami. Dokonca na jednej univerzite ponúkajú rôzne fakulty tie isté programy.
Zmenilo sa aj uplatnenie architektov, najmä okolo roku 2010. V období krízy bolo veľké percento architektov nezamestnaných. V súčasnosti sa stále zväčšuje podiel architektov, ktorí nepôsobia ako tvoriví architekti, ale nachádzajú uplatnenie v iných oblastiach, kde je však dôležitá kreativita. Z uvedeného vyplýva požiadavka na zmenu spôsobu a obsahu vzdelávania architektov. Trendom je nepodporovať úzke špecializácie pri vzdelávaní architektov, ale orientovať sa na komplexnosť, ktorá má umožniť práve širšie uplatnenie sa absolventov architektonických škôl. V tomto smere je komplexnosť, ktorá je pre nás charakteristické našou devízou. Máme dostatočné penzum technických disciplín, ale držíme si aj tradičné manuálne výtvarné zručnosti ako kreslenie, či modelovanie. Naši študenti sa vedia bez problémov dobre vyjadrovať aj v moderných progresívnych technológiách. Už od deväťdesiatych rokoch 20. storočia sme sledovali aktuálne témy ako je udržateľný rozvoj, univerzálne navrhovanie, či rozvíjame i tvorbu v pamiatkovom prostredí, či navrhovanie zamerané na človeka. Podstatné je, že týmito skúsenosťami a zručnosťami prechádzajú všetci študenti.

ID: K najaktuálnejším trendom vo výučbe architektúry. Tým, že sledujeme a sme aktívni v rôznych medzinárodných združeniach aj v Európskom združení architektonických škôl, je tam niečo, čo sa nám nepodarilo dostatočne aplikovať a v zahraničných architektonických školách je to bežné. Je niečo také?

Ľ.V: Skôr by som povedala, že podstatná je forma a metóda výučby. Alfou a omegou je dôraz na rozvoj kritického a kreatívneho myslenia. Počas celého funkčného obdobia, či už cez domáce pedagogické konferencie alebo tie zahraničné, zamerané na pedagogiku (napríklad v súčinnosti s WIETE), sme kládli sme dôraz na osvojenie si progresívnych formiem vzdelávania. V tomto smere máme stále rezervy a máme v čom napredovať. Najmä v teoretických predmetoch máme stále tendenciu preferovať pre študentov pasívnu formu výučby. V mnohých predmetoch však došlo k pozitívnym zmenám. Problémom je i značné odtrhnutie teórie od praktického navrhovania. V tomto smere sú zahraničné školy ďalej. Čiže ďaleko viac poprepájajú teóriu s praktickým aplikovaním. Niečo sa nám už podarilo, čo mňa osobne veľmi teší. Od ostatnej akreditácie máme v inžinierskom stupni štúdia zavedený systém ateliérových seminárov. Tie majú vytvoriť teoretickú bázu pre ateliér – teoretický základ pre navrhovanie. A nie len v rámci nich, ale dokonca v mnohých ateliéroch už aj bakalárskom stupni štúdia sa začína prepájať teoretická príprava s navrhovaním. Napomáha tomu jednotné zadanie, jedna téma, čo umožňuje realizovať vstupné teoretické prednášky (kolegov z praxe, odborníkov, špecialistov), spoločné exkurzie v teréne, diskusie s obyvateľmi, odborníkmi, zadávateľmi, ale najmä medzi samotnými študentmi a ich pedagógmi. Som presvedčená, že sa v tomto smere urobil výrazný progres.

ID: Nie je akousi chybou, že sme sa príliš sústredili pri ateliérovej tvorbe na dokonalosť finálneho technického prevedenia práce a nie na dokonalosť konceptu? Mám referencie od niekoľkých študentov, ktorí študovali na zahraničných univerzitách, že sa tak nebazíruje na dokonalosti obrázkov ako skôr sú dôležité ideová a koncepčná stránka návrhu. Často totiž to najlepšie riešenie nemusí byť najlepšie to najľúbivejšie vizualizované riešenie… Ďalšia vec je, že u nás ten koncept sa deje tažiskovo medzi študentom a pedagógom, kým na zahraničných školách je dôležitá platforma diskusie nielen s pedagógom alebo medzi študentmi navzájom. Ako vidíš tento moment?

Ľ.V: Nemyslím si, že sa v ateliérových prácach snažíme cielene orientovať na dokonalý vizuál. Pre väčšinu kolegov je dôležitá myšlienka a koncept. V tomto smere som sa naopak stretla s tým, že pri prílišnom dôraze na koncept, často študentom uchádza technické riešenie, respektíve nedokážu postihnúť mnohé aspekty a detaily, ktoré sú pre kvalitné riešenie tiež dôležité. Dôsledné prepracovanie, dotiahnutie projektu od konceptu po detail, vrátane kvalitnej adjustáže je pre študentov devízou, vďaka ktorému sú konkurencieschopní aj v zahraničí. Čo považujem skôr za problém je, že fáza konceptu nevychádza vždy z dôsledných analýz a premýšľania, či nie je vždy zavŕšená širšou diskusiou. Preto preferujem hĺbku a dôslednosť premýšľania nad konceptom vrátane častých diskusií a tým cibrenia si názoru pred dĺžkou spracovávania konceptu.
Mnohé závisí od osobnosti konkrétneho pedagóga a nedá sa to celkom paušalizovať.
Napríklad u ateliérov, ktoré garantujem sa snažím klásť dôraz práve na dôslednosť prípravnej fázy, na premyslený koncept riešenia, na časté diskusie, prezentácie čo možno pred širokým fórom externých expertov i z rôznych disciplín a zameraní, zástupcov samosprávy, našich kolegov a samozrejme študentov. Za dôležité považujem i fázu adjustáže, až po prípravu prezentácie, či prípravu výstav a katalógu. V tomto smere je prínosná už spomínaná spolupráca s praxou, či prepojenie na grant, jednotná téma a zadanie, rovnako ako širší tím vyučujúcich.
Veľmi oceňujem realizáciu prierezových – horizontálnych ateliérov, kde spolupracujú urbanisti, pamiatkari, či ekológovia, kolegovia z architektonických konštrukcií a dizajnu. Teda ateliéry, kde žije, sa študenti učia myslieť komplexne a v kontexte.

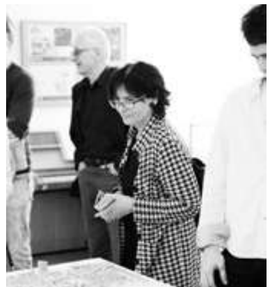

Doc. Vitková si pozerá vystavené ateliérové práce na výstave Inšpirácie a impulzy pre rozvoj Devínskej Novej Vsi v máji 2014 , v pozadí za ňou arch. Ján Komrska.

ID: Čo Ťa najviac negatívne zaskočilo v priebehu vykonávania tejto významnej funkcie? A čo zas pozitívne?

Ľ.V: Pozitívne som vnímala záujem, zápal a aktivity mnohých študentov a mladých kolegov, ktorí majú prirodzenú snahu napredovať. Pre fakultu bolo a je cenné, že má vo svojich radoch uznávané osobnosti, svedomitých a zanietených pedagógov, tvorivých architektov, umelcov, dizajnérov, či výskumníkov, pre ktorých je kvalita, napredovanie a zodpovednosť základnou zásadou ich práce. No a opozitum bolo, že časť kolegov nemá takúto potrebu rásť a ich záujem o inovácie v pedagogike, či angažovanosť vo výskume nízka alebo vlažná. Tieto dva póly sú tu prítomné. Žiaľ práve nezájem a nedostatočné plnenie si povinností fakultu poškodil a poškodzuje.

Dekanka počas Noci architektúry v júni 2013.

ID: V akom stave a s akým odkazom zanechávaš fakultu svojmu nasledovníkovi?

Ľ.V: Som presvedčená, že fakulta je v dobrej kondícii, že je dobre nastavená a nasmerovaná čo sa týka grantovej činnosti, výstupov vedy a výskumu, obnovy jej fyzického prostredia, aktivít i jej otvorenosti smerom k profesijným združeniam, najmä SKA, partnerským inštitúciám ako doma tak v zahraničí. Rovnako v jej hlavnej oblasti - pedagogike je na čom stavať a čo ďalej rozvíjať.

ID: Čo praješ novému, už zvolenému dekanovi prof. Pavlovi Gregorovi vo funkcii, ktorej sa ujme v septembri 2018?

Ľ.V: Novému dekanovi prajem len to najlepšie. Predovšetkým priaznivé vnútorné prostredie na fakulte, záujem kolegov, teda všetkých nás zapájať sa do diania na fakulte, kvalitne a so zanietením učiť, ako aj úspešne napĺňať stanovené požiadavky a kritériá. Rovnako mu prajem priaznivé vonkajšie prostredie, myslím tým najmä zmenu hodnotenia a uznania osobitosti a významu našej práce – práce architektov, nie len cez prizmu scientometrického hodnotenia v balíku technických disciplín. Jemu samotnému prajem veľa entuziazmu, energie, schopný tím a pozitívnu atmosféru.

ID: Ďakujem za rozhovor.

– Rozhovor bol autorizovaný, rozhovor pripravila a zhovárala sa Irena Doratjaková. –

Otvorenie výstavy Storočie Feiglerovcov v bratislavskej radnici Múzeom mesta Bratislavy, zľava riaditeľ múzea PhDr. Peter Hyross, dekanka doc. Ľubica Vitková, prof. Jana Pohaničová, PhDr. Magdaléna Fazekašová.

Slávnostné repromócie 2013 na FA STU absolventov po 50-tich rokoch.

Preberanie menovacieho dekrétu novou dekankou doc. Ľ. Vitkovou z rúk rektora STU prof. V. Báleša, za prítomnosti odchádzajúceho dekana prof. Ľ. Petránskeho, predsedu AS Fakulty architektúry STU Milana Andrášа v septembri 2010.

Otvorenie Noci architektúry vo februári 2013 s prodekanom prof. Robertom Špačkom.

DAAD 2018

Tina Saaby, hlavná architektka Kodane

Priatelia dobrej architektúry a dizajnu sa od 28. mája do 3. júna 2018 mohli potešiť. Konal sa už 9. ročník Dní architektúry a dizajnu 2018 v spolupráci so Slovenskou komorou architektov (SKA) Spolkom architektov Slovenska (SAS) a inými inštitúciami mesta, mesto žilo rôznymi podujatiami.. Participovali aj školy VŠVU a naša Fakulta architektúry STU. Pripomeňme, že formát DAAD sa snaží posilniť pozitívne vnímanie architektúry a dizajnu na Slovensku. Rozmanité podujatia ako výstavy, prednášky, workshopy, dizajn eventy, tvorivé dielne, premietanie filmov, predstavovanie kníh a diskusie poskytli množstvo pozoruhodných pohľadov na súčasnú architektonickú a dizajnérsku scénu. V ohnisku bola tvorba špičkových zahraničných aj domácich autorov, ktorých inšpiratívne myslenie si razí cestu vpred na poli architektúry a úvahách o nej a poráža všetky predsudky. Cieľ organizátorov podujatia je zrejmý. Treba sprostredkovať zážitok s architektúrou a dizajnom, priblížiť ich smerovanie, stretnúť významné osobnosti svetovej architektúry a dizajnu. Snaha je vyvolať diskusiu o architektúre a dizajne. Propagovať našu kvalitnú architektúru, konfrontovať ju so svetovou, napomáhať k všeobecnému zvyšovaniu kultúrneho povedomia verejnosti, zoznamovať verejnosť s víziami budúceho vývoja v architektúre a dizajne.

CLUBOVKA — FILM O ALENE ŠRÁMKOVEJ

Ešte pred oficiálnym zahájením DAAD sa v nedeľu 27. mája 2018 v kine Mladosť uskutočnila Clubovka o nenapodobiteľnej architektke, Prvej dáme českej architektúry, ktorá predstavila Alenu Šrámkovú prostredníctvom dokumentárneho filmu režisérky Jany Chytilovej.
Špičková česká architektka označovaná za prvú dámu českej sa narodila v Prahe, ale mladosť strávila na Slovensku, kde absolvovala aj štúdium na Fakulte architektúry na Slovenskej vysokej škole technickej v Bratislave (dnes STU). Študovala tiež na Akadémii výtvarných umení v Prahe. Je autorkou a spoluautorkou významných stavieb, predovšetkým slávnej budovy ČKD v Prahe na Můstku či odbavovacej haly Hlavního nádraží, medzi ďalšie práce patrí Kultúrne centrum Lužiny (s Ladislavem Lábusem), Hypobanka na Náměstí Republiky, lávka v Holešovicích, dom s opatrovateľskou službou v Horažďovicích, Tyršův most v Přerově, sladovňa v Olomouci či budova Fakulty architektúry ČVUT v Prahe – Dejviciach. Podpísala sa tiež pod návrhy viacerých hotelov či reštaurácii v Čechách. Jej domy sú postavené na jednoduchosti a striedmosti, ale hovorí z nich pravdivosť a pokora. V roku 1992 založila ateliér Šrámková architekti. Okrem práce v ateliéri vyučuje na Českom vysokom učení technickom v Prahe. Alena Šramková v roku 1994 získala Cenu osobnosti českej architektúry, v roku 2007 získala medailu Za zásluhy a Poctu Českej komory architektov, v roku 2010 si prevzala aj cenu českého ministerstva kultúry za prínos v oblasti architektúry.
Dokument o architektke Alene Šrámkovej bol premietaný za prítomnosti režisérky, dokumentaristky, producentky Jany Chytilovej a historika architektúry Rostislava Šváchu z Prahy.
Mimochodom Formát Clubovka mal na programe až dva spoločenské večery, ďalším bolo berlinske štúdio krajinných architektov TOPOTEK 1, za ktorým stojí od roku 1996 jeden zo zakladateľov, Martin Rein–Cano (1967). Azda najviac publicity získali v súvislosti s verejným priestorom Superkilen v Kodani, na ktorom spolupracovali s ateliérom BIG a s umeleckým štúdiom Superflex. Sami sa opisujú ako cestovatelia v interdisciplinárnej oblasti, kde sa architektúra, mestský dizajn, umenie a hudba prelínajú s rôznorodými typológiami a mierkami. Ťažiskom ich práce je navrhovanie verejného priestoru, ktorý vnímajú ako možnosť na vyjadrenie jednotlivca i spoločnosti. Ku kľúčovým stratégiám tvorby patrí hybridizácia tém, transformácia rozmanitých dizajnových prvkov a scénografický prístup k inscenovaniu prostredia. Konfliktné stránky miesta chápu ako pravú podstatu jeho identity. Ich projekty sa vyznačujú citlivosťou voči aktuálnym globálnym procesom v spoločnosti vrátane migračnej krízy a multikulturalizmu.

Otvorenie DAAD, arch. Štefan Polakovič a arch. Tatiana Kollárová

SLÁVNOSTNÉ OTVORENIE A TINA SAABY

Ústrednou témou posledného ročníka DAAD bol verejný priestor a architektúra, kde hrá prím spoločenský rozmer a verejný záujem. Všetko sa točilo o zmysle a poslaní súčasnej architektúry. A ťahák celého podujatia bola prednáška Tiny Saaby, hlavnej architektky Kodane, ktorá bola súčasťou otváracieho ceremoniálu 29. mája 2018 večer na nádvorí Primaciálneho paláca. Po úvodných slovách hlavných organizátorov Ševa Polakoviča a Táni Kollárovej sa moderovania večera chopil v slovenčine aj v angličtine Bruno Ciberej a treba uznať, že na úrovni a profesionálne. Tak sme sa šťastne zaobišli bez trápností, ktorými nás pri poslednom veľkom architektonickom podujatí oblažovali iné moderátorské celebrity.
„Pochopenie obyvateľov je základnou požiadavkou na vytvorenie dobrého mesta," je mottom Tiny Saaby, ktorá ako hlavná architektka Kodane systematicky presadzuje funkčné architektonické a urbanistické stratégie na dosiahnutie udržateľnosti prívetivého mestského života.Spoluvytvára vízie a nariadenia programu, ktorý neustále bdie nad architektonickou kvalitou Kodane. Pritom vždy myslí predovšetkým na spoločenstvo ľudí, ktorí Kodaň vytvárajú, pretože tam žijú. Vyštudovala na Fakulte architektúry, na Dánskej kráľovskej akadémii výtvarných umení. Niekoľko rokov pôsobila ako architektka a spolumajiteľka architektonického ateliéru Witraz Architects v Kodani a tiež ako viceprezidentka Asociácie dánskych architektov. V súčasnosti je hosťujúcou profesorkou na Univerzite v Sheffielde a externým pedagógom na univerzitách v Roskilde, v Kodani a na Dánskej kráľovskej akadémii výtvarných umení pre architektúru, dizajn a pamiatkovú ochranu. Týmto výpočtom rad jej významných funkcií nekončí, no najdôležitejšia je jej aktuálna práca v pozícii hlavnej architektky, ktorú vykonáva od septembra 2010.
Kodaň sa aj jej zásluhou stala držiteľom európskeho ocenenia za urbanistický rozvoj mesta — City of the Year 2017. Jej prednáška bola plná inšpiratívnych momentov, z ktorých by bolo možné vážne sa snažiť načerpať skúsenosti, aby Bratislava za 10–15 rokov dosiahla aspoň čiastočne kvalitu života Kodane.

ČO ĎALŠIE...

Medzi rečníkmi v kategórii architektov takzvanej „prvej ligy" figurovali viaceré výrazné mená súčasnej svetovej scény, spomeňme Xaveera De Geytera z ateliéru XDGA či londýnskeho architekta Jonathana Sergisona, jedného zo zakladateľov štúdia Sergison Bates architects. Piet Eckert (E2A Architekten) z Zürichu a mnohí ďalší.

O 5 MINÚT 12

V tomto formáte boli na programe dve prezentácie produktov z oblasti nábytkového dizajnu a originálnych interiérových prvkov. V bývalej galérii Space spoločnosť NOVA INTERER pripravila výber z produkcie značky LOCO, ktorá je špecialistom sedací nábytok. A CLASS STUDIO – Material Solutions predstavili novú kolekciu Panbeton od štúdia Neri&Hu.

A O ČOM SA DISKUTOVALO?

Diskusií bolo viac, hlavne po mnohých zaujímavých prednáškach, ale pozornosť si zaslúžia **EGO** diskusia o Skočkovcoch, ktorú moderovala prof. Henrieta Moravčíková v pondelok 28. mája 2018 v Klariskách. Slávnostný večer s osobnosťami slovenskej architektúry, ktoré už nie sú v aktívnej projekčnej fáze. Tohoročným hosťom bol architekt **Ilja Skoček** st. (1930) z legendárneho tria Konček Skoček Titl. Spoločenská udalosť spojená s diskusiou je zároveň úvodom k výstave SKOČEK + SKOČEK + SKOČEK, ktorá predstavila výber z diela otca a jeho synov, architektov Ilju Skočeka ml. a Martina Skočeka.

A diskusia o novej **Ročenke slovenskej architektúry 2016/17**, ktorú verejnosti predstavili formou panelovej diskusie, ktorú moderoval filozof Fedor Blaščák. Podujatie sa uskutočnilo 30. mája 2018 podvečer na nádvorí Primaciálneho paláca v Bratislave.

Architektka Alena Šrámková

Prihovor prof. Rostislava Šváchu

Doc. Ivan Gürtler s českým historikom a teoretikom architektúry prof. Rostislavom Šváchom v rozhovore pred Clubovkou.

Expozícia Skočekovcov v Klariskách

Architekt Ilja Skoček, st.

IKONA ILJA SKOČEK STARŠÍ

„Za najdôležitejšiu časť projektu považujeme schopnosť rozpoznať hodnotnú slovenskú modernú architektúru a prezentovať ju domácemu aj zahraničnému publiku," hovoria Adam Gajdoš a Kristína Tomanová, protagonisti projektu IKONY, ktorý sériou 26-minútových dokumentárnych filmov mapuje generáciu architektov a architektiek, ktorá po druhej svetovej vojne formovala obraz Slovenska, ale aj samotný obraz architekta ako nekompromisnej originálnej individuality. Príslušníci tejto generácie sa nestihli vycvičiť na malých zadaniach, ako to pri mladých architektoch býva, pretože po štúdiu hneď realizovali diela, na ktoré iní čakajú po celý život. Pilotný diel s názvom Štvorec vs. Kruh bol venovaný architektovi Ivanovi Matušíkovi. IKONY vizuálnym a naratívnym spracovaním presahujú klasický formát portrétu umelca, „medailónu". Silné estetické zobrazenie reflektuje umelecký rozmer architektonických diel. Filmy sú určené najmä mladému divákovi, ktorého oslovujú aj prostredníctvom rozšíreného interaktívneho obsahu na internete. Cieľom projektu je ukázať prácu osobností slovenskej architektúry vo svetle dobových kontextov aj súčasných paradoxov. Autori projektu IKONY, Adam Gajdoš a Kristína Tomanová, sú súčasťou tímu Archtung – skupiny mladých architektov a študentov FA STU v Bratislave, ktorí sa od roku 2013 angažujú v oblasti zvyšovania všeobecného povedomia o súčasnej architektúre.
Ďalším v poradí je film o architektovi Iľjovi Skočekovi staršom (12. 6. 1930 Brno), ktorý patrí k najvýznamnejším predstaviteľom architektúry povojnového modernizmu na Slovensku. S ďalšími dvoma slovenskými architektmi Ferdinandom Končekom (1929) a Ľubomírom Titlom (1929–2018) pracoval v trojici brakticky celý život. Mimoriadne úspešná spolupráca vyústila do mimoriadnych architektonických diel ako Dom odborov (1955–1980), Internát Juraja Hronca či Vily pracovníkov OSN (1968–1969) v Bratislave. Tieto elegantné, veľkorysé stavby charakteristické štruktúrovanosťou a traktovaním základného objemu patria k najlepším dielam slovenského architektonického dedičstva druhej polovice 20. storočia.

A ČO SA VYSTAVOVALO?

Mimo hlavného ťahu v centre mesta sa v Design factory dala pozrieť výstava **Ó hory, ó hory, ó hory** o súčasnej architektúre v českých a slovenských horách v historickom a krajinnom kontexte. Výstava bola organizovaná spolu s pražskou Fragnerovou galériou, ktorá po niekoľkých výstavách o architektúre v alpskom a nórskom prostredí predstavila realizácie v českých a slovenských horách. Hoci oba štáty majú rozdielne morfologické východiská, spoločná história významne ovplyvnila ich architektonický vývoj. Šesťdesiat stavieb zobrazilo bohatú typologickú škálu od vyhliadok, environmentálnych centier, cez hotely až po rodinné domy, no predovšetkým kontextuálny prístup a vzrastajúcu snahu po udržateľnosti. Kurátormi výstavy boli Dan Merta a Tomáš Bujna, a na príprave výstavy spolupracovali Matúš Dulla, Ján Krcho, Petr Kratochvíl, Klára Pučerová a Henrieta Moravčíková. K téme vyšla aj rovnomenná publikácia.
No výstav bolo nepochybne viac. V Primaciálnom paláci to boli **Čierne diery** – výstava, ktorá mapovala a popularizovala priemyselné architektonické dedičstvo na Slovensku, ale aj iné zabudnuté miesta, ktoré sú zaujímavé napríklad kultúrnym presahom. Ďalej to boli **Tajomné grafiky** – výstava grafík, vytvorených v 18. storočí, ktoré poskytujú referenciu na viaceré panorámy a obrazy miest, budov **Industriell** – výstava limitovanej edície IKEA v spolupráci s holandským dizajnérom Pietom Heinom Eekom, výstava **Mies van Der Rohe Award** – medzinárodná výstava ceny EU za súčasnú architektúru, ktorá bola otvorená.

Výstava bude za účasti Anny Ramos – riaditeľky nadácie Mies van der Rohe Awards, výstava **TONu** a nového lounge kresla Chips, dizajn Lucie Koldovej. No a výstava developerských projektov v Bratislave.
Na Spolku architektov Slovenska **Architektúra obilných sýpok**, ktorá priblížila vybrané reprezentatívne stavby tohto špecifického typologického druhu formou dobových fotografií a projektovej dokumentácie.

Á PROPOS ROČENKA

Nová Ročenka slovenskej architektúry 2016/17 s podtextom „Kam smeruje architektúra miest na Slovensku" bola uvedená v rámci Dní architektúry a dizajnu 2018. Tlačová beseda sa uskutočnila 29. mája 2018 v budove Wallenrod na Mickiewiczowej ulici 9 v strešnom pavilóne priestorov Architektonického ateliéru Šebo – Lichý. Tím pod vedením Henriety Moravčíkovej, profesorky na FA a vedúcej oddelenia architektúry ÚSTARCH SAV prezentoval vývin slovenskej architektonickej scény, interpretovaný na najlepších dielach z rokov 2016/17. Autormi textov v ročenke sú Henrieta Moravčíková, Peter Szalay, Katarína Haberlandová, Laura Pastoreková, Martin Zaiček, Hans Ibelings. Ročenku vydalo Vydavateľstvo SLOVART Bratislava 2018, autorom grafického dizajnu je Matúš Lelovský.
Tlačová beseda otvorila prof. Henrieta Moravčíková, ktorá ozrejmila projekt ročenky. Ambíciou autorského tímu nebolo len upozorniť a vyzdvihnúť najpozoruhodnejšie architektonické diela uplynulých dvoch rokov a ich kvality, ale aj reflektovať najdôležitejšie témy domácej architektonickej scény. Na tlačovke prof. Moravčíková hovorila o tom, že po vydaní Ročenky slovenskej architektúry 2014/15 síce uvažovali o vydaní nasledujúcej ročenky po roku, ale po detailnejšom zhodnotení situácie a stavu v slovenskej architektúre zistili, že až tak veľa špeciálneho sa na u nás na architektonickej scéne neudialo a ak si chceli zachovať triezvu objektivitu, radšej vyčkali. Kým minulá ročenka bola v prvom rade zameraná na *„mapu slovenskej architektúry"*, ktorú reprezentovali diela modernej architektúry s výraznými vizuálnymi či technologickými kvalitami, no najmä také, čo prispeli k spoločenskému prospechu a boli predmetom širšej architektonickej diskusie. Táto ročenka sa orientuje na problémy plánovania, navrhovania a výstavby miest, v súvislosti s ich súčasným rastom a rozvojom. Téma sa bytostne dotýka veľkej časti slovenskej spoločnosti, lebo je deformované nedostatočným plánovaním a absenciou citlivého zasadzovanie novej výstavby do existujúcej štruktúry.
Úvodný text je sondou do aktuálnej situácie miest na Slovensku, ktorú ovplyvňuje slovami Moravčíkovej *„optimizmus ekonomického rastu, ale aj nedokonalosť plánovacieho procesu a prehlbujúce sa regionálne rozdiely"*. Výskum Oddelenia architektúry analyzoval najdynamickejšie sa meniace mestá, ako sú Bratislava, Košice, Trnava či Žilina. V knihe autori prezentujú grafickými analýzami plánovanej výstavby vo vybraných lokalitách hlavného mesta, ktoré v takej komplexnej podobe neboli ešte dodnes predstavené.

Obálka novej Ročenky

prof. Henrieta Moravčíková a arch. Peter Szalay

Mgr. art. Paulina Ebringerová, duša UM na FA

Archtung sa fotia pri inštalácii, aj keď Noc architektúry začína až o pár hodín...

Tradičnou súčasťou ročenky je aj krátka reflexia aktuálneho diania v slovenskej architektúre od renomovaného zahraničného teoretika, ktorým bol teraz holandský kritik architektúry a zakladateľ európskeho časopisu o architektúre A10, Hans Ibelings. Ten zhodnotil vybrané najlepšie diela ročenky ako „*hypotetický inverzný svet, v ktorom takmer dve desiatky nových projektov v ročenke nebudú výnimkami, ale stanú sa pravidlom.*"
Výber stavieb pre ročenku sledoval vzťah architektúry a mesta, či vzťah novej intervencie a pôvodného prostredia, bol kľúčový aj pri posudzovaní architektonickej tvorby sledovaného obdobia. Autorov ročenky zaujímali diela, ktoré reflektovali kontext v zmysle existujúcej mestskej štruktúry, krajiny, historickej či spoločenskej skúsenosti. Osemnásť diel predstavuje pestrú geografickú a typologickú paletu architektúry, od výstavby novej obytnej štvrte či obnovy verejných priestorov, cez dostavby a rekonštrukcie existujúcich budov, až po mobilnú architektúru a drobné zásahy v krajine. Zoznam vybraných diel v RSA 2016/2017:
Mestské kúpalisko v Košiciach, Nová synagóga v Žiline, Reštaurácia, bar, bistro s kaviarňou a juice shop Fach v Bratislave, Polyfunkčný objekt Mlynica v Bratislave, Castellum Cafe v Nitre, Event House v Žiline, Dostavba areálu Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR v Bratislave, Prístavba školy v Bratislave, Revitalizácia vnútorného priestoru nákupného strediska Centrum v Prešove, Obytný súbor Plzenská v Prešove, Obytný súbor Nova Village v Dunajskej Strede, Obytný súbor Condominium Devín v Bratislave, Rodinný dom v Bernolákove, Rodinný dom v Starej Ľubovni, VOJ – Dom pri jazere vo Vojke nad Dunajom, Poľovnícky dom v Kuchyni – Hubálovej, Arkshelter – obytná kabína, Lávka a prístrešok Straník, pri Žiline
Raz vidieť je často pri architektúre viac ako raz počuť alebo raz vidieť na obrázku, a tak vybrané diela ročenky mala verejnosť možnosť zažiť na vlastnej koži v rámci podujatia Dni architektúry / Architekturtage 2018, ktoré Oddelenie architektúry ÚSTARCH SAV organizovalo už po deviatykrát v spolupráci s Viedenskou spoločnosťou pre architektúru v sobotu 9. júna 2018.

– podľa TS red., foto z tlačovky ID –

doc. akad. soch. Gabriela Gáspárová-Illéšová, arch. Ján Šilinger a doc. arch. Danica Končeková

URBAN MARKET 2018

Urban Market je popredným kultúrno-spoločenským podujatím, ktoré v sebe spája živý dizajnérsky trh súčasnej umeleckej a kreatívnej tvorby, prezentáciu profesionálnej módy, dizajnu a umenia, ako aj pestrý kultúrny program, edukačné aktivity a tvorivých ľudí z rôznych odvetví umenia v jednom čase na jednom mieste. V roku 2018, presnejšie od 1. do 3. júna na Fakulte architektúry STU v Bratislave, v rámci DAAD bol prezentovaný Urban Market už po deviatykrát. Témou tohto ročníka bola spolupráca, ako protipól komerčného trhu, ktorý je v dnešnej dobe hlavne o súťažení a skloňovaní slova konkurencia.
Protagonistov však vo svete plnom rozdielností oveľa viac zaujíma zdieľanie nadobudnutých schopností, ktoré má silu prinášať výnimočné výsledky. Spolupráca posilňuje medziľudské vzťahy, zlepšuje pripravenosť na prijímanie iných názorov, riešenie konfliktov, umožňuje viesť diskusie, ako aj schopnosť pozrieť sa na situácie z viacerých pohľadov. Spolupráca môže priniesť niečo originálne a v tomto ročníku bola v centre hlavne československá spolupráca.
Urban Market v niektorých smeroch vybočuje od mestského spôsobu života a v niektorých smeroch zase od marketu, najmä sortimentom ponúkaných výrobkov a programom, kde majú okrem dizajnu, módy a ručne vyrábaných originálnych výrobkov od desiatok autorov priestor aj workshopy, prednášky, diskusie, koncerty, výstavy či rôzne iné umelecké aktivity.
Ako najvýraznejšie a najväčšie alternatívne podujatie na Slovensku zamerané na prezentáciu súčasnej dizajnu, módy, kreatívnej tvorby a mladého súčasného umenia má už od roku 2010 sa predstavuje práce slovenských ale aj zahraničných módnych návrhárov, dizajnérov, handmade výrobcov a ich počet sa naďalej zväčšuje a škála sa rozširuje. Súčasťou podujatia bol plnohodnotný sprievodný program postavený na hudobných vystúpeniach lokálnych kapiel, diskusiách na súčasné témy, prezentáciách umelcov, umeleckých značiek a iných projektov, výstav, workshopy a rôznych iných umeleckých foriem.
Doplnkom k obchodným a prezentačným aktivitám skvelého dizajnu každý večer boli v Aule Emila Belluša prednášky architektonických ateliérov alebo premietanie filmov o architektúre a dizajne: Peter Jurkovič – JRKVC (SK) a Jonathan Sergison – Sergison Bates Architects (GB) + Walter Van Dijk – NL Architects (NL), uvedenie dokumentu Zaľúbení do Gio Ponti – Francesca Molteni (IT), filmy Neon a Paulo Mendes da Rocha – It´s all a plan.

Treba povedať, že DAAD sa stáva, podobne ako v mnohých európskych metropolách /Viedni, Prahe. Budapešti či Londýne/ verejným každoročným sviatkom modernej a súčasnej slovenskej a svetovej architektúry v Bratislave a Slovenskej republike. Tento jedinečný projekt vzrušuje, inšpiruje, vzdeláva, informuje a baví.

– red., foto z UM ID –

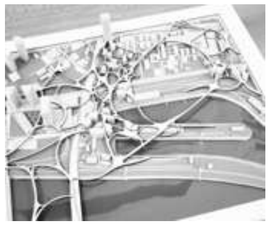

FA OPEN

Fakulta od 14. júna 2018 popoludní otvorila svoje priestory a pozvala všetkých stredoškolákov a záujemcov o štúdium architektúry a dizajnu na Námestie slobody 19 v Bratislave. Mohli si doniesť na konzultáciu vlastné výtvarné práce a počuť na nich názor našich pedagógov, pozrieť si práce našich študentov, porozprávať sa o priebehu štúdia na našej fakulte, o Erazme a iných možnostiach zahraničných pobytov našich študentov, o možnostiach prípravy na prijímacie konanie a pod. Študenti a doktorandi na jednotlivých ústavoch porozprávali viac o štúdiu architektúry a predstavili záujemcom semestrálne ateliérové práce.

– foto ID –

doc. akad. soch. Gabriela Gáspárová-Illéšová, akad. mal. Vladimír Petrík, Mgr. art. Martin Baláž

doc. Peter Daniel vľavo a UIV na FA open

Predstavitelia médií

NOC ARCHITEKTÚRY JÚN 2018

V ten istý deň ako sa fakulta otvorila stredoškolákom, sa dala pozrieť a zažiť aj ďalšia letná Noc architektúry, organizovaná v spolupráci s FA STU a združením Archtung. Táto prehliadka znamená nielen vždy najväčšiu výstavu študentských ateliérových prác a oslavu konca akademického roka, ale aj mnoho podružných zaujímavých akcií. Štandardom sa stalo vyhlásenie najlepšej študentskej práce Cena Cheddar, vyhlásenie výsledkov národnej ceny Isover a prednášky významných osobností architektúry, diskusie ako aj predstavenie zaujímavých a nových projektov, či nových myšlienok.

Ako sa najmladšia generácia architektov a dizajnérov popasovala so zadaniami vyhodnotila porota v študentskej Cene Cheddar, v ktorej boli hodnotené všetky vystavené semestrálne práce. Najlepšie projekty v kategóriách – architektúra, urbanizmus a dizajn vyhodnotila nezávislá porota zložená z odborníkov z praxe: 2ka ateliér, Superateliér, Ilja Skoček a Martin Skoček, Tomáš Boroš.
Víťazom v architektúre sa stal Ľuboš Dobóczi s prácou **„Break from the monuments" (malé mestské divadlo) Bratislava**. Víťazmi v urbanizme sa stal tím v zložení: Monika Bočková, Barbora Lichtmanová, Kristína Machajová, Miroslava Mišurová a Martin Oravec za projekt **Koľaj Bratislava,** ktorý sa zaoberá transformáciou priemyselnej zóny, vymedzenej dopravnými ťahmi Vajnorská-Rožňavská, južnú hranicu tvorí železničná stanica Nové mesto. Víťazkou kategórie Dizajn sa stala Viktória Komárňanská s kolekciou upcyklovaného oblečenia a doplnkov **Nanovo**.
Okrem samotnej výstavy priniesla Noc „smršť" zaujímavých projektov, aktivít, iniciatív, ktoré sa dejú v architektonickom prostredí. Tradičné formáty ako 15 minútovky prispeli projektom Živé námestia, Boys play nice spolu s výstavou, zámery iniciatívy „Stop privatizácii mosta SNP" či výlety Archtrip pod vedením architekta Pařáka a doktorandov.

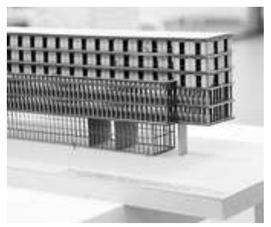

Pozreli sme sa na architektúru aj vo forme stand-up comedy show. Silné reči o architektúre predviedli Michael Szatmáry a Jakub Gulík.
Noc bola na fakulte sprevádzaná hudobným programom mladej dvojice Vysoký Jalovec a ChichMan, neskôr sa presunula na afterpárty do centra starého mesta.

Podujatie z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia, finančne podporilia spoločnosť Penta Real Estate a KNAUF Bratislava. Mediálnymi partnermi podujatia boli Archinfo portál – architektúra, architekti, diela, magazín Atrium, stránka Bratislava YIMBY, časopis ERA21a Radio FM. Oázu zelene poskytli i Evergreen Garden.

– red. –

arch. Juraj Benetin a arch. Peter Lényi

Kristína Tomanová a Adam Gajdoš

dizajnér Peter Olah s prof. Petrom Paliatkom

Dekanka doc. Ľubica Vitková otvára letnú Noc architektúry 2018.

Slávnostné udeľovanie cien Isover zľava arch. Eva Vojteková, arch. Ľubo Závodný, Ing. Vladimír Bálent, dekanka doc. Ľubica Vitková

Michael Szatmary

Adam Berka

v strede arch. Michal Marcinov

arch. Peter Lényi

KONFERENCIA EADE 2018 NA FA

Účastníci konferencie

prof. Robert Redhammer, rektor STU a prof. Zenon J. Pudlowski, riaditeľ WIETE

prof. Derek O. Northwood, Univerzita vo Windsore, Otário Kanada

prof. Zenon J. Pudlowski, riaditeľ WIETE

prof. Stanislav Avsec, Univerzita v Lubľane, Slovinsko

prof. Sabina Kuc, Krakov

prof. Robert Špaček

V relatívne krátkom čase mala naša FA STU možnosť druhýkrát organizovať konferenciu, zameranú na inžinierske a architektonické vzdelávanie v spolupráci so svetovým inštitútom vzdelávania World Institute for Engineering and Technology Education (WIETE), Melbourne, Australia a v tomto roku aj v spolupráci s Fakultou architektúry na Krakovskej univerzite (FA CUT). Je to zároveň česť, nakoľko WIETE organizuje konferencie najmä v Bangkoku a Aténach a „malá" FA STU v Bratislave sa tak dostáva do medzinárodného povedomia. Patronát nad konferenciou prevzali prof. Robert Redhammer, rektor STU a prof. Jan Kazior, rektor CUT Kraków. Tri línie v jednoduchej symbolike predstavujúce tri inštitúcie a písmeno E *(education)* sa stali súčasťou loga konferencie **2018 Conference on Engineering and Architecture Design Education.**

Počas troch pracovných dní, od 11.–13. júna 2018, odznelo na pôde fakulty množstvo zaujímavých príspevkov na témy z oblasti inžinierskeho vzdelávania, architektúry a dizajnu. Medzinárodný rozmer konferencie podporili osobnosti a pedagógovia z Austrálie, Kanady, Slovinska, Kazachstanu, Českej republiky a najmä z Poľska, vzhľadom na spolupatronát FA CUT Kraków nad konferenciou. WIETE reprezentovali jeho riaditeľ prof. Zenon J. Pudlowski, hosťujúci profesor STU a Dorota Pudlowski, výkonná riaditeľka inštitútu. V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že prof. Robert Špaček je prezidentom WIETE – IAAC (International Academic Advisory Committee).

Ciele konferencie boli pokryté kvalitne obsadenými šiestimi sekciami, obsahovo zameranými na:
- architektonické navrhovanie, udržateľnosť a environmentálna ochrana, prírodné prostredie v navrhovaní,
- progresívne, inovatívne a alternatívne metódy vo vzdelávaní,
- nové technológie, progres v inžinierskom a architektonickom vzdelávaní,

Logo

- spolupráca na úrovni univerzít a kvalita vzdelávania,
- špecifické prípadové štúdie,
- špecifiká architektonického vzdelávania.

Konferencia bola zameraná na interakciu vo všetkých aspektoch inžinierskeho, architektonického a dizajnérskeho vzdelávania. Uvedená edukačná farebnosť bola prezentovaná v predniesených príspevkoch, kde spomedzi zahraničných prispievateľov obsahom, metodikou a prezentáciou zarezonovali najmä dva príspevky zaradené v sekcii úvodných príspevkov. Prvý od autorov z Lubľanskej univerzity: *Stanislav Avsec, Magdalena Jagiełło-Kowalczyk & Przemysław Markiewicz: Engineering thinking to enhance architectural design*, a druhý z ďalekej kanadskej University of Windsor, autorov: *Derek O. Northwood, Daniela Pusca: Implementation of High Impact Practices in Engngineering Design.* Neprislúcha mi hodnotiť širokú paletu domácich príspevkov, mnohé bezprostredne pozitívne zhodnotili „chairmani" sekcií, a to najmä metodicky ladené príspevky, napríklad úvodný príspevok autorov: *Lubica Vitková, Smatanová Katarína, Andrea Lacková & Ján Urban: Educational approaches to the analytical part of urban design.* Za zmienku stoja tie, na ktoré spontánne reagovali

arch. Andrea Lacková a arch. Katarína Smatanová

pozorne počúvajúca dekanka

Atmosféra konferencie

prof. Derek O. Northwood, Univerzita vo Windsore, Otário Kanada

Pozorní v laboratórii Eleska

Pri strážcovi viníc Elesko

zahraničné osobnosti a skúsení pedagógovia.

Profesor Pudlowski prezentáciu príspevku autorov: *Ján Ilkovič, Yakoub Meziani, Andrej Maciak: Intersections of content and methodology in education of chosen architectonic schools of REA net*, ohodnotil ako excelentnú. Profesora Northwooda zaujala prezentácia autorov: *Vladimír Šimkovič, Tomáš Tholt, Viliam Zajíček: Research by design as a education tool. Component assemblies project as a case study of linking research and education.*

Počet prijatých a prezentovaných príspevkov sa ustálil na čísle 35, z toho bolo 14 zahraničných. Záujem o prezentovanie a publikovanie sa oproti roku 2015 zvýšil. Je potrebné poznamenať, že konferencie organizované WIETE nesúperia s organizátormi konferenčného priemyslu. Cieľom aktivít inštitúcie je formovať spoluprácu a vymieňať si skúsenosti v užšom kruhu a zároveň celosvetovo. Ďalším cieľom je udržať publikácie tejto inštitúcie v najvyšších citačných databázach, čomu môže prispieť aj naša fakulta. Na uvedený cieľ v rámci konferencie nadväzoval workshop určený najmä pre študentov – doktorandov. Workshop zastrešovali prof. Pudlowski, hosťujúci profesor STU, prof. Špaček a moderátorkou živého stretnutia s doktorandmi bola výkonná riaditeľka WIETE Dorota Pudlowski. Zo slov mladých kolegov, citujem: „Bolo to super," vyplynulo, že zvolená forma workshopu, rýchle 7-minútové prezentácie a následne diskusia *ako prezentovať, publikovať a citovať*, bola poučná a inšpirujúca zároveň. Bohužiaľ to ocenila iba malá skupina prezentujúcich doktorandov a hostí.

Náročné tri konferenčné dni boli ukončené slávnostnou večerou a exkurziou na nasledujúci deň. Tí, ktorí sa zúčastnili exkurzie a obetovali voľný čas neľutovali. Program a prehliadky v Elesku, pri strážcovi viníc – Kameň Elesko, na Hrade Červený Kameň a v Modranskom múzeu keramiky a v Galérii Ignáca Bizmayera bol vyvážene oddychový ako aj náučný.

Akademický rok 2017/2018 vrcholí, bodku za ním v podobe Konferencie EADE 2018 môžeme charakterizovať ako symbolickú a náležitú. Na jednej strane zahraničná kolegovia vyjadrili spokojnosť s celou akciou. Na druhej strane je škoda, že príležitosť vypočuť si kolegov z vlastného pracoviska, susedného pracoviska a najmä zo zahraničia ostala nevyužitá, na prahu minimálneho záujmu. Stačilo málo, iba prísť, sadnúť si, vypočuť a porovnávať… či inšpirovať sa.

– doc. Ing. arch. Ľubica Ilkovičová, PhD., autori foto z konferencie Matej Kovač, z exkurzie Ján Ilkovič –

Poľsko – slovinská diskusia

Dorota Pudlowski, výkonná riaditeľka

Momentka z hradu

V pivniciach hradu Červený Kameň

Monika Lešková a predstavitelia XELLY
Ing. Marek Haviar a Ing. Boris Rada

XELLA OCENILA ŠTUDENTOV FA

pani dekanka doc. Lubica Vitková a Ing. Marek Haviar

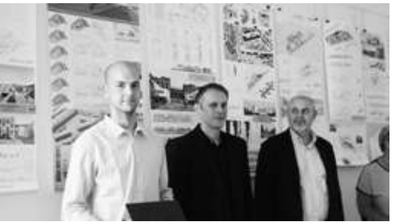

Martin Brigant a predstavitelia XELLY Ing. Marek Haviar a Ing. Boris Rada

Spoločnosť Xella Slovensko a spol. s.r.o. a Xella CZ, s.r.o. slávnostne odovzdávali ceny a odmeny za návrhy 23. ročníka študentskej súťaže. Súťaž bola vypísaná na tému DOWNTOWN KERLING - multifunkčný mestský blok v Banskej Štiavnici. Podujatie sa uskutočnilo na Fakulte architektúry STU v Bratislave v júni 2018 a celý priebeh oceňovania bol poznačený dobrou náladou, skvelým vtipným a pohotovým moderovaním a pôsobivým kultúrnym programom Pištu Vandala. Okrem hlavných cien, kde sme ako fakulta zožali všetky tri prvé ceny, treba podotknúť, že všetkých troch študentov, autorov víťazných návrhov, viedol architekt Ľubomír Závodný, hosťujúci profesor na FA. Okrem hlavných cien a odmien boli udelené aj ceny mediálnych partnerov. Výstava ocenených študentských projektov trvala do 29. júna 2018. O podujatí podrobnejšie napísala odborná garantka a tajomníčka súťaže doc. Ľubica Selcová.

– red.-

Jarmila Fučíková a Dr. Hana Šimánová

doc. Ľubica Vitková, dekanka FA STU na udeľovaní cien Xella 2018

Pišta Vandal ako moderátor aj bod kultúrneho programu

Jarmila Fučíková a predstavitelia XELLY Ing. Marek Haviar a Ing. Boris Rada

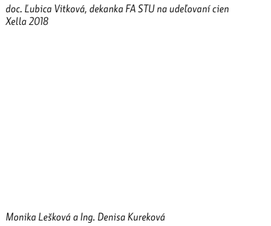

Monika Lešková a Ing. Denisa Kureková

Monika Lešková a Ing. Andrea Dingová

Adriana Kleinová a a predstavitelia XELLY Ing. Marek Haviar a Ing. Boris Rada

doc. Ľubica Selcová

Adriana Kleinová a PhDr. Ľudovít Petránsky

Barbora Knapíková a Miroslava Daňová s arch. Darinou Lalíkovou

Ing. Boris Rada a arch. Peter Moravčík

Prvé miesto: Monika Lešková

PIŠTA VANDAL A ODOVZDÁVANIE CIEN XELLA

Zrozumiteľnejšie napísané... na pôde Fakulty architektúry sa konalo 18. júna 2018 slávnostné odovzdávanie cien a odmien odborných médií medzinárodnej študentskej architektonickej súťaže, vypísanej už po dvadsiatytretíkrát spoločnosťami Xella Slovensko, spol. s r.o. a Xella CZ, s r.o., ktoré bolo sprevádzané slovom a hudbou Pištu Vandala – hudobníka, speváka, redaktora, spisovateľa, majiteľa vydavateľstva, všestranného umelca, ktorého podaktorí možno poznajú pod menom Štefan Chrappa. Ako mnohé iné verejné vystúpenia – vlastné rozhlasové relácie, besedy s autormi, krsty kníh aj toto odovzdávanie cien Pišťa Vandal moderoval s bezprostrednosťou, vtipom a šarmom jemu vlastným a v jeho podaní zazneli tiež vlastné pesničky s gitarovým doprovodom, spievané jeho rockovou kapelou Vandali a tiež metalovým Čadom. Celé to bolo o mladých a pre mladých – duchom alebo vekom...

V rámci princípu striedania slovenských a českých zadaní, počas práve ukončeného 23. ročníka študenti domácich a zahraničných univerzít a škôl architektúry riešili tému s názvom DOWNTOWN KERLING. Študenti mali za úlohu navrhnúť na rozhraní „starej" a „novej" Banskej Štiavnice multifunkčný mestský blok, ako miesto na bývanie, prácu, relax a spoznávanie, ako rázcestie medzi moderným a historickým, ako vstupnú bránu do Banskej Štiavnice. Zadanie súťaže sa nieslo v duchu myšienky prozaika, dramatika a diplomata, rodáka z Banskej Štiavnice – Antona Hykischa: *„Návštevníci, čo prichádzate do Banskej Štiavnice, nebojte sa snívať s otvorenými očami. Prichádzate do údolia veľkého javiska dejín. Storočia kráčajú vedľa vás a mlčky vás pozdravujú."*

Odovzdanie cien prebehlo v slávnostnej ale uvoľnenej atmosfére aj v prítomnosti dekanky Faulty architektúry – doc. Lubice Vitkovej, ktorá dostala úvodné slovo. Za spoločnosť Xella Slovensko sa prítomným prihovoril vedúci predaja na Slovensku pán Ing. Marek Havier, za spoločnosť Xella CZ tiež vedúci predaja pán Ing. Boris Rada, ktorí následne odovzdali ceny súťažiacim.
Moderátor Pišťa Vandal vyzval porozprávať o zadaní aj mňa ako jeho autorku a odbornú garantku súťaže a za prítomných členov poroty – architektov Imricha Pleidela, Petra Moravčíka a Petra Richtárika, nechal rozprávať o pocitoch, dojmoch a kvalite návrhov architekta Ivana Kubíka, ktorý je dlhoročným členom poroty súťaže.
Svojich troch úspešných študentov – vo chvíli odovzdania cien už absolventov s titulom Ing. arch. – prišiel podporiť aj hosťujúci profesor a architekt Lubo Závodný, ktorý na záver dostal slovo, aby vysvetlil prečo nebol v tomto ročníku súťaže porotcom, ako tradične býva a prečo sa jeho meno vyskytuje až trikrát v rámci ocenených projektov.
Spoločnosť Xella udelila po rozhodnutí poroty zloženej ko každoročne z významných slovenských a českých architektov a ktorej predsedala pani architektka Eva Eichlerová z Českej republiky, ktorá sa odovzdávania cien nemohla zúčastniť, tri hlavné finančné ceny a tri vecné odmeny bez udania poradia.
Odmenu získala Alexandra Kepka z Poľska, študentka Erazmu na Fakulte architektúry STU v Bratislave, vedúci práce bol Ing. arch. Stanislav Majcher, PhD., ktorá od spoločnosti Xella získala aj čestné uznanie a publikáciu o architektúre.
Ďalšiu odmenu získali Jarmila Fučíková a Hana Slouková z Fakulty architektúry VUT v Brne, vedúci práce bol doc. Ing. arch. Gabriel Kopáčik, PhD., získali od spoločnosti Xella čestné uznanie a publikáciu o architektúre.
Ešte jednu odmenu odovzdali zástupcovia spoločnosti Xella Tomášovi Lučkaničovi z Fakulty architektúry STU v Bratislave, vedúci práce bol Ing. arch. Branislav Puškár, PhD., ktorý od spoločnosti Xella získal čestné uznanie a publikáciu Slovenský dom.
A po zaznení pomyselných fanfár sa odovzdávali hlavné ceny.
Tretiu cenu v podobe finančnej odmeny 500 € získal **Martin Brigant** z Fakulty architektúry STU v Bratislave s vedúcim práce Ing. arch. Ľubomírom Závodným.
Druhú cena dostala **Adriana Kleinová** z Fakulty architektúry STU v Bratislave s vedúcim práce Ing. arch. Ľubomírom Závodným v podobe finančnej odmeny 1000 €.
Prvá cena bola slávnostne odovzdaná **Monike Leškovej** z Fakulty architektúry STU v Bratislave s vedúcim práce Ing. arch. Ľubomírom Závodným a bola ňou finančná odmena 2000 €.
Po odovzdaní cien všetci traja držiteľia hlavných cien dostali od Pištu Vandala slovo. Po skladbe v podaní Pištu Vandala program pokračoval odovzdaním cien médií, priamo ich zástupcami.
Cenu časopisu ARCH získali Barbora Knapíková a Miroslava Daňová z Fakulty architektúry STU v Bratislave a odovzdala ju Ing. arch. Darina Lalíková, riaditeľka vydavateľstva Eurostav spol. s. r.o., rovnako ako aj Cenu časopisu EUROSTAV pre Markétu Havlínovú a Rudolfa Nikerle z Fakulty architektury ČVUT z Prahy. Cenu časopisu ASB Slovensko získava Adriana Kleinová a odovzdal ju šéfredaktor časopisu ASB – PhDr. Ľudovít Petránsky. Cenu časopisov Stavba, Materiály pro stavbu a Stavitel vydavatelství BMCzech získali Hana Slouková a Jarmila Fučíková z Fakulty architektury VUT v Brne. Tomáš Lučkaničz Fakulty architektúry STU v Bratislave prevzal ceny ďalších časopisov vydavateľstva JAGA, ktoré odovzdala projektmanažérka Vydavateľstva JAGA – Ing. Denisa Kureková. Ďalšou ocenenou bola práca Moniky Leškovej z Fakulty architektúry STU v Bratislave, ktorá okrem víťazstva získala aj Cenu časopisu ERA 21 a Cenu časopisu ASB CZ a ešte jednu Cenu časopisu Stavebné materiály, ktorú odovzdala šéfredaktorka časopisu Stavebné materiály – Ing. Andrea Dingová.
Ceny boli rozdané, vedúca projektu študentská súťaž spoločnosti Xella – Dr. Hana Šimánová ďakovala prítomným a pozvala na raut.

Ohlasy a dojmy z odovzdávanie cien 23. ročníka súťaže Xella boli veľmi pozitívne, podľa slov študentov boli milým spestrením týždňa a ocenením ich práce na nelahkom zadaní, ktoré môže napovedať mestu Banská Štiavnica, ako je možné narábať s takou atraktívnou lokalitou mesta.
A v reálne použitie návrhov v prospech rozvoja Banskej Štiavnice všetci dúfame...

– Lubica Selcová, odborný garant súťaže,
Foto: Irena Dorotjaková –

prvý zľava arch. Ivan Kubík, predseda poroty

Arch. Peter Moravčík a arch. Lubo Závodný, ktorý zožal so svojimi študentmi všetky prvé miesta.

Tomáš Lučkaničz a a predstavitelia XELLY Ing. Marek Haviar a Ing. Boris Rada

Druhé miesto: Adriana Kleinová

Odmena: Tomáš Lučkanič z Fakulty architektúry STU v Bratislave

Tretie miesto: Martin Brigant

Odmena: Jarmila Fučíková a Hana Slouková z Fakulty architektúry VUT v Brne

Pred Mauzóleom Andrášiovcov v Krásnohorskom Podhradí

ŠEŠELGIS´S READINGS 2018

V dňoch 17. až 18. mája 2018 sa uskutočnil 20. ročník medzinárodnej konferencie mladých výskumníkov Šešelgis´s Readings v Litve, v priestoroch múzea v Rokiškise. Technická univerzita vo Vilniuse (Vilnius Gediminas Technical University – VGTU) každoročne organizuje tradičnú konferenciu s cieľom pripomenúť si slávneho litovského urbanistu a profesora Kazisa Šešelgisa (1915–1998), ktorý dlhé roky pôsobil ako vedúci oddelenia urbanizmu.
Konferencie sa zúčastnili študenti a výskumníci z rôznych univerzít z Vilniusu a Kaunasu v Litve (Vilnius Gediminas Technical University – VGTU), (Kaunas Technical University – KTU), ale aj zo slovinskej Ľubľany (University of Ljubljana, Fakulta architektúry – UL FA) a našej Fakulty architektúry STU. Ešte pred samotným oficiálnym otvorením konferencie, sa účastníci a rodinní príslušníci stretli na dedinskom cintoríne v Žeimiu, kde si spoločne uctili pamiatku profesora Kazisa Šešelgisa. Slávnostné otvorenie konferencie sa uskutočnilo v sále krajinského Múzea v Rokiškise, za sprievodu hudby v podaní vnučky Dalie Šešelgienė. Po úvodných slovách dekana Fakulty architektúry VGTU docenta Liutaurasa Nekrošiusa a hlavného organizátora konferencie profesora Gintarasa Stauskisa, bola prezentovaná prvá časť príspevkov s nosnou témou Urbanistických štruktúr v premene. Druhé kolo príspevkov bolo zamerané na dopad tvorby profesora Šešelgisa na súčasný urbanizmus a jeho výučbu. Ukončením prvého dňa konferencie bola spoločná večera na autentickej litovskej farme.
V druhý deň konferencie pokračovala tretia a posledná časť prezentácií, ktorá sa venovala problematike súčasnej pedagogiky v oblasti architektúry a urbanizmu. Nasledovalo otvorenie výstavy ručných prác a akvarelov príbuzných profesora Šešelgisa. Účastníci konferencie následne navštívili výstavu rezbárskych diel miestneho ľudového umelca Lionginasa Sepku (1907–1985).
Vybrané a recenzované články konferencie boli zverejnené vo vedeckom časopise Science – Future of Lithuania, ktorý je uvedený v uznávaných medzinárodných databázach (ICONDA; Gale®: Academic OneFile, InfoTrac Custom; ProQuest: Ulrichsweb™, Summon™; EBSCOhost: Academic Search Complete; IndexCopernicus). Žurnál je v elektronickej podobe dostupný na: *http://journals.vgtu.lt/index.php/MLA*
V anglickom jazyku boli publikované príspevky: *Fortifications of the Rapallo border and their role as co-creators of space* od Janeza Groma, Alenky Fikfak a Luku Skanskiho. Príspevok bol zameraný na prezentáciu výskumu, ktorého cieľom je pochopenie historických súvislostí a účasných problémov pevnostného systému a jeho vplyv na životné prostredie. Ďalším článkom je *Impact of memento value on the perception of cultural heritage: case study of the Modern Movement and dialect of Kaunas* od autorky Huriye Armagan Dogan. Článok prezentuje spôsob percepcie hodnoty pamäte na vybraných objektoch v lokalite mesta Kaunas. Posledným článkom v anglickom jazyku je *Transformation of small Slovak towns in the era of socialism, example of Bánovce nad Bebravou* (Transformácia malých slovenských miest v ére socializmu na príklade Bánoviec nad Bebravou) od Lívie Šišlákovej a Andrey Lackovej, ktorý mapuje stavebno-historické premeny historického jadra mesta v druhej polovici 20. storočia a víziu budúceho vnútorného rozvoja mestského centra.

–AL, LŠ–

Jelšava, koštovanie gemerských guliek

Roštár

ŠTUDENTI URBANIZMU NA DŇOCH JELŠAVY

Podobne ako iné malé a stredné slovenské mestá v regiónoch, Jelšava dlhodobo bojuje s odlivom obyvateľov a ekonomickým úpadkom. Na druhej strane, práve tieto faktory spôsobili, že si mesto a jednotlivé objekty, zachovali svoj silný autentický historický charakter. Za malebnými secesnými fasádami sa však v súčasnosti veľakrát skrývajú len chátrajúce a prázdne objekty. Príležitosť konkrétneho mesta poskytuje vynikajúcu možnosť ako si otestovať navrhovanie pre potreby reálneho miesta a života. Na Fakulte architektúry STU sa pre semestrálne ateliérové práce v posledných rokoch zintenzívnil výber a aplikovanie práve takýchto zadaní.

Jelšava, prezentácia

V rámci bakalárskej práce na Ústave urbanizmu a územného plánovania v akademickom roku 2017/18 hľadali študenti spôsoby, ako pomôcť Jelšave chytiť druhý dych. Kľúčovým prvým krokom bolo zameranie sa na revitalizáciu ústredného verejného priestoru, Námestia republiky, ktoré je vstupnou bránou do mesta, jeho „výkladnou skriňou".
Pod naším vedením s arch. Ivanom Siláčim študenti Denisa Mrvová, Branislav Stojkov a Henrieta Hlaváčová navrhovali pre Jelšavu a počas Dní mesta Jelšava od 15.–16. júna 2018 priamo v centre dianie prezentovali svoje bakalárske práce.

Predĺžený víkend tak bol pre študentov nielen ozajstnou spätnou väzbou s reálnym investorom a budúcimi užívateľmi riešeného priestoru, ale aj odmenou za poctivo odpracované štúdium.
Návrhy priniesli silné riešenia – na vytvorenie veľkorysých reprezentatívnych priestorov, ale aj priestorov menšej mierky pre každodenný život a stretávanie sa bežných ľudí. Z hľadiska realizácie však boli zaujímavé najmä návrhy detailov – či vybraných úsekov priestoru, ako aj mobiliáru, ktorým sa podarilo študentom citlivo previazať funkčnosť a lokálny historický kontext.
Súčasťou výuky počas semestra boli aj viaceré návštevy lokality a zber dát od obyvateľov a dôležitých aktérov. Samotná prezentácia návrhov počas Dní mesta bola doplnená aj o poznávaciu turistiku po objektoch Gotickej cesty v blízkom okolí.
Študenti tak mali možnosť nielen spracovať analytickú časť svojho návrhu do hĺbky, ale vytvoriť si aj pozitívny vzťah k jednému zabudnutému regiónu Slovenska. Na mnohé takéto regióny často z Bratislavy „nedovidíme", a tak sa opomínajú. No a toto zadanie a skúsenosť s mestom Jelšava bolo výborné, aby sme pripomenuli našim absolventom, že prítomnosť architektov a urbanistov v týchto krajoch je nadmieru žiadúca a aj žiadaná.
Zadanie bolo spracované v rámci medzinárodného projektu SAMRS2016/RV/1-1 s podporou Slovenskej medzinárodnej rozvojovej agentúry.

–Ing.arch. Katarína Smatanová, PhD.–

REA 22

– TROMFY V RUKÁCH NAŠICH ŠTUDENTOV

Fakulta architektúry sa pravidelne zúčastňuje stretnutí Združenia škôl architektúry REA (Réseau des écoles d'architecture – Sieť frankofónnych a frankofilných škôl architektúry z Francúzska, Strednej a Východnej Európy). Stretnutie v apríli 2018 prebiehalo v Poľskom Krakowe, na fakulte architektúry Politechniki Krakowskiej.
Témou stretnutia REA 22 bol problém metropoly, jej obrazu a vzťahov v kontexte s menšími mestami, pod názvom: **Pohľady na metropolu**.
V rámci stretnutí sú realizované tri aktivity: medzinárodná študentská súťaž, workshop a konferencia pre učiteľov.

Cieľom bolo prezentovanie problematiky z rôznych uhlov pohľadu – z hľadiska novodobých problémov fungovania metropol, ich historického významu a odkazu pre budúce generácie. Prednesený príspevok autorov Meziani, Ilkovič, Ilkovičová: *Fenomény historického a prírodného dedičstva regionálnej metropoly, (prípadová štúdia ZOO Bojnice)* zaujal netradične poňatou témou.
Takmer tradične – 3 roky za sebou získala fakulta najvyššie ocenenia v medzinárodnej súťaži.
V tomto roku obe práce zaujali a získali mimoriadne ocenenie poroty za kvalitné riešenie, výpovedné grafické stvárnenie a architektonický výraz.
Ocenenie získali aj pedagógovia FA STU za metodické vedenie študentov.
Stretnutia a workshopu sa aktívne zúčastnili členky víťazných kolektívov národného kola, študentky fakulty Martina Tarhaničová a Lucia Kollárová. Téma Workshopu: *Nový pohľad na soľnú baňu Bochnia* bola mimoriadne zaujímavá. Bochnia, ktorá sa pýši zaujímavou minulosťou 700 rokov spätou s ťažbou soli, patrí k významným mestám v oblasti Krakovskej metropoly. Najstaršia soľná baňa v Poľsku a neodmysliteľná technológia ťažných veží vytvára špecifický kolorit mesta. Na tomto fakte bola postavená téma súťaže a workshopu.
Workshop bol úspešný opäť pre naše farby. Kolektív, v ktorom bola študentka FA STU Martina Tarhaničová získal v rámci workshopu 1. miesto a zároveň ocenenie mesta Bochnia.

Sprievodnými akciami stretnutia boli odborné exkurzie s výkladom o histórii miest a historických objektoch a konverziách v Krakove, vo Wieliczke, v Tynieci a Bochnii (objekty múzeí a konverzií soľných baní), ďalej v Lipnici, Kalvárii Zebrzydowskej, v Lanckorone.
Na záver podujatia prebehla bilancia stretnutia, bola prerokovaná téma i organizátor nasledujúceho 23. stretnutia v roku 2019, ktoré bude organizovať Bordeaux, Francúzsko.

Pre komplexnosť uvádzame výsledky národného kola v kocke. Zasadnutie poroty prebehlo 12.4.2018 na pôde FA STU. Porota pracovala v zložení:

predseda: Ing. arch. Michal Bogár

členovia:
Ing. arch. Andrej Alexy,
doc. Ing. arch. Ján Ilkovič, PhD.
doc. Ing. arch. Ľubica Ilkovičová, PhD.
Ing. arch. Yakoub Meziani, PhD.

interiér priestorov transformovaných na „telocvičňu"

Soľná baňa Bochnia – areál

Do anonymnej súťaže bolo prihlásených 13 kolektívov. Vyhodnotenie prebehlo v 2 kolách a z druhého kola vyšli víťazi (mená uvádzame v abecednom poradí):

1. MIESTO
kolektív: **Andrea Kliská, Lucia Kollárová, Alžbeta Komorná, Petra Kozáková** – za komplexné a metodicky zvládnuté riešenie s konzistentným prístupom od analýz až po detail, s moderným grafickým vyjadrením, (postup do medzinárodného kola).

2. MIESTO
kolektív: **Erik Jakeš, Matej Horváth, Lenka Horváthová, Martina Tarhaničová** – práca minimálnymi vyjadrovacími prostriedkami našla maximálnu odpoveď, ktorá vystihla identitu prostredia, (postup do medzinárodného kola).

3. MIESTO EX AEQUO
Kolektív: **Andrea Koščová, Jana Novacká, Viktória Tejová, Eva Vdolečková** – za transformáciu a variabilné využitie jednotného tvarového prvku a kultivované grafické podanie.
Kolektív: **Nikola Kamenská, Filip Krajč, Ivan Kulifaj, Slavomíra Madudová** – za kvalitnú analytickú grafickú i obsahovú skratku, ktorá vystihla problémy a pozitíva lokality.

Porota zároveň určila 3 odmeny ex aequo.
Vyzdvihla riešenia za nadštandardné a zmysluplné analýzy, citlivé dotvorenie prostredia a vyzretý grafický prejav, kolektívom:
– Peter Bučo, Pavol Čičkán, Jakub Kypus, Jakub Masný
– Barbora Fuchsová, Barbora Mrvišová, Terézia Štefaniaková, Lenka Varšová
– Radoslava Lesná, Nikola Motyčková, Dóra Máthé, Nikola Nacková.

Víťazom srdečne blahoželáme!

– doc. Ing. arch. Ľubica Ilkovičová –

zľava pán , pani Viola Illésová a pani Gariela Petrániová

PhDr. Jana Záhorcová s dekankou

zľava PhDr. Jana Záhorcová, prof. Peter Paliatka a prof. Bohumil Kováč

JUBILANTI NA FA

Okrúhle životné a pracovné jubileá patria k medzníkom, ktoré nabádajú každého človeka zastaviť sa, zaspomínať si a aj bilancovať. Nakoľko v práci trávime tretinu života, ba niektorí aj viac, patrí k normálnym veciam osláviť ich nielen v kruhu rodiny, ale aj so spolupracovníkmi. Dnešná doba nepraje dlhodobým pracovným záväzkom, v trende je zmena, ktorá sa u mnohých ľudí uberá cestou fluktuácie v práci. Stabilné a kvalitné pracovné zázemie nepatrí dnes k cenným hodnotám, napriek tomu, že človeku prospieva nielen z hľadiska kontinuálnosti profesijného rastu, ale sa aj priaznivo premieta do psychiky človeka. Je nepochybne úctyhodné stráviť v jednom zamestnaní viac ako desať či dvadsať rokov. Stabilný, zapálený a oddaný tím ľudí vytvára obraz a kredit firmy. Nie nadarmo sú v lepších (väčšinou zahraničných) firmách dlhoroční zamestnanci oceňovaní morálne aj finančne, voľakedy dokonca pri odchode aj zlatými hodinkami tradičnej značky.
Pri významných životných príležitostiach zamestnancov bývajú pravidelne dvakrát ročne na Fakulte architektúry STU organizované v zasadačke na dekanáte slávnostné stretnutia s jubilantmi. Nebolo to inak ani 26. júna 2018, keď sa v príjemnej atmosfére stretli jubilujúci kolegovia s dekankou doc. Ľubicou Vitkovou. Desaťročia práce na fakulte si pripomenuli niekoľkí kolegovia: okrúhlych 40 rokov práce završil prof. Ing. arch. Bohumil Kováč, PhD., 35 rokov doc. Gabriela Gáspárová-Illésová, 30 rokov doc. Ing. arch. Ľubica Ilkovičová, PhD. a 25 rokov doc. Ing. arch. Henrich Pifko, PhD. a doc. Ing. Mária Budiaková, PhD. A životné jubileá oslávili dámy PhDr. Jana Záhorcová, Ing. arch. Eva Putrová, PhD., pani Elena Mihaličová, pani Gabriela Petrániová, pani Viera Slivková, pani Viola Illésová, pani Janka Rafčíková a páni prof. akad. soch. Peter Paliatka, doc. Ing. arch. Andrej Botek, Ing. Dušan Čech a pán Samuel Bunčák.

Všetkým jubilujúcim a oslavujúcim srdečne gratulujeme a prajeme pevné zdravie, šťastie, spokojnosť a tvorivú energiu do ďalších rokov na fakulte!

– red.,
foto: Milada Kovácsová –

zľava pani Viera Slivková, doc. Mária Budiaková, doc. Andrej Botek a Ing. Dušan Čech

doc. Andrej Botek s dekankou

doc. Henrich Pifko s pani dekankou

zľava doc. Henrich Pifko a pani Elena Mihaličová s pani dekankou

doc. Henrich Pifko, pani Elena Mihaličová, pani Jana Rafčíková a doc. Ľubica Ilkovičová

pani Viera Slivková s dekankou a pani Gabriela Petrániová

zľava prof. Peter Paliatka, dekanka doc. Ľubica Vitková a prof. Bohumil Kováč

doc. Ľubica Ilkovičová s dekankou

RŠ

RŠ

PROMÓCIE 2017/18

dekanka doc. Ľubica Vitková

V piatok 22. júna 2018 sa uskutočnili v Aule Emila Belluša na Fakulte architektúry STU slávnostné promócie absolventov, tento raz len v troch várkach. Absolvovaním požadovaných študijných povinností, absolvovaním štátnych skúšok zo stanovených predmetov a obhajobou diplomovej práce úspešne ukončilo vysokoškolské štúdium 2. stupňa 119 absolventov (z toho traja s vyznamenaním), čo je o 31 študentov menej ako minulý rok.
V študijnom odbore Architektúra a urbanizmus v inžinierskom študijnom programe Architektúra – 97 absolventov (116 min. rok) a inžinierskom študijnom programe Urbanizmus – 4 absolventi (6 min. rok). V umeleckom študijnom odbore Dizajn úspešne ukončilo štúdium v magisterskom študijnom programe Dizajn – 18 absolventov (28). Cenu rektora získal jeden študent a Cenu dekanky osem študentov. Deväť študentov bolo nominovaných na Cenu dekanky a šesť na Cenu profesora Lacka. Menovite:

CENA DEKANKY
Martin Brigant
Patrik Baxa – absolvoval s vyznamenaním
Lenka Gallo
Michal Vaňo
Marianna Volná – absolvovala s vyznamenaním
Maroš Kostelanský
Monika Lešková
Rastislav Hreha
Adam Tóth – absolvoval s vyznamenaním

CENA PROFESORA JOZEFA LACKA
Maroš Kostelanský
Adriana Kleinová
Ivana Rusnáková
Katarína Siváková
Lukáš Zajac
Timea Jakubíková
Mária Miličková

prof. Ing. Pavel Čičák, prorektor STU

Zľava prof. Robert Špaček, doc. Ľubica Vitková a prof. Pavel Čičák

doc. Ján Ilkovič, prodekan

prof. Robert Špaček, prodekan a doc. Ľubica Vitková, dekanka

Zľava arch. Branislav Puškár, prof. Robert Špaček, prof. Pavel Čičák, doc. Ľubica Vitková, doc. Ján Ilkovič, prof. Julián Keppl, doc. Milan Andráš, a pedel arch. Karol Görner

Za študentov Ing. arch. Monika Lešková

Lackova cena – výstava diplomových ateliérových prác

dekanka doc. Ľubica Vitková s úsmevom

Absolventi študijného programu Architektúra a študijného programu Urbanizmus získali v študijnom odbore Architektúra a urbanizmus vzdelanie ako inžinieri architekti a akademickým titulom „Ing. arch." spĺňajú základnú podmienku pre výkon slobodného regulovaného povolania „architekt" prostredníctvom Slovenskej komory architektov, jediného zástupcu Slovenska v európskom združení architektonických komôr ACE. Výkon povolania architekta zahŕňa najdôležitejšiu možnosť realizácie, a to navrhovanie a projektovanie. Táto činnosť však predpokladá širokospektrálne zameranie autora, znalosti nielen technického a technologického charakteru, ale aj filozofické a teoretické, kde architektúra je zhmotnenou myšlienkou. Práve preto architekt nesmie byť len projektantom. Povolanie architekta vyžaduje myslenie o koncepte a o pozdvihnutí prostredia, pre ktoré je určený jeho návrh architektúry.

Všetkým absolventom preto srdečne blahoželáme a želáme im šťastnú ruku pri výbere zamestnania, veľa invencie, odvahy a pokory pri úspešnom napĺňaní poslania architekta!

– ID podľa podkladov študijného oddelenia FA STU, fotografie z promócie Matej Kováč a Róbert Špaček –

FA

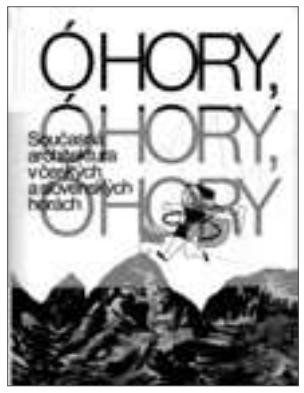

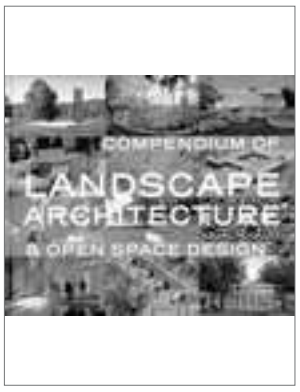

NOVÉ KNIHY V KNIŽNICI FA STU

V novinkách vás pravidelne informujeme o prírastkoch printových a elektronických publikácií v knižničnom fonde.

ČEREŠŇOVÁ, Z., ROLLOVÁ, L., KONČEKOVÁ, D.: Hodnotenie prístupnosti architektonického prostredia vysokých škôl na Slovensku. SPEKTRUM STU, Bratislava: 2018

WALLO, M., ADAM, P., BAJANÍK, M.: Návod na lepšie mesto. Plán Bratislava. Vydavateľstvo Slovart, spol. s.r.o., Bratislava: 2018

MERTA, D., BUJNA, T., PUČEROVÁ, K.: Ó hory, ó hory, ó hory. Současná architektura v českých a slovenských horách. Galerie Jaroslava Fragnera & Architectura, Praha: 2018

LUDWIG, KARL H. C.: Compendium of Landscape Architecture & Open Space Design. Braun Publishing AG, Salenstein: 2018

AITCHISON, M., BASHIRZADEH, TABRIZI, T., BEIM, A.: Prefab Housing and the Future of Building: Product to Process. Lund Humphries, Londýn: 2018

BLATOVÁ, T. – ed.: Rozvoj cestovního ruchu a územní plánování. Sborník z konference AUÚP, Rožnov pod Radhoštěm 21.-22.4.2017. Ústav územního rozvoje, Brno: 2017

FUTAGAWA, Y. – foto, HOSOYA, G. – ed.: Adolf Loos. Villa Müller Prague, Czech, 1928–30. Villa Moller, Viena Austria, 1926–27 A.D.A. EDITA Tokyo Co., Ltd., Tokio: 2017

YUDINA, A.: Garden City. Supergreen Buildings, Urban Skyscapes and the New Planted Space. Thames & Hudson Ltd, Londýn: 2017

MCMURDO, M.: Upcycling: Ze starého nové. Svojtka & Co., s.r.o., Praha: 2017

TETLOW, A., SUTTON, D., DELONG, L., MCNAUGHTON, P., WADE, D., OLSEN, S.: Designa: Technická tajemství tradičního vizuálního umění Dokořán, s.r.o., Praha: 2017

BLATOVÁ, T. – ed.: Kulturní dědictví a památková ochrana: Sborník z konference AUÚP, Tábor 5.-6.5.2016. Ústav územního rozvoje, Brno: 2016

KOBAN, J., BOROŠ, T., KOBAN, P., DULOVIČ, G., HUDÁK, M.: Lemhausy. Technická univerzita v Košiciach, Košice: 2016

– lkis –

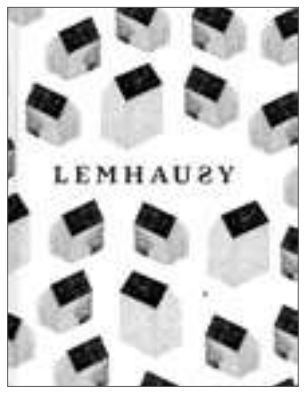

INFORMAČNÉ LISTY FA STU BRATISLAVA
ročník 25, 2017/ 2018, # 10 jún
Prvý raz vyšlo ako Informačný bulletin v marci 1992.

VYDÁVA: FA STU, Námestie slobody č. 19, 812 45 Bratislava
ŠÉFREDAKTORKA: Ing. arch. Irena Dorotjaková
KONTAKT: 0918 665 026, 02 / 57276178
E-MAIL: dorotjakova@fa.stuba.sk
DIZAJN/LAYOUT: Lenka Hámošová, MDes.
FOTOGRAFIE: Mgr. art. Matej Kováč,
Ing. arch. Irena Dorotjaková, archív FA STU
ISSN 1337-2475
REGISTRÁCIA MK: EV 2962/09

Za obsah dodaného príspevku zodpovedá autor.

STU FA
SLOVENSKÁ TECHNICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA ARCHITEKTÚRY